

TRENER ROKOMET

2/96

TRENER ROKOMET 2/96

*Revija Združenja roketnih trenerjev
Slovenije*

Izdaja:

Združenje roketnih trenerjev Slovenije

Uredniški odbor:

Odgovorni urednik: Dr. Marko Šibila

Glavni urednik: Marko Primožič

Ostali sodelavci: Aleš Praznik
Franko Komel
Boris Zupan

NASLOV UREDNIŠTVA:

Rokometna Zveza Slovenije

Združenje roketnih trenerjev Slovenije

Celovška c. 25, 1000 Ljubljana

Telefon, faks 061 319 840, 061 131 62 39

Žiro račun: 50100-620-133 05 1222112-319350

pri: Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana

Po mnenju Ministrstva za šolstvo in šport z dne 6. 1. 1994,
številka 10/TP - 94, sodi revija med proizvode iz 13. točke,
tarifne številke 3, Zakona o prometnem davku, za katerega se
plačuje 5 %i davek od prometa proizvodov.

Tisk: MEDIUM Radovljica

Datum in kraj izdaje: Ljubljana, december 1996

ISSN 1318 - 7333

KAZALO

Marko Primožič

UVODNIK

STROKOVNI ČLANKI

- Marko Šibila ZAČETNI IN NADALJNI IZBOR NADARJENIH ROKOMETAŠEV 7
NA PODLAGI IZBRANIH MORFOLOŠKIH IN MOTORIČNIH
PARAMETROV
- Aleš Praznik STAFFAN OLSSON - ROK TERŽAN
Ali kaj imata ta dva igralca skupnega poleg rokometne igre? 19
- Janusz Czerwinski VPLIV TEHNIČNIH SPOSOBNOSTI IGRALCEV NA 24
IZBIRO TAKTIKE V ROKOMETNI IGRI

OLIMPIJSKE IGRE

- Miha Jelovčan NEKATERE ZNAČILNOSTI V IGRI REPREZENTANC 29
NA ŽENSKEM OLIMPIJSKEM TURNIRJU - ATLANTA 96

EVROPSKO PRVENSTVO

- Marta Bon EVROPSKO PRVENSTVO ZA MLADINKE, 33
WLADISLAWOVO, POLJSKA, 6 do 14. 9. 1996

ZGODOVINA ROKOMETA

- Marta Bon ZGODOVINSKI RAZVOJ "HAZENE", PREDHODNICE 37
ROKOMETA NA SLOVENSКИH TLEH

MNENJA - PREDLOGI - PROGRAMI

- Marko Šibila PREDSEDNIKU RZS, ČLANOM PREDSEDSTVA RZS 45
- Marko Šibila PREDLOG STRUKTURE IZOBRAŽEVANJA 48
ROKOMETNIH TRENERJEV V SLOVENIJI
- Marta Bon ŽENSKI ROKOMET V SLOVENIJI 54
- trenutno stanje in perspektive -

KAZALO

ŠOLSKA TEKMOVANJA

Marko Primožič	ROKOMET	61
Marko Primožič	RAZPIS DRŽAVNEGA PRVENSTVA V MINI ROKOMETU za učenke in učence osnovnih šol, letnik 1986 in mlajših	65

AKTI ZRTS

STATUT ZRTS	70
PRAVILNIK O KRITERIJIH ZA UDELEŽBO NA OBLIKAH IZOBRAŽEVANJA	78

TEKMOVANJA REPREZENTANC SLOVENIJE

Polde Kalin	MEDNARODNA TEKMOVANJA ROKOMETNIH REPREZENTANC SLOVENIJE / moški / ženske /	81
-------------	---	----

Spoštovani!

Pred vami je druga številka revije, ki jo pripravlja naše Združenje. Tudi ta je v novi "preobleki", kakor prva številka. Upam, da ste s spremembo zadovoljni.

Še bolj pa upam, da vam revije ne bodo krasile samo polico, kjer imate zbrano strokovno literaturo in da boste včasih le segli po posamezni številki in skušali v njej najti odgovor na dilemo, v kateri se nahajate, ali mogoče novost, ki je predstavljena v reviji, poskusiti na treningu, tekmi, ali najti kakšno drugo pomembno informacijo, ki jo potrebujete. Če bo temu tako, potem bo cilj, ki smo si ga zastavili vsi, ki to revijo pripravljamo, dosežen.

Seveda pa želimo, da pri oblikovanju tako vsebine, kot tudi izgleda revije sodeluje čimveč trenerjev. Prosimo vas, da na naš naslov pošljete vaša mnenja o reviji, pripombe in seveda tudi strokovne članke, s katerimi bomo še obogatili roketno literaturo in s tem pripomogli, da bodo znanje in izkušnje, ki ste jih pridobili pri svojem delu in študiju prenesli tudi na ostale trenerje. To pa lahko, vsaj po mojem mnenju, prispeva k še večjemu uspehu naših klubov in seveda tudi reprezentance.

Prav tako pa obveščam vse trenerje, da nam sprti pošiljate spremembe naslovov, telefonskih števil, da bomo lahko to objavili v naši reviji, mogoče tudi v biltenu RZS.

Sedanja številka vsebuje zanimive strokovne članke, predstavljene pa so tudi nekatere "žgečkljive" teme. Želim vam, da ob prebiranju vsebine najdete kaj zanimivega zase, in upam, da bo kakšen članek izzval tudi vas, da se boste vsedli za mizo, vzeli v roke svinčnik ter svoja razmišljanja napisali na papir in ga nam tudi poslali.

Ker je leto 1997 že tu, vam želimo čimveč uspehov in športne sreče.

Marko Primožič

OBVESTILO

OBVESTILO VSEM TRENERJEM

**XXI. SLOVENSKA ROKOMETNA ŠOLA
BO V ČASU OD 22. DO 24. AVGUSTA 1997
NA ROGLI**

Dva šampiona

dr. Marko Šibila

ZAČETNI IN NADALJNI IZBOR NADARJENIH ROKOMETAŠEV NA PODLAGI IZBRANIH MORFOLOŠKIH IN MOTORIČNIH PARAMETROV

1.0 UVOD

Iskanje nadarjenih za posamezne športne zvrsti mora biti zasnovano na poznavanju zahtev, ki jih te zvrsti postavljajo pred posameznika. Model vrhunškega športnika ali potencialnega vrhunškega športnika v določeni starostni kategoriji predstavlja tako eno od izhodiščnih točk pri izdelavi kriterijev za iskanje nadarjenih in spremljanje njihovega razvoja.

Namen postopkov identifikacije, vključevanja in spremljanja potencialnih vrhunskih športnikov v določeni športni panogi je izbor tistih otrok in mladostnikov, katerih nagnjenja, interesi in sposobnosti so najbližji potrebam te športne zvrsti.

Postopek identifikacije potencialnih vrhunskih športnikov, postopek njihovega vključevanja v šport in spremljanja razvoja njihovih sposobnosti, lastnosti in značilnosti lahko razdelimo na dva dela:

- I. iskanje za šport nadarjenih otrok (usmerjanje nadarjenih v šport in primerno športno panogo),
- II. spremljanje razvoja nekaterih za šport pomembnih antropoloških, trenajžnih in igralnih obeležij (selekcioniranje).

I. Šport se deli na različne športne panoge. ki imajo mnoge skupne, pa tudi različne točke. Razmerje antropoloških obeležij, ki

ga mora imeti posameznik, da ga lahko označimo kot nadarjenega, je v različnih športnih panogah različna. Razlike so lahko celo znotraj posamezne športne panoge (različne discipline atletike, različni tipi igralcev pri košarki,...). Zato je po našem mnenju težko formirati enotne kriterije iskanja nadarjenih za vse športne panoge. Oceno je treba postaviti s specifičnega zornega kota posamezne športne panoge ali največ nekaj športnih panog, ki postavljajo podobne kriterije za oceno nadarjenosti. Pri postopku iskanja nadarjenih za šport torej izbiramo takšen način, ki omogoča hierarhično kategorizacijo športnih panog glede na strukturo posameznikovih antropoloških obeležij.

Iskanje za šport nadarjenih in določanje nadarjenosti lahko poteka na več načinov:

A. Spontana odločitev posameznika (pri otrocih največkrat njihovih staršev), ki temelji na lastni pobudi in nagnjenju ali pa je posledica vpliva socialnega okolja.

B. Intuitivna odločitev strokovnjaka, ki presodi posameznikovo nadarjenost po lastnih kriterijih, ki si jih je pridobil z dolgoletnimi praktičnimi izkušnjami; te so lahko podprte tudi z bolj ali manj bogatim teoretičnim znanjem.

C. Izbor na osnovi rezultatov v testih za oceno ravni razvitosti morfoloških značilnosti in motoričnih sposobnosti. Na osnovi teh rezultatov in njihovo primerjavo z

normnimi vrednostmi pridobimo podatke o morfološkem in motoričnem potencialu posameznika za ukvarjanje s športom. V kombinaciji z izkušnjami strokovnjakov je lahko ta način dokaj uspešen, saj je kriterij nadarjenosti vsaj delno objektiviziran. Uporabljati pa je potrebno teste s kar največjo prognostično veljavnostjo.

D. Interdisciplinarni pristop k določanju nadarjenosti. V tem primeru se nadarjenost ocenjuje na osnovi meritev v glavnih podprostorih psihosomatičnega statusa človeka. Poleg morfoloških in motoričnih parametrov zajema tak pristop predvsem še informacije o kognitivnih sposobnostih, konativnih lastnostih in socialno-statusnih značilnostih potencialnih športnikov.

Sam proces vključevanja začetnikov je mogoče torej izvajati na različne načine. Katerikoli način je koristen in učinkovit le v primeru, če je prilagojen konkretnim okoliščinam, v katerih poteka športna dejavnost mladih. Zato je potrebno razvijati modele izbora, ki so kar najbolj prilagojeni okoljem in razmeram, v katerih naj bi bili uporabljani. Splošne delovne razmere ter znanje in izobrazba strokovnjakov, ki se v praksi ukvarjajo z izborom nadarjenih za roketmet so v Sloveniji dosegle raven, ki omogoča predvsem izbor na način kot ga opisujejo prve tri točke. Naša želja pa je predstaviti optimalen model izbora, saj vključuje večino teoretičnega in praktičnega znanja, ki je na tem področju v Sloveniji na voljo strokovnjakom, ob tem pa upošteva stvarne možnosti v praksi. Ustreza opisu pod točko C.

II. Sistematično spremljanje športnika na motoričnem in morfološkem področju omogoča trenerju, da z večjo verjetnostjo

napoveduje uspešnost posameznika, ugotavlja morebitne nepravilnosti procesa treniranja ob neskladju med pričakovanimi in doseženimi rezultati. Reprezentančnim trenerjem pomaga pri izbiri reprezentantov in jim daje vpogled v posameznikovo športno anamnezo. Glede na ugotovitve nekaterih avtorjev (Thiess, Harre, Siris, Zaciorskij), da določanje nadarjenosti ni samo enkratno dejanje, temveč proces, pa služi spremljanje razvoja športnika tudi kot morebitna korekcija ugotovitvam začetne ocene nadarjenosti. Pri oceni pravilnega razvoja rokometišča (ocena potencialne ali prognostične uspešnosti) na morfološkem in motoričnem področju se poslužujemo tehnologije ekspertnega odločanja, ki zajema nekatere motorične in morfološke mere. Bazo podatkov za funkcioniranje ekspertnega odločanja smo pridobili na osnovi meritev najboljših slovenskih rokometiščev.

Za lažje razumevanje postopkov začetnega izbora in spremljanja športnika prikazujemo še model, ki zajema prikaz procesa usmerjanja otrok v roketmet (začetni izbor nadarjenih) spremljanje razvoja (proces selekcioniranja) in značilnosti treniranja. Vse tri komponente so medsebojno tesno povezane. Skupaj predstavljajo celoten proces priprave v roketmetu.

1.1 Motorične sposobnosti in morfološke telesne značilnosti

Celoten psihosomatičen status rokometišča je izredno zapleten in razvejan. Poenostavljeno lahko glavne sposobnosti, značilnosti in lastnosti modela rokometišča izrazimo s pomočjo ekspertnega modela prognostične uspešnosti rokometišča. Glavne veje tega modela so naslednje:

STROKOVNI ČLANKI

MODEL USMERJANJA IN SELEKCIONIRANJA V ROKOMETU

starost in kategorije	proces	proces	proces
	univerzalnega treniranja in specializacije	usmerjanja v rokomet in v igralne vloge	selekcijiranja
nad 18 let člani ČL	funkcionalni trening		za članska moštva 5. etapa ↑
18 let starejši mladinci 17 let SM	poglobljen specialni rokometni trening	usmerjanje v najprimernejšo igralno vlogo ob upoštevanju ostalih	za moštva starejših mladincev 4. etapa ↑
16 let mlajši mladinci 15 let (kadeti) MM	specialni rokometni trening	usmerjanje v dve ali tri igralne vloge v vsaki fazi igre	za moštva mlajših mladincev 3. etapa ↑
14 let starejši dečki 13 let SD	univerzalno- specialni rokometni trening	iskanje igralne vloge (več napadalnih in obrambnih vlog)	za moštva starejših dečkov 2. etapa ↑
12 let mlajši dečki 11 let MD	univerzalni rokometni trening (osebna obramba)		za moštva mlajših dečkov 1. etapa ↑
10 let začetniki (najmlajši dečki) 9 let NMD	uvodni rokometni trening (mini rokomet)	iskanje za rokomet primernih otrok	
		usmerjanje gibalno sposobnih otrok v rokomet ↑	

STROKOVNI ČLANKI

Razvoj igralcev poteka v štirih večjih razvojnih stopnjah

razvojna stopnja	starostna kategorija	starost
1) Obdobje večstranske športne priprave		7 - 10
a) Etapa izgradnje široke športne osnove		7 - 8
b) Etapa seznanjanja z mini rokometom	najmlajši dečki	9 - 10
2) Obdobje temeljne športne priprave		11 - 14
a) Etapa prehoda na velik rokomet	mlajši dečki	11 - 12
b) Etapa univerzalnega treniranja	starejši dečki	13 - 14
3) Obdobje specialne športne priprave		15 - 18
a) Etapa širše specializacije	kadeti	15 - 16
b) Etapa ožje specializacije	mladinci	17 - 18
4) Obdobje doseganja največjih dosežkov		
a) Etapa ustaljevanja izražanja največjih dosežkov	mlajši člani	19 - 22
b) Etapa ustaljenega izražanja največjih dosežkov	člani	22

☛ 1. USPEŠNOST IGRANJA (USPEH)

1.1. NOTRANJI DEJAVNIKI USPEŠNOSTI (NOTRDE)

1.1.1. STRUKTURA OSEBNOSTI IGRALCA (STROSE)

1.1.1.1. POTENCIALNE RAZSEŽNOSTI (POTRAZ)

1.1.1.1.1. morfološke razsežnosti (MORFOR)

1.1.1.1.2. funkcionalno-gibalne sposobnosti (VZDRŽ)

1.1.1.1.3. energijska komponenta gibanja (ENKOMP)

1.1.1.1.4. informacijska komponenta gibanja (INFKOMP)

1.1.1.2. REALIZACIJSKE IN MOBILIZACIJSKE RAZSEŽNOSTI (REAMOB)

1.1.1.2.1. psihične sposobnosti (PSISPO)

1.1.1.2.2. osebnostne lastnosti (OSEBNO)

1.1.1.2.3. socialno-psihične lastnosti (SOCPSI)

1.1.2. IGRALNE IZKUŠNJE (IGRIZK)

1.2. ZUNANJI DEJAVNIKI USPEŠNOSTI (ZUNADE)

1.2.1 kakovost nasprotnikov in soigralcev (NASSOI)

1.2.2. obnašanje gledalcev in sodnikov na tekmah (GLESOD)

1.2.3. uspešnost vodenja tekme (USPVOD)

Iz empiričnih izkušenj rokometnih trenerjev in podatkov raziskav lahko sklepamo, da so ustrezno razvite morfološke telesne značilnosti in motorične sposobnosti (energijska in informativna komponenta) visoko povezane s tekmovalno uspešnostjo v rokometu. To je eden izmed razlogov zakaj skušamo prav z ugotavljanjem ravni razvitosti omenjenih značilnosti in sposobnosti povečati zanesljivost napovedi nadarjenosti za rokomet. Drugi razlog je povsem praktične narave. Merski postopki s pomočjo katerih skušamo ocenjevati raven razvitosti morfoloških telesnih značilnosti in motoričnih sposobnosti, so relativno enostavni in dostopni večini športnih pedagogov, ki se ukvarjajo z iskanjem nadarjenih za rokomet, z njihovim učenjem in treningom. Predvidevamo sicer, da je za uspeh v rokometu zelo pomembna raven razvitosti ostalih razsežnosti psihosomatičnega statusa (predvsem kognitivnih sposobnosti in konativnih lastnosti), vendar je ocenjevanje in spremljanje le-teh v pogojih rokometne prakse skoraj nemogoče. Torej se bomo tudi v našem poskusu opisa začetnega izbora nadarjenih za rokomet in spremljanja njihovega razvoja omejili na morfološke telesne značilnosti in motorične sposobnosti.

Na podlagi raziskav in podatkov posameznih meritev vrhunskih rokometišev ter ocen rokometnih strokovnjakov lahko tudi opredelimo dokaj natančen informativni model rokometiša v morfološkem telesnem in motoričnem prostoru.

1. Rokometiševa morfološka struktura:

Za sodoben model rokometiša so značilne:

- izrazite vzdolžne razsežnosti (telesna višina in udi, dolžina in razpon prstov);

- izrazite prečne izmere skeleta (robustni sklepi in širina ramen);
- dobro izražene cirkularne razsežnosti, ki jih opredeljuje v glavnem mišično tkivo, ki pa ne sme ovirati dobre gibljivosti v ramenskem sklepu ter negativno vplivati na hitrost, koordinacijo in kinestetični občutek;
- minimalna količina podkožne tolšče na vseh segmentih telesa.

2. Motorične sposobnosti skupaj s sposobnostmi kardiovaskularnega in respiratornega sistema

Za uspešno igranje rokometiša so zelo pomembne naslednje sposobnosti:

- eksplozivna in elastična moč mišic nog ter rok in ramenskega obroča;
- agilnost;
- hitrost lokomocije (kratki sprint) in hitrost reakcije;
- specifičen kinestetičen občutek pri manipuliranju z žogo;
- funkcionalne sposobnosti na respiratorni, kardiovaskularni in celični ravni (aerobno anaerobna moč in kapaciteta).

2.0 MODEL ZAČETNEGA IZBORA NADARJENIH ZA ROKOMET IN SPREMLJANJA NJIHOVEGA RAZVOJA NA PODLAGI NEKATERIH MOTORIČNIH IN MORFOLOŠKIH TELESNIH PARAMETROV

Ta model iskanja nadarjenih je v Sloveniji zasnovan na osnovi podatkov iz tki. športnega kartona, tj. podatkov, ki se enkrat letno zberejo za večino učencev osnovnih

in srednjih šol v okviru Informacijskega sistema za spremljanje in vrednotenje morfoloških značilnosti in motoričnih sposobnosti učencev in učenk v Republiki Sloveniji. Sistem zajema 3 morfološke mere in 8 mer osnovnomotoričnih sposobnosti. Mi smo glede na naše potrebe izbrali 3 morfološke in 3 motorične mere. Na osnovi baze podatkov iz šolskega informacijskega sistema lahko s pomočjo ekspertnega modeliranja določimo okvirno opisno oceno nadarjenosti za rokomet za vse tiste učenke in učence, ki bi jih na nekem geografskem področju lahko vključili v vadbo rokometu. Dostop do podatkov zbranih z omenjenim informacijskim sistemom je dovoljen samo pooblaščenim osebam (učiteljem športne vzgoje na določeni šoli) in so lahko uporabljeni samo z dovoljenjem posameznika.

Ocena nadarjenosti pridobljena na osnovi ekspertnega sistema, ki temelji na šolskem informacijskem sistemu za spremljanje nekaterih antropometričnih in motoričnih parametrov, je tako relativno dobro vodilo pri iskanju nadarjenih za rokomet. Upoštevati pa je potrebno napake merjenja, skromno število testov, katerih rezultati so povezani z uspešnostjo v rokometu, in napake ocene zaradi aproksimativnosti projekcije razvoja antropoloških obeležij v prihodnost. Nekoliko lahko popravimo slabšo informativnost ekspertne ocene na podlagi IS s ponovnim testiranjem z razširjeno testno baterijo, ki zajema 8 motoričnih in 8 morfoloških mer - za vse tiste, ki so bili v prvi fazi identificirani kot bolj ali manj nadarjeni glede na raven razvitosti motoričnih sposobnosti in morfoloških značilnosti.

2.1 Ekspertni sistem za določanje potencialne (prognostične) uspešnosti v rokometu

Z razvojem računalništva oziroma umetne inteligence, kjer se združujejo zmogljivosti računalnika in znanje ekspertov, se je razvila nova metoda obravnavanja kompleksnih sistemov-modelov, ki temelji na logiki tki. ekspertnega odločanja. Za potrebe pričujočega članka ne bi želel posebej razlagati značilnosti in zakonitosti ekspertnega odločanja temveč bi želel podati samo nekaj osnovnih podatkov, ki bodo bralcu olajšali razumevanje postopkov izbora s pomočjo ocene pridobljene z ekspertnim odločanjem.

Za določanje ocene potencialne uspešnosti v rokometu ter spremljanje razvoja tega potenciala je bila razvita baza znanja, ki jo sestavljajo kriteriji in pravila za določanje primernosti kandidatov za rokomet. V osnovi baza znanja določa pretvorbo podatkov o kandidatu v ocene, ki jih lahko uporabljamo kot oceno potencialne uspešnosti. Bazo znanja sestavljajo uteži, idealna vrednost in normalizatorji, ki določajo relacijo med rezultati opravljenih testov in končno oceno primernosti kandidata za rokomet.

2.2 Oblikovanje modela ekspertnega odločanja pri iskanju nadarjenih za rokomet s pomočjo morfoloških in motoričnih parametrov iz šolskega informacijskega sistema

Z vidika uporabnosti in ekonomičnosti je bistvena značilnost tega načina ekspertnega odločanja ta, da uporablja rezultate kandidatov iz podatkovne baze temeljnega informacijskega sistema, ki vključuje veliko večino učencev in učenk osnovnih in

STROKOVNI ČLANKI

tudi srednjih šol v Sloveniji. To pomeni, da je načelno mogoče izvesti postopek izbora za vse učence in učenke, ki imajo izpolnjene svoje športne kartone, ne da bi bile za to potrebne posebne meritve. Kot smo že omenili celoten model obsega 3 morfološke in 8 motoričnih mer. Mi smo izbrali za potrebe preproste ocene ravni razvitosti morfoloških in motoričnih razsežnosti z vidika nadarjenosti za rokomet, tri morfološke in tri motorične mere, ki imajo po našem mnenju prognostično veljavnost za

oceno nadarjenosti (telesna višina, telesna teža, kožna guba nadlahti, skok v daljavo z mesta, tek na 60 in 600 metrov).

Razlaga odločitvenega drevesa

Na levi strani je prikazana struktura drevesa: testi so pisani z velikimi črkami, sposobnosti, ki jih ti merijo pa z malimi črkami. Najvišji vozal predstavlja oceno možnosti kandidata za uspeh v rokometu. Sledijo uteži

Odločitveno drevo

preglednica 1

				Normalizatorji		
Ocena				>=4.0	>=3.0	>=2.0
Odločitveno drevo	Utež	OU	CP	odlično	dobro	sprejem
USPEŠNOST	100.0					
I						
Antropometrija	44.0					
II_AV	26.0	N	76	>=68	>=60	>=53
II_Masa	18.0					
III_Teža	12.0	K	68	67-72	63-74	58-76
III_Kožna guba	6.0	P	56	>=56	>=50	>=44
I_Motorika	56					
II_skok_d_m	20	N	84	>=68	>=62	>=58
II_tek 60 m	20	P	71	>=68	>=61	>=55
II_tek 600 m	16	P	77	>=64	>=59	>=54

V preglednici 2 je prikazan izpis rezultatov za dva uspešna mlada igralca. Ficko Boštjan, rojen l. 1974, je bil kapetan in prvi srednji zunanji igralec državne mladinske reprezentance, ki je l. 1995 na SP v Argentini osvojila 10. mesto. Je tudi stalni član in prvi srednji zunanji igralec članske

državne reprezentance. Jakac Bojan, rojen l. 1976, je eden od nosilcev igre ter prvi levi zunanji igralec kadetske državne reprezentance (letniki 1976 in mlajši), ki je l. 1974 nastopila na kvalifikacijah za evropsko kadetsko prvenstvo.

Ocena	Ficko Boštjan		Jakac Bojan		starost 9 let
Odločitveno drevo	rezul	EO	rezul	EO	
USPEŠNOST		3.6		2.8	Prognostična uspešnost
I					
Antropometrija		2.3		2.2	Antropometrične značilnosti
I I_AV	144.5	2.3	143.0	2.2	Telesna višina
I I_Masa		2.1		2.3	Masa telesa
I I I_Teža	33.5	2.0	34.5	2.2	Telesna teža
I I I_Kožna guba	6	3.4	7	3.1	Kožna guba nadlahti
I_Motorika		4.6		3.2	Motorika
I I_skok_d_m	196	5.0	170	3.0	Skok v daljino
I I_tek 60 m	10.1	4.2	10.6	3.2	Šprint 60 m
I I_tek 600 m	146	4.1	152	3.6	Tek na 600 m

2.3 Oblikovanje modela ekspertnega odločanja pri določanju potencialne uspešnosti rokometišev v različnih starostnih kategorijah za oba spola

Za določanje potencialne uspešnosti v rokometu ter spremljanje razvoja tega potenciala smo uporabili lupino ekspertnega sistema ND. Razvili smo tudi bazo znanja, ki jo sestavljajo kriteriji in pravila za določanje primernosti kandidatov za rokomet.

Normalizatorje smo določili za tri starostne kategorije (11 in 12 let, 13 in 14 let, 15 in 16 let) in oba spola. Tako smo dobili možnost da ekspertno ocenimo potencialno uspešnost posameznika na morfološkem telesnem in motoričnem področju od začetka njegove poglobljene vadbe rokometista (10 ali 11 let) pa do zaključka najburnejšega razvoja mladostnika na morfološkem telesnem in motoričnem področju (17 let).

V nadaljevanju prikazujemo rezultate ekspertne ocene delne potencialne uspešnosti dveh uspešnih mladih rokometišev. Njune ocene smo prikazali tudi pri ekspertnem odločanju na podlagi podatkov iz šolskega informacijskega sistema. Hkrati za enega izmed igralcev (Jakac Bojan) podajamo tudi oceno igralne uspešnosti pridobljeno na osnovi ocen petih neodvisnih rokometnih strokovnjakov. Tako lahko ugotovimo tudi razliko med oceno dejanske (tekmovalne) uspešnosti in oceno delne potencialne uspešnosti.

Oceno igralne uspešnosti Jakac Bojana je oblikovalo pet med seboj neodvisnih ocenjevalcev - rokometnih trenerjev. Ocenjevali so njegovo igro na kvalifikacijskem turnirju za Evropsko prvenstvo. Ocene igralne uspešnosti Ficka Boštjana nimamo, vendar lahko, glede na njegove igralne reference sklepamo, da je igralno zelo uspešen.

STROKOVNI ČLANKI

Prikaz odločitvenega drevesa

				NORMALIZATORJI		
ocena				>=4.0	>=3.0	>=2.0
	Utež	odnos z uspe.	prvak	odlično	dobro	sprejem.
USPEŠNOST	100.0					
I						
I_motorika	55.0					
II_osnmotorik						
III_enerko	35.2					
III_ekselm	21.1					
IIII_SDM	6.3	N	71	>=68	>=58	>=52
IIII_S20	7.3	P	68	>=60	>=48	>=40
IIII_3SM	7.3	N	71	>=68	>=48	>=55
III_eksmr	14.1					
IIII_RMM	14.1	N	66	>=62	>=52	>=47
III_infokomp	8.8					
III_agilnost	7.0					
IIII_KVS	7.0	P	65	>=60	>=45	>=38
III_giblivo	1.8					
IIII_ZARO	1.8	N	64	>=64	>=59	>=50
II_specmot	11.0					
III_RMMZ	11.0	N	62	>=59	>=52	>=46
I_morfologija	45.0					
II_longpreč	31.5					
II_vzdolž	22.0					
III_AV	22.0	N	70	>=68	>=60	>=54
III_prečrazs	9.4					
III_ASR	5.2	N	67	>=64	>=54	>=49
III_ARRL	4.2	N	67	>=59	>=55	>=51
II_masaguba	13.5					
III_obseg	10.8					
III_AT	3.2	K	65	51-70	57-67	61-63
III_AOSL	3.2	N	68	>=63	>=57	>=50
III_AONL	4.3	N	64	>=62	>=55	>=48
II_kožguba	2.7					
III_AKGT	1.3	P	68	>=60	>=52	>=46
III_AKGS	1.3	P	70	>=63	>=55	>=50

STROKOVNI ČLANKI

Prikaz odločitvenega drevesa za dva mlada uspešna igralca

Igralec	Ficko Boštjan	Jakac Bojan	starost 17 let
Igralno mesto	srednji zunanji	levi zunanji	
	ocena	ocena	
USPEŠNOST		4.1	Igralna uspešnost na kvalif.
	3.5	3.0	Potencialna uspešnost
I			
I_motorika	4.1	2.9	motorične sposobnosti
II_osnmotorik	4.0	3.1	osnovne motorične sposobnosti
III_enerko	4.0	3.0	energijska komponenta gib.
III_ekselm	3.9	2.9	ekspl. in elast. moč nog
IIII_SDM	4.0	2.8	skok v daljavo z mesta
IIII_S20	3.8	3.3	sprint na 20 m
IIII_3SM	4.0	2.4	troskok z mesta
III_eksmr	4.1	3.2	eksplozivna moč rok
IIII_RMM	4.1	3.2	moč meta medicinke - 1 kg
II_infokomp	4.3	3.7	inf. komponenta gibanja
III_agilnost	4.5	4.1	agilnost
IIII_KVS	4.5	4.1	koraki v stran
III_giblljivo	3.5	2.2	gibljivost
III_ZARO	3.5	2.2	zaročenje leže
II_specmotorika	4.1	1.8	specialna motorika
III_RMMZ	4.1	1.8	moč meta medic. z zaletom
I_morfologija	2.8	3.1	morfološke značilnosti
II_longpreč	2.6	3.2	vzdolžnoprečne mere
II_vzdolž	2.5	4.0	vzdolžne mere
III_AV	2.5	4.0	telesna višina
II_prečrazs	2.7	1.2	prečne mere
III_ASR	1.6	0.4	širina ramen
III_ARRL	4.0	2.3	razpon roke
II_masaguba	3.2	2.9	telesna masa in kožna guba
II_obseg	3.5	2.5	obsegi
III_AT	2.7	2.7	telesna teža
III_AOSL	4.2	1.9	obseg stegna
III_AONL	3.7	2.8	obseg sproščene nadlahti
II_kožguba	1.9	4.6	kožne gube
III_AKGT	0.8	4.9	kožna guba trebuha
III_AKGS	3.0	4.4	kožna guba stegna

3.0 ZAKLJUČEK

V zaključku želim opisati celoten postopek začetnega izbora in spremljanja delne potencialne uspešnosti rokometašev:

- klubi oz. njihovi trenerji izrazijo željo za pridobitev ekspertne ocene nadarjenosti na podlagi morfoloških in motoričnih mer iz šolskega informacijskega sistema za otroke na določenem področju (določenih šolah). Ob tem morajo upoštevati tudi zakon o varovanju osebnih podatkov posameznika;
- Inštitut za kineziologijo Fakultete za šport v Ljubljani obdela podatke iz baze podatkov informacijskega sistema za spremljanje in vrednotenje morfoloških značilnosti in motoričnih sposobnosti šolske mladine ter pošlje ustrezne ekspertne ocene vsem zainteresiranim (prvi izbor - usmerjanje);
- v klubih opravijo dodatno testiranje z razširjeno testno baterijo tistih, ki so v reduciranem ekspertnem modelu (prvi izbor - usmerjanje) dosegli najvišje ocene; podatke pošljejo na Inštitut za kineziologijo Fakultete za šport v Ljubljani. Na Inštitutu za šport podatke obdelajo in pošljejo klubom ponovno pogobljeno ekspertno oceno nadarjenosti posameznikov na morfološkem in motoričnem področju;
- vsako naslednje leto v klubu opravijo testiranje z enako testno baterijo motoričnih in morfoloških telesnih parametrov. Rezultate zapišejo na ustrezne formularje in jih pošljejo na Inštitut za kineziologijo. Tam rezultate ustrezno obdelajo in pošljejo v klube ekspertne ocene in profil rezultatov v testih. Tako lahko trenerji v klubih na podlagi dobljenih ocen sprejemajo oz. korigirajo odločitve.

Zraven raziskovalne in teoretične strokovne dejavnosti, ki je pomagala ustvariti podlago

za začetni in nadaljni izbor nadarjenih na podlagi nekaterih morfoloških telesnih značilnosti in motoričnih sposobnosti (ugotavljanje povezanosti tekmovalne uspešnosti rokometašev in morfoloških telesnih značilnosti ter motoričnih sposobnosti, oblikovanje baze znanja za reduciran in poglobljen ekspertni model delne potencialne uspešnosti, ugotavljanje povezanosti med višino ocen delne potencialne uspešnosti in stvarne tekmovalne uspešnosti rokometašev), smo v Sloveniji izvedli tudi nekaj praktičnih poizkusov uporabe opisanega sistema določanja nadarjenosti in spremljanja nadaljnega razvoja. Rezultati so vzpodbudni in kažejo, da imajo ocene motorične in morfološke strukture pridobljene na osnovi ekspertne ocene veliko povezavo z nadarjenostjo in kasnejšo uspešnostjo v rokometu.

Menim, da nam je ekspertna ocena lahko v pomoč pri začetnem izboru otrok za ukvarjanje z roketom, še posebej tam, kjer rokometni klub izbira otroke iz več šol, da lahko v začetne skupine vključi čimveč otrok. Zelo pomembno je, da imamo pri izboru čimveč podatkov o sposobnostih in značilnostih otrok. Seveda sama ekspertna ocena ne more biti edini kriterij izbora, ampak moramo upoštevati še ostale, kot npr. socialni kriterij - prijateljstvo otrok, konativne značilnosti in kognitivne sposobnosti, čustveno navezanost otrok na roket, interes staršev za ukvarjanje njihovih otrok z roketom in podobno.

4.0 LITERATURA

Baur J.: Talentensuche und Talenteentwicklung im Sport. Leistungssport 2, 1988.

Bratko I.: Inteligentni informacijski sistemi, Ljubljana: Fakulteta za elektrotehniko, 1985.

Dežman B., Jošt B.: Spremljanje uspešnosti športnikov na osnovi ekspertnega sistema, Športna zveza Slovenije, Ljubljana, 1991.

Dežman B. B. Laskošek B.: Ekspertni sistem ocenjevanja nadarjenosti otrok za igranje košarke. Zbornik referatov, II. mednarodni simpozij Šport mladih, Ljubljana - Bled, 1993: 40 - 46.

Gabler H., B. Ruoff: Problemi izbora talenata u sport. Savremeni trening, 2, 1980.33-41.

Hošek A., K. Pavlin: Povezanost izmedju morfoloških dimenzija I efikasnosti u rukometu. Kineziologija, vol.15, 2, 1983, str.145-151.

Jošt B., B. Dežman, J. Pustovrh: Vrednotenje modela uspešnosti v posameznih športnih panogah na podlagi ekspertnega modeliranja, Inštitut za kineziologijo Fakultete za šport, Ljubljana 1992.

Kuleš B., Z. Šimenc: Povezanost bazičnih motoričkih sposobnosti i uspešnosti u rukometu. Kineziologija, vol.15, št.2 (1983), str.153-163.

Momirović K. I suradnici: Utjecaj latentnih antropometrijskih varijabli na orientaciju I selekciju vrhunskih sportaša. Visoka škola za fizičku kulturu, Zagreb, 1966.

Pavčič C.: Nekatere menifestne in latentne dimenzije rokometne motorike in njihova povezanost z igralno kvaliteto. Magistrsko delo. Ljubljana.1973.

Primožič M.: Ugotavljanje povezanosti reducirane in poglobljene ekspertne ocene nadarjenosti za rokomet pri dečkih starih 11 in 12 let. Diplomsko delo. Fakulteta za šport, 1994.

Strel J., J. Šturm : Predlog informacijskega sistema za ugotavljanje in spremljanje motoričnih sposobnosti in morfoloških značilnosti šolske mladine v SR Sloveniji, Inštitut za kineziologijo VŠTK, Ljubljana, 1980.

Šibila M.: Vpliv antropometričnih značilnosti, osnovno in specialno motoričnih ter funkcionalnih sposobnosti na uspeh v rokometni igri. Magistrska naloga, Fakulteta za šport, Ljubljana, 1990.

Šibila M.: Oblikovanje in ovrednotenje informacijskega sistema za iskanje nadarjenih rokometašev in za spremljanje njihovega razvoja. Doktorska disertacija, Fakulteta za šport, Ljubljana, 1995.

Šibila M., M. Bravničar, S.Tancig: Vpliv nekaterih razsežnosti psihosomatičnega statusa na uspešnost v rokometni igri. Inštitut za kineziologijo FTK, Ljubljana, 1990

Šibila M., C. Pavčič, B. Leskošek: Oblikovanje in ovrednotenje računalniško podprtega informacijskega sistema v rokometu- 1. faza. Inštitut za kineziologijo FTK, Letno poročilo o raziskovalni dejavnosti FTK - od strani 159 - 166. Ljubljana, 1990.

Šturm J. in sodelavci: Izbor in usmerjanje otrok v športne panoge na podlagi ekspertnega modeliranja, Fakulteta za šport. Inštitut za šport, Ljubljana, 1992.

Šturm J. in sodelavci: Računalniško podprt sistem usmerjanja (II. faza), Fakulteta za telesno kulturo, Ljubljana, 1988.

Aleš Praznik

STAFFAN OLSSON - ROK TERŽAN

Ali kaj imata ta dva igralca skupnega poleg rokometne igre?

“Rok Teržan, to je ime, za katerega bi ljudje, ki se ukvarjajo z mladinskim rokometom v Sloveniji, morali vedeti in mu posvetiti več pozornosti”. S temi besedami je pospremil športni reporter uvodne minute igre igralca starega petnajst let na tekmi evropskega pokala med Rudarjem iz Trbovelj in nemško ekipo Niederwurzbacha, za katero nastopa Staffan Olsson in je njegova starost že krepko čez trideset let.

Stack, v katerem sem zaznal besede “poduka” slovenski stroki me je vzpodbudil k pisanju naslednjega sestavka, v katerem želim orisati naše dobro poznavanje, kdo je kdo in kako naj v skladu z dognanji na področju naravoslovnih in humanističnih ved izgleda razvoj posameznega igralca pa naj bo še tak talent.

Vodilo pri pisanju pa nam bodo besede znanega ameriškega športnika: “Kljub vsemu je vse le igra.”

Že od nekdaj, še posebej pa v zadnjem času imamo na področju Slovenije dobro organizirana tekmovanja za mlade kategorije športnikov rokometišev. Štiri različne stopnje tekmovanj naj bi vsak tekmovalec v svojem razvojnem ciklusu opravil na poti do najvišje stopnje tekmovanja na področju Slovenije, to je do igranja v eni od članskih državnih lig in šele nato nastopil na mednarodni sceni v članski konkurenci.

Te starostne kategorije so naslednje: mlajši dečki, starejši dečki, kadeti in mladinci. Namerno smo naštetli vse, za boljšo pre-

glednost in zato, ker je enaka ali podobna organiziranost tekmovanj tudi v drugih državah, članicah mednarodne rokometne federacije EHF - Evropske Rokometne Zveze in so nam kot take najbližje.

Na mednarodni ravni je v zadnjem času prav prej omenjena organizacija poskrbela za kakovostne premike na področju tekmovanj mladih in organizira evropska prvenstva za kategorijo kadetov - kadetinj in mladincev - mladink za državne reprezentance in letos prvič v okviru Partille pokala tudi uradno evropsko klubsko prvenstvo državnih prvakov kadetskih ekip. Torej za primerjanje in dokazovanje sposobnosti mladega športnika več kot dovolj možnosti.

V naslovu omenjeni športnik države s severa, ki je prislovično poznana pod nazivom skandinavski odnos do športa in kot taka sinonim za šport v svetu, na svoji razvojni poti na mednarodni ravni sicer ni imel (z izjemo nastopa na svetovnem mladinskem prvenstvu) v mladinski konkurenci takih možnosti, kot naš veliki up, je pa dodobra prešel vse zgoraj naštetih tekmovalnih kategorij v okviru svoje matične države Švedske in jih kronal z nastopom na že prej omenjenem mladinskem prvenstvu. Na tem še daleč ni bil tako uspešen kot avtor tega sestavka, je pa za razliko od njega in večine iz njegove države še vedno aktiven in izredno uspešen, kljub za naše razmišljanje že upokojenskim letom za vrhunškega športnika in je celo že podpisal pogodbo z

nacionalno zvezo za nastop na OI v Atlanti 1996.

Torej, kaj imata Olsson in Teržan skupnega, razen da sta oba levoroka zunanja igralca in igrata rokomet. Po naši presoji nič pametnega, kar ima opraviti z naravnim zdravim razvojem mladega športnika in človeka.

S tem še zdaleč nismo zaključili našega sestavka in razmišljanj, vzpodbujenih z besedami našega poročevalca. Namreč, strokovnjaki zadolženi za delo z mladimi reprezentancami dobro vemo, kdo je Rok Teržan in ga imamo evidentiranega kot kandidata za kadetsko reprezentanco Slovenije, prav tako je bil že klican na akcije v okviru te reprezentance, za katero sodimo, da ustreza njegovim tako biološki kot kronološki starosti. Je pa še kako res, da v njegovem matičnem klubu na žalost tudi prav dobro vedo, kaj jim pomeni in ga pri teh letih že pošiljajo v ogenj na tekmah v članski konkurenci in to celo na mednarodni ravni.

O tem, kaj to pomeni za otroka, kar ta mladi igralec še nedvomno je, bi lahko povedali strokovnjaki drugih področij več in bolj argumentirano, vendar si bomo kljub temu drznili napisati, da z našega stališča to pomeni nasilje nad otrokovim normalnim razvojem.

Ukvarjanje z vrhunskim športom je visoko zahtevno delo, primerljivo po nekih doganjanjih na področju psihofizičnih obremenitev z delom rudarja in znanstvenika istočasno. Skratka visoko produktivno delo, tako na motoričnem kot intelektualno - ustvarjalnem področju. Priprava in igranje za nastop v evropskih pokalih to nedvomno zahteva, ne glede na uspešnost in lahko si predstavljamo, kakšna obremenitev je to že za odraslega človeka, kaj šele za otroka.

Vsakdo, ki se je kdajkoli ukvarjal z vrhunskim športom dobro ve, kakšne so zahteve javnosti, uprave kluba, ožjega socialnega okolja in konec koncev trenerja do igralcev na tako visokem tekmovalnem nivoju. Vse to, navkljub uporabljenim besedam ameriškega športnika, ni več samo igra ali pač?

Kot uvod podajanja naših razmišljanj o razvoju mladih igralcev v nadaljevanju navajamo nekaj misli znanih umov človeštva:

Razumeti jezik igre pomeni razumeti misli in srce otroka. (*L. K. Franck*)

Otroci v igri brez prošenj in z nasmehom prenesejo marsikaj, ob čemer bi v drugačnih prilikah prelili cele potoke solza. (*Rousseau*)

Igra je način, kako otrok spoznava zunanji svet, igra je za otroka učenje, igra je zanj resna oblika vzgoje, igra je nujno potrebna otroškemu organizmu, ki raste. (*Krupska*)

V igri otrok ni le otrok, ki se mora podrediti volji in ukazom odraslih, ampak človek, ki lahko sam misli, dela glede na svojo domišljijo. (*B. Gligorijević*)

Človek se igra le tam, kjer je človek v polnem smislu, popoln je človek le tam, kjer se igra. (*Schiller*)

Zakaj torej gre pri naši primerjavi omenjenih igralcev in zakaj mislimo, da je starejši švedski igralec popoln antipod ali diametralno nasprotje našemu velikemu upu?

1. Igralca izhajata iz dveh popolnoma različnih družbenih sistemov oz. smo mi šele na poti, da postanemo družba s podobnimi vrednotami kot jih ima ostali demokratični svet.

2. Zaradi velikega vpliva našega bivšega skupnega prostora bomo verjetno potrebovali kar precej časa, da bomo sprejeli druge vrednote kot so vladale do včeraj; (čeprav je avtor sestavka pri vsej stvari optimist), ravno zaradi takšnih in podobnih prispevkov pri delu naše stroke.
3. Delo naše stroke je glede na pogoje dela, še posebej na področju dela z mladimi, na zavidljivo visoki ravni, kar potrjuje tudi uspeh kadetske ekipe Kodeljeva, vendar gledano s stališča sistemskega dela na ravni cele države in njenih klubov še vedno premalo sistematično.
4. Iz tega izvira tudi potreba in možnost, da petnajstleten otrok igra že v članski konkurenci. Upamo si trditi o pojavu paradoksa, da je tak igralec posledica dobrega dela stroke, vendar samo v določenem obdobju, kajti v primeru kontinuirano dobrega dela z mladimi v njegovem klubu tudi v daljnji preteklosti ne bi zazijala praznina med generacijami in se ne bi pojavila možnost, da navkljub svojim sposobnostim tako mlad igralec igra v članski konkurenci. Namreč v primeru kontinuirano dobrega dela bi za njegovo mesto v razponu parih let razlike konkuriralo vsaj še nekaj igralcev.

Kako pa naj bi izgledala športna pot mladega igralca po naši presoji na osnovi selekcijsko trenažnega procesa, ki temelji na vseh trenutno dostopnih dognanjih športne znanosti, bomo poizkušali na kratko predstaviti v nadaljevanju teksta. Pri tem so upoštevane tudi praktične izkušnje pri ustvarjanju selekcijske piramide v okviru RD SLOVAN in RD Kodeljevo.

Športna pot vsakega mladega športnika se začne najprej v družini in nato v povezavi z vzgojno varstvenimi in šolskimi ustanovami, nadaljuje v športnih društvih oz. klubih. V zadnjem času se v skladu z družbeno političnimi spremembami v naši mladi državi spreminja tudi vloga in pomen športa. Za nas, ki večinoma delujemo v klubih, to pomeni, da se težišče športne dejavnosti osnovnošolske in pa tudi srednješolske mladine seli v šole. Kljub temu pa v nadaljevanju predstavljen model selekcioniiranja, narejen za klube, lahko preneseno velja tudi v sodelovanju s šolami s ciljem usposabljanja in pridobivanja mladih roketnih talentov za posamične klube.

Selekcijsko trenažni proces mlajših kategorij od mlajših dečkov - pionirjev do mladincev, ki predstavljajo zadnjo stopničko pred članskim moštvom, naj bi na kratko izgledal nekako takole:

Mlajši dečki-pionirji

naj bi začeli z redno petkrat tedensko vadbo v petem razredu osnovne šole. Zakaj petkrat? Zato, ker so njihove izvenšolske obveznosti že tako natrpene, da jim moramo dati možnost vsaj treh treningov po njihovi izbiri v kontinuiteti na teden (vzrok ostale interesne dejavnosti ali npr. verouk) za njihov izostanek bi manjše število treningov v tem primeru še zmanjšalo.

Vsaka starostna kategorija naj bi v okviru dveh letnikov zajela najmanj 24 igralcev (3 x 6 igralcev po vseh igralnih mestih, čeprav tu specializacija še ni tako pomembna in 2 igralca preko te kvote, ki naj bi izstopala po višini + štirje vratarji). Visok standard po številu igralcev, ki pa se mu naj bi z ozirom

na velikost zaledja otrok vsaj poizkušali približati. V okviru Slovana smo celo podvajali ekipe v okviru starostne kategorije (za vsak letnik igralcev vsaj ekipa dvanajstih igralcev 10 + 2 ali celo več), iz tega je nato zaradi financiranja mlajši letnik v okviru starostne kategorije prevzel ime pod okriljem RD Kodeljevo. Dogovorjeno pravilo je bilo, da naj bi starejši in verjetno kakovostnejši letnik vedno nastopal pod imenom Slovana, izključujoč generacijo 74 (Ficko, Šimon itd.).

Žal je to kasneje zaradi mojega odhoda iz Slovana ušlo iz dogovorjenih okvirov in ustrezne kontrole - koordinacije. V okviru te starostne kategorije, ki v zadnjem času s pojavom mini rokometu ni najnižja, moramo še posebno pozornost posvetiti vzgojni komponenti in temu, da najmlajše navdušimo za rokomet. Zaradi latentnih - skritih lastnosti, ki se pojavijo ali pa pridejo do izraza šele v obdobju adolescence in prav tako značilnosti (morfologija) pa se ne smemo prehitro odločati za selekcioniranje na osnovi spretnosti pri igri z žogo in sicer boljši koordinaciji. Višji igralci imajo dokazano daljšo razvojno dobo in njihova trenutna spretnost ne more slediti manjšim igralcem, kar pa dostikrat v primerjavi z njimi ne daje trenutno dobrega rezultata in zato niso redki primeri, ko visoki igralci sedijo na klopi ali pa celo prenehajo z vadbo zelo zgodaj. V tej starostni dobi je potrebno igralce naučiti pravilne tehnike (čimveč skozi igralno - sintetično metodo) in razvijati osnovno motorične spretnosti - sposobnosti z žogo in brez. Prav tako jim je potrebno že razvijati taktično mišljenje z njihovi tehniki primerno situacijsko vadbo.

Starejši dečki - st. pionirji

Za njih veljajo podobna načela in pravila

kot pri prej naštetih starostni kategoriji. Edina razlika je ta, da damo še večji povdarek razvoju taktičnega mišljenja in hitrosti izvedbe posamičnih rokometnih elementov. Še bolj kot pri prejšnji razvijamo tudi tekmovalni duh in skozi to že začinjamo drugi selekcijski proces. Brez prave borbenosti, vsaj po našem prepričanju, ni pravega rokometša.

Kadeti

Na tej ravni že lahko zaostriamo selekcijski proces z metodo eliminacije, a naj ne bo preširoko zastavljena in naj deluje bolj v smislu usmerjanja po naši presoji neperpektivnih igralcev v drugo dejavnost v okviru našega športa (sodniki, zapisnikarji, ipd.). Na tej ravni moramo ob kvalitetnem trenažnem procesu, ki optimalno razvija že vsa področja rokometne igre (TA -TE elemente, telesno pripravo...), še bolj poudarjati tekmovalnost in borbenost. Kot motivacijo pri delu in za izkušnje, ki lahko pridejo prav na reprezentančni in klubski ravni kasneje, je dobro tej starostni kategoriji v skladu s finančnimi zmožnosti organizirati gostovanje na enem od mednarodnih turnirjev znotraj ali zunaj meja države.

Mladinci

Ta starostna kategorija naj bi se že tako kot predhodna navajala članskega režima dela in naj med počitnicami in v šole prostih dnevih trenira vsaj 8 x tedensko oz. naj njihova športna aktivnost traja vsaj deset mesecev na leto. Po naših izkušnjah najbolje enajst mesecev. Občasno lahko kot sredstvo motivacije kakšen igralec nastopa ali pa trenira že za člansko moštvo.

V zgoraj napisanem selekcijsko trenažnem načinu dela, ki bi ga lahko napisali kot vse-

bino ene cele knjige, a smo ga zaradi pomanjkanja časa in prostora poenostavili, bi se ne zgodilo, da za člansko moštvo nastopa igralec, še po stažu kadet oz. skoraj pionir.

V tem modelu je igralec lahko preskočil največ eno starostno kategorijo višje pa še to izjemoma ob izrednih sposobnosti in biološki zrelosti.

Menimo, da bi se takemu modelu dela ob ustreznem strokovnem kadru za vsako selekcijo posebej morale poizkušati (z ozirom na velikost kraja in materialno - tehnične pogoje dela) približati vse klubske sredine v naši državi.

V tem primeru se ne bi več dogajalo, da nas reporter podučuje o talentu mladega roko*-metaša, obenem pa se igralci v najbolj zrelih letih odločajo za prenehanje igranja rokometa, ali pa se odpovedujejo igranju v reprezentanci.

Sicer so s tem povezane tudi druge statusne stvari, ki naj bi krojile športnikovo pot in so stvar državne politike in panožnih zvez (pravilnik o reprezentancah), a pri nečem je potrebno začeti in ustvariti bazo za kvalitetne igralce v članski konkurenci.

Zato upam, da se bo tudi v tem pogledu pri nas spremenilo na bolje. Že tako slovimo kot strokovnjaki za mlade v okvirih bivše skupne države. Kaj šele bo, če bomo svoje delo še izboljšali in se približali zgoraj opisanemu modelu. Potem bo lahko čez deset let reporter izjavil : "Rok Teržan, ime o katerem bi selektorji reprezentance sveta morali začeti razmišljati!" in bo njegova kariera trajala do 35 leta ali dlje.

V nasprotnem primeru pa se bojim, da bo še več igralcev, kot je bil eden največjih talentov, kar jih je dal slovenski roket, Stanko Anderluh, ki je svojo kariero zaključil pred tridesetim letom starosti. Po naši presoji zaradi podobne poti in zgodnjega vključevanja v članski ogenj, kot ga preživlja naš, v naslovu omenjeni talent in ne kot njegov vrstnik, ki še vedno igra prav tako v naslovu omenjeni Staffan Olsson.

(Opomba avtorja: Ta sestavek je bil pripravljen za objavo v trenerju že pred letošnjo sezono in si ga je avtor izbral zaradi njegove neobjave za temo predavanja na XX. SRŠ na Rogli, zato nekatere stvari navedene v njem niso tako aktualne oziroma avtor prihaja v kontradikcijo sam s sabo, ko je v mladinsko reprezentanco in za nastop na kvalifikacijah v Ljubljani vpoklical kot selektor tudi Roka Teržana. Zakaj je bilo tako lahko, pojasni v okviru predavanja. A na kratko je to bilo pač iz razlogov, ki jih navajam v svojem tekstu in so kot takšni pojav tudi na reprezentančni ravni in bi se jih morali v bodoče izogibati za dobrobit naših mladih igralcev, ki jih je potrebno na njihovi poti zaščititi. Za primer samo spomnimo na to, da v Ameriki, kruti državi kapitalizma in boja za preživetje, nihče mlajši od 21 let oz. dokler ne konča kolidža ne sme podpisati profesionalne športne pogodbe. Šport pozitivno vzgaja, denar pa ob nepravem času življenjske starosti in v nepravi količini kvari mladega človeka, kar so že dolgo tega spoznali v državi, kjer je denar sveta vladar.)

Janusz Czerwinski

VPLIV TEHNIČNIH SPOSOBNOSTI IGRALCEV NA IZBIRO TAKTIKE V ROKOMETNI IGRI

V zgodovinskem razvoju nekaterih športnih disciplin so v določenih trenutkih postale opazne številne pozitivne kot tudi negativne spremembe. Naloga športnih organizacij, ki so zadolžene za razvoj določenega področja v športu, je sistematično opazovanje razvoja določene atletske (športne) discipline, analiziranje zbranih podatkov in sestavljanje oz. dajanje predlogov, ki bi pripomogli k dopolnitvi praktičnih dejavnosti.

Prednosti rokometu, ki so jih pred mnogimi leti opazili njegovi ustanovitelji, se v praksi še niso pričele kazati v zadovoljivi meri. Mednarodna Rokometna Zveza (IHF) je premalo storila za to, da bi ta igra postala eden izmed najbolj priljubljenih športov na svetu.

Iz raziskav storjenih na področju razvoja rokometu je očitno, da ta igra ne izkorišča dovolj prednosti takšnih raziskav, da bi prodrla v svet športa.

Cilj avtorja tega poročila je predstaviti trenutno stanje v rokometu na podlagi njegovih lastnih raziskav in objavljenih del nekaterih drugih avtorjev.

SREDSTVA IN METODE

To poročilo je bilo napisano s pomočjo podatkov, ki so bili zbrani v času od leta 1991 do 1992.

Analizirali smo sedemdeset tekem najboljših ekip na svetu.

V pripravi tega poročila smo gledali pos-

netke teh tekem. Vsi ti podatki so bili kasneje analizirani po principu multidimenzionalnih statističnih metod, ki so opisane v knjigi J. Czerwinskega "Opis rokometne igre".

Cilj poročila je predstaviti stopnjo tehnične usposobljenosti najboljših ekip na svetu s stališča izbire taktike v igri obrambe in napada.

OPIS IGRE

Različna mnenja pri ocenjevanju mehanizmov igre so posledica pomanjkanja doslednega metodičnega pristopa, kot tudi znanja o razsežnosti same igre.

Znanje o igri, v smislu zunanjih naporov kot so gibi in njihova intenzivnost in tudi v smislu notranjih naporov, ki so povezani z viri energije/moči, bi moralo predstavljati oporno točko pri načrtovanju intenzivnosti treninga.

Zgornja izjava je posebno pomembna pri igranju tekem, ko morajo igralci dolga obdobja vzdrževati vrhunsko formo. Za igranje tekem je potrebno, da se trening optimalno izkoristi s stališča

- 1) izbire vsebine,
- 2) metode organiziranja in
- 3) primerne stopnje intenzivnosti.

Če se te dejavnike spregleda, je to pogosto vzrok, da igralci, ki sicer trdo delajo na treningih, niso zadostno pripravljeni na napore, ki so značilni za dejansko tekmovanje.

Obnašanje igralcev na tekmi je odvisno od njihovih tehnično borbenih lastnosti. Stopnja aktivnosti igralcev na igrišču se lahko analizira glede na njihovo obnašanje znotraj samega tekmovanja, in sicer v smislu sledečih tipov igre: individualna, skupinska in ekipna igra. Obstaja tudi mnenje, da je zaradi prevladovanja določenih tipov igre mogoče označiti obnašanje nekaterih igralcev kot tudi celotnih ekip.

Tako lahko govorimo o tako imenovanih stilih obnašanja dveh strani, ki tekmujeta.

Za rokomet, kjer se zaradi samega cilja igre in tudi zaradi aktivnosti na igrišču, dovršen del igre odvija ekipno, je značilna tudi velika mera povezanosti. Situacije, s katerimi se srečujeta igralec ali pa cela ekipa, niso nikoli identične. V najboljšem primeru so si te situacije podobne in vedno odsevajo tipične vzorce obnašanja.

V rokometu je zadetek na gol rezultat vsote aktivnosti več članov moštva, in ne rezultat dejanj enega samega igralca. Ocenjevanje neke ekipe, kot tudi igre njenih igralcev, je zelo težka naloga. Šele uvedba televizijske tehnologije je omogočila podrobnejšo analizo igre (P. Tilinger 1986).

ANALIZA TEHNIKE IN TAKTIKE

Pri opazovanju tehničnih parametrov igre smo opazili negativni pojav. Raziskava kaže nizek kvantitativen in kvalitativen delež tehničnih elementov igre.

Analiza rezultatov raziskave, ki se je osredotočila na igro v obrambi, opozarja na pomanjkljivosti v tehničnem delu treninga, kar se predvsem kaže v napakah v situacijah 1 na 1 (šibka pripravljenost nog), pri statični igri (kar je lahko rezultat neza-

dostne vzdržljivosti in tehnične pripravljenosti) in v zelo nepogosti uporabi elementov kot so blokiranje, odvzem oziroma prestrezanje žoge.

V zadnjem desetletju je pri ocenjevanju taktičnih aktivnosti pri obrambi in napadu opaziti precejšnje pomanjkanje taktičnih sredstev. Če se vrnemo nazaj k analizi tehnike, ki je bila predhodno predstavljena, le-ta potrjuje splošno znano mnenje v teoriji športa, da je fleksibilna taktična igra odvisna od kvalitete značilnosti tehnične igre (Z. Naglak 1979, T. Ulatowski 1992).

Obramba - najpogosteje uporabljene so conske obrambe 6 : 0, 5 : 1 in 3 : 2 : 1 - stopnja in intenzivnost aktivnosti variira od postavitve obrambe blizu črte na šestih metrih do gibanja obrambe na devetih metrih. Kombinirana obramba je rabljena manj pogosto (conska obramba + tesno pokrivanje) in tudi samo tesno pokrivanje igralcev je zelo redko.

Najpogostejše napake v igri obrambe, ki so jih naredili igralci na zunanjih položajih so naslednje:

- Neaktivnost obrambe v trenutku napada nasprotnika z žogo, posledica česar je prejem gola, kazenski strel, opomin ali izključitev za dve minuti
- Pomanjkljivo gibanje nog v trenutku, ko nasprotnik preigrava (navidezno preigravanje s telesom, rolling,...)
- Slabo blokiranje strel, ki jih izvajajo nasprotni igralci na položaju srednjega napadalca in na krilnih položajih (lahko bi rekli, da je strogo povezano s tem, kako si takšne situacije tolmačijo sodniki, ki skoraj brez izjeme dosodijo prekršek obrambnih igralcev)

Analiza igre igralcev na notranjih položajih je pokazala naslednje napake:

- Pomanjkanje sodelovanja z najbližjimi zunanji igralci pri odrezovanju vteka-jočih in naletajočih kril
- Pomanjkanje sodelovanja z neposrednimi partnerji na obrambni črti pri prevzemanju pokrivanja krožnega napadalca
- Nepravilna postavitev glede na žogo in na krožnega napadalca
- Pasivna igra v obrambi, pomanjkanje so-očanja z nasprotnikovim napadalcem z žogo
- Pogoste napake, ki so posledica pomanj-kljivega pokrivanja področja, kjer se nahaja žoga

Avtor navaja, da obrambni igralci v veliki meri predvidijo reakcije nasprotnikovega napadalca. To bi moralo voditi v situacijo, kjer bi bilo mogoče uvesti več kreativnosti in taktičnosti v igro obrambe. Igra bi bila tako zanimivejša, saj ne bi bilo nujno, da so zmagovalne ekipe vedno tiste, ki imajo fizično boljše pripravljene igralce, ampak bi bila to lahko tudi moštva z višjo stopnjo tehničnih in taktičnih spretnosti.

Hiter protinapad - pri analiziranju te vrste napada bi lahko rekli, da je stopnja njegove učinkovitosti nižja kot možnost izvedbe. 65% stopnja učinkovitosti je nezadovoljiva. Ugotovili smo, da je delež hitrih protinapadov le 14%, kar pa je absolutno nezadovoljiva vrednost. Ta procent postane še pomembnejši, če ne upoštevamo podatkov najboljših ekip na svetu (Koreja, Švedska, Španija, Rusija in Francija). Ostala moštva niso razvila hitrega napada, razen tradicionalne rešitve (dolga podaja vratarja).

Napad na postavljeno obrambo - Ugotovili smo, da je repertoar skupinskih in ekipnih odločitev slab in ne zagotavlja igre, ki bi bila zanimiva gledalcem. Dva tipa igre sestavljata celotno napadalno igro večine ekip: krilo gre na položaj drugega krožnega napadalca ali pa gre na ta položaj srednji napadalec. Napadalci so se v skladu s tema dvema načinoma igre odločali glede na situacijo, ki je bila posledica reakcije nasprotnika.

To so bile v večini primerov individualne rešitve.

Analiza dejavnikov, ki vplivajo na rezultat tekme je pokazala, da se lahko rezultat (zmaga ali poraz) predvidi že s pomočjo treh dejavnikov:

- 1) učinkovitost hitrih protinapadov,
- 2) učinkovitost obrambe in
- 3) število napadov.

POVZETEK

(Ta zadnji del sem skrajšala oz. skrčila in prevedla najpomembnejše, ker je v originalu precej razvlečeno - avtor dostikrat ponavlja eno in isto! op. prevajalke)

Tehnika naj bi se začela učiti in oblikovati že v igralčevih mladih letih; posebno pozornost pa bi morali posvečati izpopolnjevanju tehničnih in taktičnih rešitev v situacijah 1 na 1. Igralci na isti stopnji imajo različne tehnike, ki so vse po svoje individualne in povezane tudi z igralčevim značajem.

Kot posledica tega, bi morala pri ocenjevanju fizičnih aktivnosti v rokometu biti najpomembnejši kriterij učinkovitost in ne sama tehnika izvedbe.

Cilj rokometne igre je zadeti gol in tako je strel na gol najpomembnejša aktivnost in tudi naravna težnja igralca. Dobrega izvajalca je lahko naučiti osnovnih elementov igre, vendar precej težje ga je naučiti, kako učinkovito streljati, ker je ta spretnost v veliki meri povezana z igralčevimi sposobnostmi.

Preigravanje je nujen element v rokometni igri, saj nasprotnik dobi napačen občutek varnosti ali pa izgubi ravnotežje. Predvsem je preigravanje pomembno v napadu, čeprav študije kažejo, da se ta tehnični element ne uporablja zadostno niti kvalitetno.

Pripraviti posameznike za učinkovito obrambno igro še naprej vzbuja dvome in nizka učinkovitost je eden glavnih razlogov, zakaj se roketni velikokrat spremeni v nasilno igro. Obrambni igralec se mora nenehoma prilagajati novim in modernim aktivnostim v napadu in strelom. Mora biti hiter in osredotočiti svojo pozornost na nasprotnika. Sposobnost koncentracije je eden najpomembnejših dejavnikov, ki vpliva na učinkovitost pokrivanja v obrambi. Zato se mora več pozornosti posvečati obrambi in predvsem povečevati pomen individualnega treniranja igralcev v smislu silhuete "idealnega rokometišča".

V rokometu je posebno pomembno, da trener prepriča igralce o pomembnosti strategije, katere osnova je položaj žoge in da se igralci zavedajo, kako pomembno je, da se žoge ne izgubi brez pravega vzroka. Vsi igralci bi se morali zavedati vrednosti žoge v njihovih rokah, ne glede na to, ali igrajo v obrambi ali napadu.

Ker se situacije med igro nenehoma spreminjajo, je zelo pomembno, da igralci razmišljajo kreativno in samostojno. Glede

na to, da je opazoval določeno situacijo in analiziral podatke, mora biti igralec sposoben kar najhitreje najti najugodnejšo rešitev. Nikoli ni dovolj samo zaznati obnašanje nasprotnika, treba je tudi predvideti vse, kar je ta nasprotnik sposoben storiti v naslednjih nekaj trenutkih. Tako je zelo koristno, če so igralci že vnaprej obveščeni o strategiji nasprotnega moštva. Če poznajo prednosti in slabosti obrambnega sistema nasprotnika, jim bo to omogočilo izvajati takšne situacije, v katerih se bodo najlažje znašli.

Ko igralec izbira rešitev v določeni situaciji, je izredno pomemben tudi njegov spomin, ki shranjuje taktične rešitve. Ko opazuje situacijo, se igralec ne bo spomnil nove, izvorne rešitve, ampak mu spomin in osvojeno znanje omogočata priklicati novo idejo. Ta sposobnost predvidevanja je posledica poprejšnje zaznave občutkov in misli, ki se v ključnem trenutku pojavijo v ospredju zavesti. Ta proces se odlikuje po tem, da je igralec sposoben poseči izven mej že znanega in se pogosto odločiti za novo oz. nepričakovano rešitev. Stopnja razvitosti te sposobnosti se v igri sami imenuje "pogum" (jajca??).

Med igro morajo tekmovalci dostikrat reagirati sami in tako njihova kreativnost postane osnova za samostojno razmišljanje. Pomembno je vedeti, da ni vsaka igralčeva iniciativa uspešna. Zato mora igralec, preden se odloči in izpelje neko akcijo, kritično oceniti situacijo, tako da bo njegova rešitev za igro kar najbolj ugodna.

Zaradi vseh zgoraj omenjenih razlogov naj bi se pri izvajanju taktičnih vaj za vrhunske igralce vzdrževal naslednji vrstni red:

STROKOVNI ČLANKI

- Učenje in izpopolnjevanje razdelitve koncentracije

- Učenje in izpopolnjevanje spomina za igro s pomočjo tehničnih in taktičnih vaj

- Učenje in izpopolnjevanje tehnike, ki je potrebna za sodelovanje med dvojicami in trojicami

- Učenje in izpopolnjevanje sodelovanja pri reševanju statičnih in dinamičnih situacij v igri

- Izpopolnjevanje ritma med samo igro

Uporaba pravilnega taktičnega mišljenja ne bo učinkovita, tudi če samo eden ali par

igralcev ne bo sposobno analizirati taktičnih nalog s stališča tehnike. Zaradi tega je pomembno izpopolniti tehnični del sodelovanja na standarden način.

Prispevek avtorja Janusza Czerwinskega z originalnim naslovom "THE INFLUENCE OF TECHNICAL ABILITIES OF PLAYERS ON THE TACTICAL SELECTION IN THE HANDBALL GAME" objavljenem v reviji "EHF" pod imenom "HANDBALL" in predstavljenega na njenem seminarju pod imenom "EHF Top Coaches Seminar" v Parizu od 8. do 10. marca 1996 je prevedla - priredila gospodična Ksenija Mali pregledal in za tisk pripravil pa Aleš Praznik.

Kapetan reprezentance v akciji

Miha Jelovčan

NEKATERE ZNAČILNOSTI V IGRI REPREZENTANC NA ŽENSKEM OLIMPIJSKEM TURNIRJU - ATLANTA 96

Predno pogledamo, kako so se reprezentance pripravile na tako pomembno tekmo vanje, kot so olimpijske igre, moram povedati, da na turnirju ni bilo nekaj nekdanjih in današnjih velesil (Rusija, Ukrajina, Hrvatska, Avstrija, Romunija), ki jim ni uspela uvrstitve preko svetovnega, oziroma evropskega prvenstva. Marsikatera od odsotnih reprezentanc bi verjetno krojila vrh na turnirju, predvsem pa bi bil turnir kvalitetnejši.

Poglejmo, kako so reprezentance igrale v posameznih fazah igre ter kaj je bila njihova glavna značilnost.

DANSKA (OLIMPIJSKI PRVAK)

OBRAMBA: 6:0 je njihovo najmočnejše orožje. Prvi branilci so izredno agresivni in največkrat ne dovolijo krilu sprejema žoge. Na položaju 2. in 3. branilca pa so izredno visoke igralko od 176 cm do 180 cm, zato ne izpadajo na zunanje igralke, temveč ob strelu igralko zaustavijo z dvojnimi bloki. V primeru, da ne morejo menjati Camillo Andersen, ki igra samo v napadu, potem odigrajo v obrambi klasično 5:1 z omenjeno igralko na položaju "špice". Varianto obrambe 5 + 1 uporabijo kot presenečenje (polfinale proti Norveški) ali ob igralki več. V tem primeru igra Anja Andersen v vlogi igralke, ki tesno pokriva najnevarnejšo nasprotno igralko. Danska je ena redkih ženskih reprezentanc, ki se zateka k zelo konzervativnemu načinu branjenja (6:0), to pa jim omogočata odlični vratarki, ki sta

bili na turnirju tudi najboljši po branjenih streljih, izraženih v odstotkih (39% oziroma 34%).

NAPAD: Prehod v napad je izveden v protinapadih preko obeh kril ali v podaljšanem protinapadu, kjer žogo sprejema Anja Andersen (12-15 m od svojih vrat) in v vodenju preide na nasprotno polovico, nakar poda LK, DK ali KN, zelo pogosto pa sama zaključi s strelom na vrata. V primeru, da protinapad ali podaljšan protinapad ne uspe, ekipa takoj nadaljuje pripravo napada v visokem ritmu (tudi ob menjavi igralk napad-obramba, tempo ne upade, kar je sicer značilnost moških ekip) z zelo pogostim prehodom LK ali DK na položaj KN tudi proti obrambi 6:0. Žoga izredno hitro potuje od igralke do igralke. Ker so igralke tehnično izredno dobro podkovane, je zelo dosti igre 1:1, za strele iz distance pa se odloča le Anja Andersen, za katero menim, da je ob korejski organizatoriki najboljša igralka na svetu v tem trenutku. Ob izvajanju 9 m na levi strani danske igralke postavijo dvojni blok za strel Anje Andersen.

KOREJA (SREBRNA MEDALJA)

OBRAMBA: Značilnost njihove igre v obrambi je izredna agresivnost. Čeprav so pokazale, da znajo igrati tudi obrambo 6:0, pa je v večini primerov prevladovala obramba 3:3 z varianto 1:5. Izredno razvito taktično mišljenje ter izredne fizične sposobnosti (delo nog) so dovoljevale

obrambo, ki je v nekaterih primerih prehajala v osebno obrambo do globine 13 metrov. V primeru vtekanja nasprotnika na položaj 2. KN pride do takojšnjega prevzemanja. Njihova agresivnost pa ne dopušča razvijanja napada nasprotnika in jih prisili na zaključevanje iz polpriložnosti.

Po izgubljeni žogi v napadu igralke takoj na svoji polovici pokrijejo napadalke in jim preprečujejo neoviran sprejem žoge. Vse reprezentance (razen Danske) so imele izredne težave pri prenosu žoge v napad in z organizacijo napada, posebno še pri igralki manj. Korejke so tako hitre, da kljub veliki agresivnosti (zaradi globine do 15 m) na igralko z žogo pritisk izvajata vedno dve igralki istočasno.

NAPAD: Prehod v napad je tako kot pri reprezentanci Danske izredno hiter, vendar zelo organiziran (z diagonalnimi podajami) z Lim O-Kyeong ob Anji Anderson najboljši igralki na svetu v glavni vlogi. Kljub temu da ne igra v obrambi, je menjava tako bliskovita, da to ne vpliva na hitrost prehoda obramba-napad. Ob neuspelem podaljšanem protinapadu ni faze priprave napada - vse se nadaljuje s takojšnjim menjavanjem mest (križanja z in brez žoge), povratni žogi ali dvojni podaji. Veliko število izgubljenih žog nadomesti agresivna obramba, ki jim omogoča bistveno večje število napadov od nasprotnika. Individualna tehnika je izpopolnjena do potankosti, nobena redkost ni podaja izza hrbta ali "zepellin". Celoten napad pa temelji na stalni menjavi mest.

Koreja, kljub temu da je izgubila finale, je bila najbolj atraktivna ekipa na obeh rokometnih turnirjih in lahko rečem, da je igrala igro prihodnjega tisočletja (atraktivno in polno dinamike).

MADŽARSKA (BRONASTA MEDALJA)

OBRAMBA: Najmočnejše njihovo orožje je obramba 6:0 z agresivnimi branilkami na položaju št. 1 - preprečujejo oziroma ovirajo nasprotnim krilnim igralkam sprejem žoge, tako nasprotni nalet proti obrambi temelji le na akciji vseh treh zunanjih igralk. Na sredini obrambe ob izkušeni Kokony igra 186 cm visoka Nagy. Tako kot večina izkušenih reprezentanc pri igri z igralko več igrajo 5+1 (tesno pokrivanje najnevarnejše napadalke), oziroma 5:0 ob igralki manj.

NAPAD: Prehod v napad je (lahko bi rekel) bolj naključen in odvisen od organizatorke Kokony predvsem iz razloga, da pogosto menjajo dve ali tri igralke obrambe z napadalkami. To velja tudi za Matefi, odlično strelko, zato so vse akcije usmerjene za pripravo čim bolj ugodnega položaja za njen strel na vrata. Če jim to ne uspe, potem s pogostimi prehodi na črto 6 m iščejo priložnost za strel na vrata. Reprezentanca je še vedno okovana v spono igre, ki jo gojijo vzhodno evropske države (defenzivna obramba z visokimi branilkami, napad pa temelji na fizični moči posameznic).

NORVEŠKA (4. mesto)

OBRAMBA: Ekipa igra dve vrsti obrambe 6:0, odvisno od nasprotnne ekipe. Njihova višina v primerjavi z Dansko ali Madžarsko je kar nekaj centimetrov manjša. V prvi izvedbi obrambe 6:0 so igralke izredno agresivne in ne dovolijo neoviran sprejem žoge ali strel na vrata vsem nasprotnim igralkam, v drugi varianti (proti Koreji) pa je obramba izredno plitva (izstopa le 2. branilka proti desni zunanji), njihovo izredno hitro delo nog pa daje vtis, da na igrišču

OLIMPIJSKE IGRE

ni samo 6 igralck (zapiranje, varovanje, prevzemanje KN in Z). Poizkušale so tudi z obrambo 3:2:1, vendar jim ni prinesla rezultatske prednosti. Ob igralcki več pride do transformacije v obrambo 4+2, vendar po mojem mnenju tehnično zgrešeno (ena od obeh igralck je izredno počasna 184 visoka Larsen). Igralka je v večini primerov takoj izpadla iz igre. Pri vračanju v obrambo DK (LK), DZ (LZ) odvisno od nasprotne igralcke, ki sprejema žogo (proti Danski je bil to DZ oziroma DK), tesno pokrijejo in preprečijo podaljšan protinapad.

NAPAD: Ne preveč visoke igralcke (izjema Larsen 184 cm in Grini 198 cm) iščejo priložnost za zaključek v protinapadu, po daljšem protinapadu, oziroma s stalnim aktivnim naletom in pritiskom na obrambo s stalno menjavo mest. Glavna njihova značilnost je prehod kril na položaj 2. KN, zaključek s strelom na vrata pa iz položajev zunanjih igralck. V polfinalu proti Koreji (obramba 3:3), ker ni bilo na položaju DZ levičarke, je igralcka (DZ) prehajala na položaj 2. KN (oba KN sta bila izredno široko postavljena).

KITAJSKA (5. mesto)

OBRAMBA: Po vzoru korejske reprezentance igrajo agresivno 3:3, 3:2:1 (zadnji center pokriva samo KN), vendar so tehnično-taktično precej bolj šibke. Njihova glavna odlika igre v obrambi je izredno hitro delo nog. Igralcke v napadu poizkušajo zaustaviti najprej s telesom. Edina od reprezentanc ob igralcki več igra obrambo, kjer so vse igralcke v obrambi na črti 9 m (utekanje krila spremlja 1. branilka do konca in ostane z njim do konca akcije) in

stalno podvajanje. Hitro delo nog jim to tudi omogoči.

NAPAD: Zelo zanimiv je njihov prehod v podaljšan protinapad (3:3). LK, DK in KN ob osvojeni žogi takoj stečejo na nasprotnikovo polovico, zunanje igralcke (LZ, SZ in DZ) pa v liniji sprejemajo žogo (ni določene igralcke, ki sprejema žogo) ter si jo med seboj podajajo. Tako preidejo pred nasprotna vrata, kjer brez zaustavljanja takoj pripravijo (napad - obramba). Hitri prehodi v napad imajo za posledico veliko število izgubljenih žog, kar nadomestijo z agresivno obrambo.

Njihova igra želi biti čim bolj podobna igri Koreje (temperament in način življenja sta si podobna), vendar je tehnično znanje še dokaj nizko.

Odločilen moment tako kot pri vseh tekmovalcih Azije je njihov temperament, še boljše rečeno miselnost, kjer je vsaka tekma pomembna, kot bi šlo za olimpijske finale. To se je najboljše videlo prav v tekmi za 5. mesto, kjer je Kitajska premagala daleč močnejšo reprezentanco Nemčije.

NEMČIJA (6. mesto)

OBRAMBA: Od vseh reprezentanc je v svoji igri v obrambi še najmanj spremenila nemška reprezentanca. Njihova klasična obramba 5:1 s 165 cm visoko temperamentno temnopolto Erler na položaju "špi-ce" in 180 cm visokim zidom na črti šestih metrov. Višina je bila njihova prednost, vendar je bilo delo nog prepočasno, zato so nasprotnice zlahka prihajale do strela iz 6 m. Poizkušale so sicer tudi z obrambama 5+1 in 3:2:1, vendar brez uspeha.

NAPAD: Kljub temu da ni bilo menjav obramba - napad, niso bile sposobne izvesti

podaljšanega protinapada. Uspešen je bil protinapad preko "špice" (Erler) ali DK (Luca). Napad temelji na individualnih sposobnostih posameznic.

Nemška reprezentanca je bila zame največje razočaranje (tudi moški niso delovali nič bolje) po igri, pristopu in vodenju s klopi. Evidentno je, da tujci niso rešitev za igro, tako kot je to v nemških klubih. Nesporna je njihova individualna kvaliteta, vendar ob tem v reprezentanci srce in pripadnost igrata odločilen moment (Hrvaška pri moških). Ritskiavitchius, Luca, Elekes, Kiss so odlične klubske igralk, vendar jim manjka nemška vztrajnost in reprezentančno srce.

ANGOLA (7. MESTO)

OBRAMBA: Njihov glavni način branjenja je klasična obramba 5:1. Igralke so dokaj nizke rasti s skromnim tehnično taktičnim znanjem. Pri vračanju v obrambo vedno dve igralki s tesnim pokrivanjem preprečujeta podaljšan protinapad nasprotnika, vendar nasprotnice niso imele večjih težav pri prenosu žoge tako, da je Angola več kot 60% zadetkov prejela iz protinapada oziroma igri 4:4, ki je v takšni situaciji nastala.

NAPAD: Zanimiv je prehod v podaljšan protinapad. Srednja zunanja igralka sprejema žogo in jo poda igralki, ki vstopi v igro le v fazi napada (LZ, DZ). Ker igralk niso ravno najvišje, njihov napad temelji predvsem na igri brez žoge (utekanja na 2. KN).

ZDA (8. mesto)

OBRAMBA: Glavno orožje je obramba 5:1, prava kopija francoske moške reprezentance. Tudi na položaju "špice" je temnopolta igralka. Motorične dispozicije

igralk, ki so pred nekaj leti prešle od ostalih športov (košarka), so odlične, vendar je rokometno znanje dokaj šibko. Ob igralki več najbolj pogosto uporabljajo obrambo 5+1, njihova povezanost s košarko pa jim je omogočala tudi dokaj uspešen "pressing".

NAPAD: Ne glede na nasprotnikovo obrambo je njihova najbolj značilna igra z menjavo mest (križanje) oziroma prehod na 2. KN. Oba krožna napadalca stojita zelo široko in s tem ustvarjata več prostora zunanjim igralkam za strel od daleč.

ZAKLJUČEK:

Skoraj vse reprezentance so imele svojo značilno igro v napadu in obrambi, ki so jo malenkostno korigirale glede na nasprotnika. Izredna tehnično-taktična pripravljenost je omogočala atraktivne poteze v napadu (Danska, Koreja, Norveška, Madžarska), to pa verjetno tudi pomeni, da so za razliko od moškega rokometna reprezentance posvetile več pozornosti napadu. Vse najboljše reprezentance gradijo igro na agresivnih obrambah različnih formacij na hitrih prehodih v napad ter takojšnjih aktivnih napadih na vrata nasprotnika.

Igra najboljših se vrti okoli izvenserijskih igralk (Anja Andersen, Lim O-Kyeong, Kokony), ki vodijo igro, hkrati pa so tudi odlične strelke. Značilne so tudi manj pogostne menjave igralk v napadu in obrambi ter zato tudi hitri prehodi v napad. Kratka ugotovitev naj bi bila, da je bil ženski del olimpijskega turnirja atraktivnejši od moškega dela.

Marta Bon

EVROPSKO PRVENSTVO ZA MLADINKE, WLADISLAWOVO, POLJSKA, 6 do 14. 9. 1996

Glede na to, da strokovno oceno igre in nastopa naše reprezentance pričakujemo od našega vodstva, bom poskušala le strniti nekaj najpomembnejših vtisov o prvenstvu ter spregovoriti o smeri v kateri gre svetovni (mladinski) ženski roket.

Evropsko prvenstvo za mladinke je bilo organizirano na Poljskem, povsem na severu, ob obali Baltika. Morda je bila edina dobra stvar organizacije v tem, da je se je vse dogajalo v okviru t.i. Olympic centra Cetniewo. Pohvalili bi lahko tudi prizadevne mlade študente, ki so bili v okviru prakse na fakulteti zaposleni kot spremljevalci ekip. Bili so zelo ustrežljivi, komunikativni in dobro govorijo tuje jezike. Sicer organizacija ni bila na nivoju.

Rezultati so znani - prva Danska, druga Ukrajina, tretja Rusija, četrta Norveška, peta Francija..., naše dvanajste, brez zmage na EP.

Na splošno je bilo na mladinskem prvenstvu, podobno kot v članski kategoriji, razpoznavni kar nekaj igralnih slogov. Naj-izrazitejši je t.i. "skandinavski slog" z izjemnim reprezentancama Danske in Norveške, temu nasproti pa t.i. "ruska šola", v kateri bistveni premiki niso opazni, dejstvo pa je, da je še vedno uspešna. Francoska reprezentanca je dokaj uspešno demonstrirala "francoski način", predvsem francosko obrambo (5:1), ki jo z večjim ali manjšim uspehom posnemajo tudi nekatere druge reprezentance.

Najprijetnejše presenečenje omenjenega

prvenstva je bila prav gotovo ekipa Turkinj, ne le zaradi zmage nad našo reprezentanco in neodločenega izvida proti francoski reprezentanci, temveč zaradi dopadljive igre, borbenega pristopa in izstopajoče igralko Durakove. V kvalifikacijah so izločile tudi nakdanjo rokometno velesilo, Jugoslavijo. Kot je slišati, v Turčiji že nekaj časa dobro delajo in veliko vlagajo v razvoj rokometu in očitno se jim precej vloženega že vrača.

Če reprezentanco Belorusije, Poljske, Bolgarije in Nemčije označimo z besedo "nič posebnega" bi verjetno užalili igralko in tiste, ki z njimi delajo, dejstvo pa je, da ne bi bili daleč od resnice.

Glede na uvrstitev je verjetno največje razočaranje reprezentanca Romunije, aktualni svetovni mladinski prvak. Kljub temu, da smo pred odločilno tekmo za 5. mesto, (ki neposredno vodi na svetovno prvenstvo) ocenjevali, da reprezentanca Francije nima nikakršnih možnosti za zmago, je reprezentanca Romunije izgubila s sedmimi zadetki, ne glede na izreden morfološki potencial igralk (šest igralk nad 180 cm, kar pet levičark). Kljub temu menim, da v Romuniji delajo načrtno in sistematično, da je izbor igralk primeren in smislen. Morda pa se v Romuniji načrtno usmerjajo v vzgajanje v rokometnem svetu tako iskanih visokih levorokih igralk.

Tekma, ki bi jo na ogled ponudila največjim športnim sladokuscem, je bila polfinalna tekma med Dansko in Rusijo. Toliko

lepih potez, izjemnih zadetkov ter lepih obrambnih iger in pa obramb vratarjev na eni tekmi, že dolgo ni bilo videti. Danke navdušujejo tudi zato, ker niso ne izrazito visoke, še manj robustne - prej gracilne, športno postavne. So pa izredno hitre, eksplozivne in agilne. Prav agilnost je tista sposobnost, ki je morda najpomembnejša za način igre, kakršnega gojijo na Danskem. Poleg same igre pa je dopadljiv tudi njihov pristop oziroma izražanje veselja ob zadetkih, lepih akcijah in obrambah. Da ne govorimo o navdušenju ob osvojitvi naslova, ko so uprizorile pravi "show", ki je ogrel sicer zelo hladne gledalce. Rusinje gojijo tipično "ruski" stil igre, ki ni tako atraktiven; izstopala pa je Svetlana Smirnova, ki je morda najboljše desno krilo v absolutni kategoriji. Prav gotovo bomo tudi v članski konkurenci slišali za kar 186 cm visoko Pereverzovo (Ukrajina), ki je kljub višini izredno hitra, spretna - skratka t.i. kompletna igralka.

Če bi govorili na splošno o morfološkem statusu igralk, menim, da je v mladinski konkurenci očitno, da se uveljavljata dva tipa igralk. Kot sem že omenila, so tako v Romuniji, kot v državah nekdanje SZ in še ponekod, usmerjeni predvsem v vzgojo visokih igralk. Skandinavke so v povprečju precej nižje. Morda lahko zaključimo, da so Skandinavci izredno učinkovito prilagodili model igre morfološko-motoričnemu statusu svojih igralk. Menim, da bi nekaj **podobnega** (podobnega, ne istega) morali storiti tudi v Sloveniji (o čemer pa bomo še govorili).

Kvalitetni razvoj igre:

Učinkovitost in igralna storilnost ekip, predvsem najboljših, bi lahko ocenili z

naslednjimi kakovostnimi premiki:

- vlaganje maksimalnega telesnega in psihičnega navora vseh igralk, vključno s tistimi, ki sedijo na rezervni klopi,
- težnja k razvijanju, hitre, napadalne strategije v vseh fazah napada,
- nenehno menjavanje ofenzivnega in defenzivnega sistema branjenja, skladno s trenutno situacijo,
- v napadu oblikovanje širokih možnosti uporabe dobro uigranih kombinacij,
- velika univerzalnost vseh igralk, možnost igranja vseh igralnih mest,
- široka paleta uporabe posebnih (in atraktivnih in učinkovitih) načinov podaj,
- streli brez predpriprave, s tal, iz prvega koraka,
- izredna raznovrstnost pri streljih,
- tako v fazi vračanja v obrambo, kot v fazi branjenja je opazna obramba "na žogo", videti je veliko prestrezanj žoge pa tudi odzemanj žoge med vodenjem,
- gibljivost v obrambi, igra z nogami združena s predvidevanjem namena napadalke in z t.i. "nastavljanjem" prekrška v napadu.

Poleg naštetega pa morda preseneča, da mnoge najboljše reprezentance velik del igralnega časa igrajo z »desničarko« tako na položaju desne zunanje igralk kot na položaju desnega krila.

In kaj smo še opazili...

- dva po spolu mešana sodniška para; po mnenju prisotnih, sta bili dami vsaj na ravni moških kolegov,
- v večini reprezentanc so tudi ženske v strokovnem vodstvu reprezentanc,

- Danska reprezentanca si je že pred začetkom izborila poseben status. Prebivale so v bistveno bolj komfortnem delu parka, kot ostale reprezentance.
- da so trenerji Rusije, Ukrajine, Poljske, Belorusije, tudi Francije ves čas tekme neokusno kričali, tulili, izvajali pritisk (predvsem na igralke), medtem ko imajo npr. Skandinavci in še nekateri, povsem drugačen način vodenja.

Nekaj o sojenju: omenila bi, da sodniki velikokrat sodijo prestop kot predčasni dotik tal pri strelih v skoku v vratarjev prostor (iz krilnih položajev, iz mesta krožnega napadalca,...). Prav tako dosledno kaznujejo prekrške v napadu. Sojenje gre tudi v smeri kaznovanja t.i. neumesnih padcev, izsiljevanj prekrškov ipd.

Tako kot reprezentance, so tudi sodniki različno kakovostno opravili svoje delo.

VTISI O IGRI NAŠE REPREZENTANCE:

Omenjeni prispevek ni strokovna analiza igre naše reprezentance, ampak zgolj vtisi, videnje trenutnega stanja.

Dejstvo je, da je že sama uvrstitev velik uspeh tako igralcev in strokovnega vodstva in prav je, da to tako tudi ocenjujemo, kajti vedeti moramo, da so mnoge priznane reprezentance (npr. Hrvaška, Slovaška, Češka republika, Madžarska, Jugoslavija, če naštejemo samo nekatere) izpadle že v kvalifikacijah.

Naše igralke so sicer prijetna dekleta, "fajn punce" in »klapa«. Odlikuje jih tudi relativno dobra individualna tehnika - toda če pogledamo stvar iz perspektive naše član-

ske ekipe, je situacija zaskrbljujoča. Ni le neustrezen morfološki potencial tisti, ki bi sam po sebi opravičeval igro in zadnje mesto, problemi so bistveno globlji. V prvi vrsti gre za probleme selekcioniranja in usmerjanja ter ustreznega dela z mlajšimi generacijami v slovenskih klubih. Ne gre si zatiskati oči pred dejstvom, da iz vodilnega kluba (Krim Electa) ni bilo v reprezentanci niti ene igralke, iz Robit-Olimpije, je bila le ena. Igralke so se trudile in dajale toliko kolikor so trenutno sposobne, tudi trenerja sta iz njih vlekla "maksimum" in to je naša trenutna realnost. V sami reprezentanci sta obe krilni mesti relativno dobro pokriti (tako Randlova kot Dajčmanova bi lahko postali vrhunski igralke), večji problem je mesto zunanjih igralcev. V tej generaciji ni igralke, ki bi potencialno lahko postala vrhunska tudi v absolutni kategoriji, ki je najvišje merilo. Tudi zato se bomo v Sloveniji morali dokončno odločiti, kakšen rokomet bomo igrali in kakšna bo pot do izbranega modela igre. Mlade igralke je potrebno vzgajati, jih učiti, potem pa jim tudi dati priložnost in jim zaupati. Dejstvo je, da se v Sloveniji že nekaj let ni na novo uveljavila niti ena igralka na mestu zunanje igralke, za katero bi lahko trdili, da se lahko razvije v vrhunsko zunanjo igralko. V slovenski ligi že skoraj pet let igrajo iste igralke (kar sicer ni nič narobe, ker so dobre igralke), oziroma v večini klubov na najbolj izpostavljenih mestih igrajo (ali pa so igrale) igralke iz tujine.

Vsi tudi vemo, da smo v Sloveniji v preteklosti imeli bistveno perspektivnejše in kakovostnejše generacije, ki pa se na EP niso uspele uvrstiti. Takšen je pač šport, v katerem, poleg igralne kakovosti, pogosto deluje mnogo dejavnikov. Dejstvo je, da je

EVROPSKO PRVENSTVO

mednarodna primerljivost edina prava. Na EP smo tako dobili oceno realnega stanja. Slovenke so bile na EP, mnogih ni bilo. Na vseh, ki smo tako ali drugače vpeti v tokove ženskega rokometu na Slovenskem pa je, da nekaj naredimo v smeri zmanjševanja

trenutno velikega razkoraka med vodilnimi reprezentancami in nami. Prepričana sem, da imamo ob dobri organizaciji in pravilnem strokovnem delu v perspektivi, velike možnosti. Uspeli pa bomo le v primeru, če bomo sodelovali vsi, ki v rokometu delamo.

Slovenska državna reprezentanca na tekmi Slovenija : Hrvaška

Marta Bon

ZGODOVINSKI RAZVOJ “HAZENE”, PREDHODNICE ROKOMETA NA SLOVENSКИH TLEH

Ne oziram se v preteklost le zaradi tega, da bi jo pravično verificirali, temveč tudi zato, da bi lažje razumeli sedanost in še zlasti zaradi tega, da bi zaznali trend razvoja v prihodnost. Čeprav so Slovenke v okviru takratne reprezentance Jugoslavije, leta 1934 - osvojile naslov svetovnih prvakij, pa temu dosežku niti takrat, niti kasneje ni bilo namenjeno večje pozornosti. Kot navajam v nadaljevanju so v takratni reprezentanci Jugoslavije, ki je postala svetovni prvak igrале kar tri Slovenke (Oman, Bernik, Cimperman) in vse tri v prvi postavi. Še v današnjem obdobju, ko v Sloveniji, tudi zaradi političnih sprememb, iščemo svoje zgodovinske korenine, (športno) identifikacijo in predvsem velike dosežke, se le redkokdo spomni na uspešno obdobje igranja hazene¹, ki jo smatramo za eno izmed predhodnic rokometu.

Podatke o hazeni je zelo težko zbirati, kajti razen publikacije o rokometu in hazeni v Pomurju (Maučec, 1994), o omenjeni športni panogi na Slovenskem ni ničesar zbranega. Zato apeliram na bralce “TRENERJA”, da nam pri tem pomagata. Če imate kakršnekoli podatke, fotografije vezane na hazeno oz. poznate ljudi, ki bi o tem kaj več vedeli, sporočite avtorici ali v uredništvo revije. Verjetno je skrajni čas, da zberemo avtentične podatke; menim, da je prav, da ohranimo podatke za kasnejše rodove. Nenazadnje lahko pri vsem tem opozorimo še na pomembno dejstvo. Kljub temu, da nas nekateri kar naprej prepri-

čujejo, da Slovenci nismo za kolektivne športne igre, pa so Slovenke že takrat dokazale nasprotno. Kot nekajkrat povdarjamo so Slovenke igrале najpomembnejšo vlogo pri prvem in takrat največjem uspehu jugoslovanskega kolektivnega športa.

Razvoj telesne kulture, predvsem v prehodu iz 19. v 20. stoletje, je pomenil velike premike v telesni kulturi in v dojemanju le te, tudi na naših tleh, čeprav je razvoj pri nas zaostajal za nekaj let, tako v razvitosti športa kot v številu športnih panog. Predvsem je zaostajal ženski šport. Šele pod vplivom razvoja ženskega športa v Angliji in Franciji se je tudi na pri nas začelo govoriti o pomembnosti športa tudi za ženske. Najbolj so se navduševali nad skupinskimi igrami, ki pospešujejo disciplino, smisel za organizacijo in skupnost. Pri tem so mislili zlasti “hazeno”, šport, kot navajajo viri, idealen za žensko telo. Hazena (ime izhaja iz češke besede haziti, kar pomeni vreči - žogo) je način igre z žogo, ki jo smatramo za predhodnico današnjega rokometu. Nastala je na Češkem, leta 1905, k nam pa so jo prinesli naši študentje, okrog leta 1920. Na naših tleh so jo, razen na začetku, igrале izključno ženske in je postala izredno priljubljena pri igralkah in gledalcih. V okviru podzveznih in zveznih tekmovanj (v okviru tedanje Jugoslavije) so ženske tekmovalе do leta 1938, po tem obdobju pa je hazena popolnoma zamrla in jo je izpodrinil rokomet.

HAZENA:

Hazena je pretežno ženska športna igra z žogo, ki je nastala na Češkem, okrog leta 1905 (Sport², 1920, Rozman, 1988, Cuvej, 1975, idr.). Začetnik te igre je češki učitelj telesne vzgoje Anton Krištof. Vzor za formiranje igre je našel v pravilih češke igre t.i. "cílová" (terčová), objavljenih v knjigi Josefa Klenky Tělovičná hry (1892)³. Ta pravila je dopolnil Václav Karas in jih objavil leta 1905 v časopisu Vyclova tělesná. A. Krištof je 1907 na Akademiji v Strahovu osnoval prvo ekipo hazene. Leta 1909 je osnoval Zvezno komisijo hezenskih ekip (Svezova komitise kroužku házené) v Pragi. V naslednjih letih je na področju Češke zaznati nadaljno organizacijsko krepitev panoge. V letu 1920 je bila osnovana prva hazenska zveza in sicer »Češkoslovaška zveza hazene in ženskih športov«⁴. Za razvoj hazene je izrednega pomena tudi ustanovitev Mednarodne federacije ženskih športov (1921), ki je uvrstila hazeno v program svetovnih športnih iger žena. V tem obdobju je zlasti reprezentanca Češkoslovaške igrala propagandne tekme po Evropi, po letu 1923 pa so se začele prve mednarodne tekme med reprezentancami Češke, Francije, Jugoslavije in Poljske. Leta 1930 je bilo v okviru III. športnih iger žena odigrano tudi prvo svetovno prvenstvo v hazeni. Prvo mesto je po pričakovanju osvojila Češkoslovaška, drugo Jugoslavija in tretje Poljska. Štiri leta kasneje so naše hazenašice premagale vse nasprotnice in osvojile prvo mesto. To je bil hkrati prvi in do takrat največji uspeh jugoslovanskega kolektivnega športa na svetovnih prvenstvih in olimpijskih igrah⁵.

Po IV. športnih igrah žena je bila ukinjana

Mednarodna federacija ženskih športov, kar je imelo v določeni meri negativne posledice tudi za nadaljnji razmah hazene.

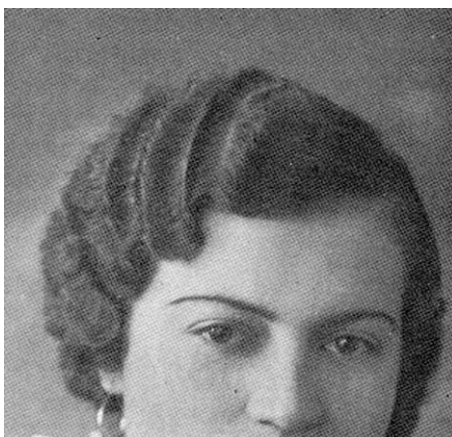
Hazena v SLO

Na področju Jugoslavije, v okviru katere je takrat bila Slovenija, se je hazena razširila leta 1920. Septembra istega leta so v Ljubljani v okviru Športnega kluba Ilirija začeli z igranjem hazene. Osnovana je bila posebna sekcija, ki so jo poimenovali »Damska sekcija za hazeno«. Vodil jo je nogometni trener J. Loos iz Prage, ki je zbral dekleta stara od 15 do 20 let in z njimi začel trenirati. Že 24. oktobra 1920 so organizirali prvo propagandno tekmo med dvema skupinama A (rdeče) in B (zelena). Zmagala je ekipa rdečih z visokim rezultatom 8:1. Če je bila napoved tekme v časniku⁶ zadržana, v dveh stavkih, pa so bili po odigrani tekmi navdušeni. V Sportu⁷, ki je v tem obdobju nekajkrat že objavljal razmišljanja na temo »ženski« šport, so se med drugim, o tekmi razpisali: »S športnega in higienskega vidika je za pozdravljati, da se sedaj damam nudi priložnost za izdatno gibanje na prostem zraku in da se skuša podreti železni obroč konservativnosti naše publike«. Po tem dogodku se je v hazensko sekcijo vključevalo še več deklet, ki so jih v klub vodili njihovi bratje, fantje ali prijatelji, ki so delovali v drugih sekcijah SD Ilirija. Po prvi odigrani tekmi so dekleta začela še intenzivneje trenirati, dobila so tudi novega trenerja Baltežarja, s katerim pa niso bila zadovoljna. Prišlo je do spora po katerem je mnogo igralk zapustilo SD Ilirija. Nekatera dekleta so se vključila v novo ustanovljeno družino hazene v okviru Telesno kulturnega društva Atena.⁸

ZGODOVINA ROKOMETA

Murine igralke hazene: fotografija iz almanaha pomurskega rokometu (Mauček, 1992), str.7

*Murina igralka hazene Anuška Peček-Truča,
fotografija iz almanaha pomurskega rokometu (Mauček, 1992), str.11*

ZGODOVINA ROKOMETA

Po SD Ilirija in Telesno kulturnem društvu Atena so bile v Ljubljani ustanovljene še naslednje hazenske sekcije: Športni klub Hermes, Športni klub Jadran, Akademski športni klub Primorje in nekaj kasneje še Športni klub Slovan.

Tudi Štajerska je bila v tridesetih letih s prvim slovenskim športnim klubom - ŠD Maribor - športno razmeroma dobro razvita. Po ljubljanskem vzoru so organizirali tekmo med dvema skupinama hazenske sekcije SD Maribor, ki se je končala neodločeno. Hazenska sekcija SD Maribor je dosegla vrh slovenskega hazenskega delovanja, saj je leta 1938 osvojila t.i. zvezno prvenstvo - postala je državni prvak (Jugoslavije), kar ne prej ne pozneje ni uspelo nobeni ekipi iz Slovenije - niti v hazeni, niti kasneje v rokometu.

Na področju Štajerske so bile hazenske sekcije ustanovljene tudi v okviru Telesnokulturnega kluba Merkur in Športnega kluba Rapid.

Med prvimi so se z hazeno začeli ukvarjati tudi v Murski Soboti, saj so se dekleta ukvarjala s to igro tudi že pred ustanovitvijo prvega športnega kluba v Pomurju, to je soboške Mure, leta 1924. Na ustanovnem občnem zboru SK Mura so ustanovili tudi »odsek za hazeno«, ki ga je vodila Margareta Györi in tajnik Štefan Šiftar. Murine igralko so hitro napredovale. Kot prvakinja mariborske oblasti so oktobra leta 1926 igrale prvo mednarodno srečanje in na presenečenje vseh z visokim rezultatom 20:8 premagale prvakinja Italije, ekipo SK Adrija iz Trsta⁹. Že novembra istega leta so premagale Ilirijo iz Ljubljane in tako postale prvič v zgodovini pokalne prvakinja Slovenije. Naslov so priigrale naslednje igralko: Ana Cvetko, Ženi Nemeš,

Gabi Kardoš, Erži Jonaš, Anuš Peček, Helena Paurič, Helena Györy in Medi Osterer. V naslednjih letih je ekipa Mure še napredovala, okrepila se je tudi z državno reprezentantko, vratarko Marico Cimperman. Med drugim so premegale (7:6) najmočnejši hrvaški klub HŠK Concordijo iz Zagreba. Leta 1926 so igrale tudi z najmočnejšim klubom na svetu, praško Slavijo in izgubile le za dva zadetka (5:7). Leta 1929 so igralko Mure postale prvakinje Slovenije v hazeni.¹⁰ Republiški naslov so osvojile tudi naslednje leto, hkrati pa postale tudi državne prvakinje, časopisi pa so o tem poročali zelo malo ali nič. Zaradi splošnega upada zanimanja za hazeno v Sloveniji, se je leta 1931 tudi vodstvo SK Mura odločilo uspešno sekcijo hazene razpustiti.¹¹

Tretji hazenski center so postale Jesenice s tremi družinami: Športno organizacijo Borec, Športnim klubom Bratstvo in športnim klubom Gorenje. Velja omeniti, da je bilo v Sloveniji organizirano prvenstvo Slovenije že leta 1921 v organizaciji Sportne zveze v Sloveniji. V tem času v preostali državi (Jugoslaviji) ni bilo nobene druge organizacije, ki bi bila pripravljena sprejeti skrb za novo športno panogo. Tako je v Sloveniji delovalo skupno 22 družin v različnih časovnih razdobjih. Prikazujemo jih na grafičnem prikazu 1.

Celje	SK CELJE
Cerknica	SK SLIVNICA
Jesenice	SO BOREC SK BRATSTVO SK GORENJE
Kamnik	SK KAMNIK

ZGODOVINA ROKOMETA

Kranj	SK KOROTAN
Ljubljana	TDK ATENA SK HERMES SK ILIRIJA SK JADRAN ASK PRIMORJE SK SLOVAN
Maribor	ISSK MARIBOR TSK MERKUR SK RAPID
Murska Sobota	SK MURA
Novo Mesto	SK ELAN
Ptuj	SK PTUJ
Rakek	SK JAVORNIK
Sevnica	SK SORA
Tržič	SK TRŽIČ

*Grafični prikaz 1: Pregled hazenskih dru-
žin, ki so delovale na področju Slovenije¹²*

Nekateri vzroki propada hazene:

Kot smo že nekajkrat omenili, je hazena ob svojem nastanku naletela na ugoden odziv tako pri igralkah kot pri gledalcih, zato morda preseneča tako hiter zaton. V nam dostopni literaturi smo skušali poiskati nekatere vzroke naglega propada. Kljub velikemu zanimanju mladine, je sama organiziranost panoge ves čas svojega obstoja ostala na dokaj nizki ravni. Poleg tipičnega pomanjkanja denarja in osnovnih sredstev, je predvsem pomanjkanje ustreznih igrišč, predvsem pa telovadnic v zimskem času predstavljal osnovni problem praktično vseh dru-žin na Slovenskem, predvsem pa v Ljubljani.

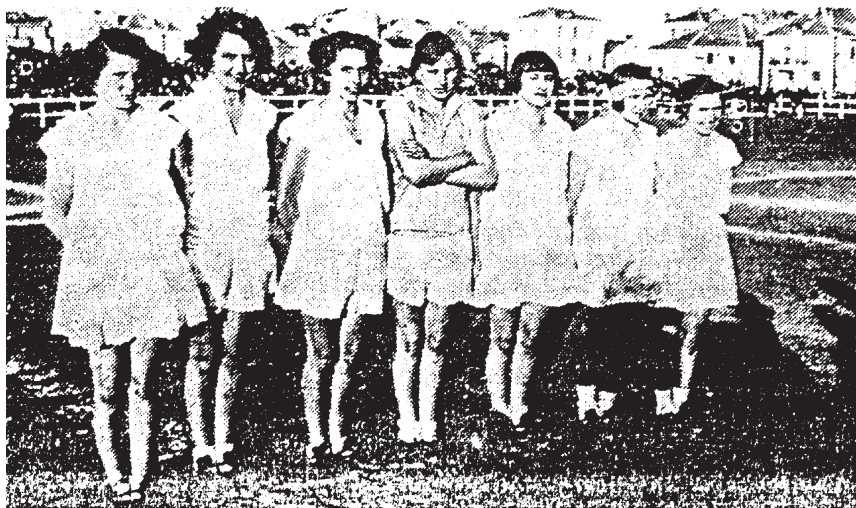
Strokovnjakov, ki bi natančno poznali igro ni bilo. Predvsem je primanjkovalo trenerjev in sodnikov. Še tisti, ki so bili, so bili samouki. Prva enoletna šola za vaditelje in učitelje telesne vzgoje, ki je vključevala tudi učenje hazene je bila v Beogradu, šele v šolskem letu 1938/39, toraj takrat, ko je v Sloveniji hazena že zamrla.¹³ Tudi strokovne literature ni bilo. Edina navodila o hazeni so izšla leta 1924¹⁴, revija Sport pa jih je objavila v dveh nadaljevanjih.

Pomanjkanje sodnikov so reševali tako, da so tekme sodili kar trenerji ali pa nogometni trenerji, ki niso poznali pravil. Zaradi tega je večkrat prihajalo do nesoglasij in sporov, kar je odbijalo tako igralce kot gledalce. V poročilu o tekmi med Ilirijo in Jadranom (6:1) je v časopisu Sport zapisano¹⁵: »Sodnik se je v svoji funkciji očitno zelo potrudil. Toda previla mu niso točno znana ozir., jih deloma napačno razumeva in napravil je več napačnih odločb.«

Pomanjkanje prostorov za vadbo je bil prav tako nerešljiv problem. Le redke ekipe so imele lastno igrišče. Ponavadi so igralke uporabljale nogometna igrišča, ki so bila vedno zasedena. Na voljo so jim bila enkrat na teden, sicer pa so lahko trenirale le zjutraj ali pa v kotu igrišča. Že ob najmanjšem nogometnem dogodku so morale igrišče zapustiti. Na propad hazene so vplivali tudi drugi, manj pomembni vzroki: ni bilo podmladka, premajhna propaganda, številne dolžnosti deklet v šoli, na delovnih mestih...¹⁶. Verjetno je na vse to vplivala splošna neorganiziranost ženskega športa v Sloveniji. Kot zanimivost naj omenimo, da Čeferinova,¹⁷ kot vzrok propada hazene navaja nasprotja med srbskimi in slovenskimi hazenskimi dru-žinami.

Leto 1938 je dokončno pokopalo hazeno - vrsto športa, ki je bil najprimernejša oblika telesne kulture za ženske. Oživljanje po drugi svetovni vojni ni uspelo. Slovenci so se vse bolj začeli zanimati za roket.

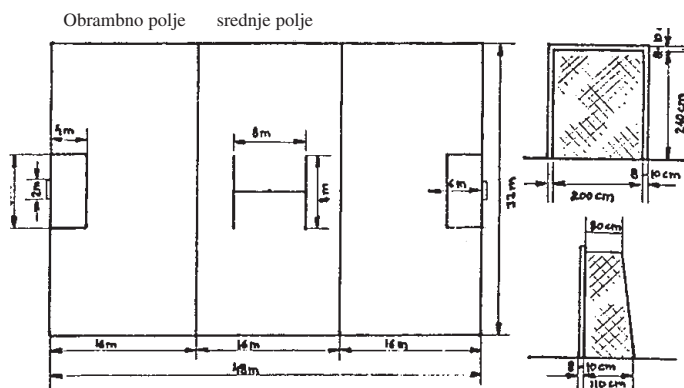
ZGODOVINA ROKOMETA

V Sofiji (Bolgarija) so skupaj nastopile članice Ilirije in Atene kot reprezentamca Ljubljane. Na sliki so od leve proti desni: Ida Jenko, Boža Šaplja, Marica Cimperman, Helena Zupančič, Vika Jančigaj in Marta Petrič. (Fotografija je last Evgena Betteta, Ljubljana).

OSNOVNA PRAVILA IGRE¹⁸:

Igro, ki je že po nekaj letih svojega nastanka postala izključno ženska, je igralo sedem igralok na travnatem igrišču velikosti 48 m x 32 m. Igrišče je bilo razdeljeno na tri polja, dve obrambni in srednje polje. Medtem ko sta bili obrambni polji široki 16 m, je bila velikost srednjega odvisna od velikosti igrišča. Igrali so dvakrat po 25 minut, če ni bilo drugače dogovorjeno.

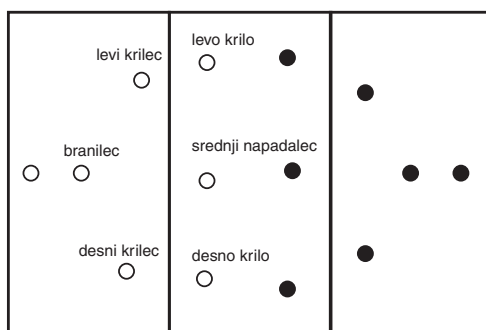
Grafični prikaz 2: Igrišče za hazeno

ZGODOVINA ROKOMETA

Cilji igre so bili: Igralke si prizadevajo, da s hitrimi kombinacijami in skupnim napadom zadenejo nasprotnikov gol, ki je širok 2 m in visok 2,40 m. Igralka sme nositi žogo največ tri korake, ali jo držati najdlje 3 sekunde. Žogo lahko meče nad glavo, kolikokrat hoče, a samo dvakrat zapored jo lahko vrže ob tla. Pri podajanju žoge mora biti igralka od igralki, ki žogo poda, oddaljena najmanj 2 metra. Oblečene morajo biti v temno krilce, bluzo, črne dolge nogavice in lahke čevlje. Razdeljene so na tri napadalke (levo in desno krilo, srednja napadalca), dve branilki (levi in desni krilec), obrambno igralko in vratarico. Medtem ko napadalke ne smejo iti nazaj v svoj obrambni prostor, je branilkama prepovedano teči

v nasprotnikovo obrambno polje. Branilki in vratarica ne smejo zapustiti obrambnega polja. V kazenskem prostoru vratarica lahko igra z rokami, nogami in pestmi, vendar žoge ne sme nositi oziroma držati več kot 5 sekund.

Spotikanje, suvanje z nogo, prijemanje z roko, odriavanje ali naskakovanje nasprotnih igralk je kaznivo. Sicer se za vse napake dosodi prosti met. Pri prostem metu morajo biti nasprotnice oddaljene najmanj štiri metre od mesta izvajanja. Gol je priznan, če žoga preide nasprotnikovo prečno črto v notranjost gola, vendar pri tem nobena od igralk ne sme napraviti prekrška. Zmaga ekipa, ki doseže več zadetkov. Tekma se lahko konča tudi z neodločenim izidom.

Grafični prikaz 3: Igralna mesta pri hazeni

¹ »házena«- ime izhaja iz češke besede »háziti«, kar pomeni - metati.

² V takratnem obdobju so uporabljali termin »sport« in ne »šport« kot je v rabi v sodobni slovenski terminologiji. Pri citiranju člankov, imena časopisa in pri kraticah klubov smo pustili staro terminologijo, v tekstu pa uporabljamo termin »šport«

³ Ante Vosatka, Zgodovina hazenskega športa in njegove organizacije v ČSR, Naš šport, 21. 4. 1926, številka 7, str. 5.

⁴ Verjetno bi danes tudi hazeno, če bi se igrala, enostavno uvrstili med ženske športe, v tistem obdobju pa je bila ta igra nekaj tako novega in drugačnega, tako da so jo izpostavili tudi v nazivu zveze. Kot ženske športe so obravnavali individualne športe, predvsem lahko-atletске discipline, moštvenih iger pa niso poznali.

⁵ Enciklopedija fizičke kulture, od A-O, številka 1, Zagreb, 1975, str. 317-319.

⁶ Sport, 17. 10. 1920, I. leto, številka 17, str. 5

ZGODOVINA ROKOMETA

⁷ *Sport*, 31. 10. 1920, I. leto, šte. 19, str. 4.

⁸ Po pripovedovanju nekdanje igralka Helene Župančič, dne 9. julija 1988; po Rozman, 1988.

⁹ Feri Maučec: HAZENA - ROKOMET, almanah pomurskega rokometu 1924-1992, Ljubljana, 1992, str. 7-10. Hkrati naj omenimo, da je to edini vir v katerem smo zasledili podatek, da se je tudi v Italiji igrala hazena.

¹⁰ Kronisti so zapisali, da je bila Mura že daljše obdobje najboljši klub, vendar, da so jim športni funkcionarji v Ljubljani in Mariboru vedno preprečili osvojitve prvega mesta, kajti niso želeli, da bi šel naslov v podeželski klub; po F. Maučec, 1992.

¹¹ Feri Maučec: HAZENA - ROKOMET, almanah pomurskega rokometu 1924-1992, Ljubljana, 1992, str. 7-12.

¹² Bodan Cuvej, *Hazena v Bosni in Hercegovini*, Sarajevo, 1977, str. 16-18.

¹³ Boris Rozman: *Hazena - ženska športna panoga*, Kro-

nika: časopisa za slovensko krajevno zgodovino št. 36, Ljubljana, 1988, str. 225-231.

¹⁴ V 4. šte. *Male športne biblioteke* je v Zagrebu leta 1924 izšla knjižica o hazeni z naslovom: *Hazena, trening, tehnika, taktika in pravila igre*. Avtor knjige je Ralph Hoke, akademski učitelj športa, natisnjena in izdana pa je bila pri ST Kugli, Zagreb.; po Rozman, 1988

¹⁵ *Sport*, 15. Julij 1921, šte. 29, leto II, str. 223

¹⁶ Bodan Cuvej, *Hazena v Bosni in Hercegovini*, Sarajevo, 1977, str. 181-205.

¹⁷ Bon M., T. Čeferin: *Razvoj rokometu v ljubljanskem območju od začetkov do leta 1994 in najpomembnejši dosežki v tem obdobju*, str. 114.

¹⁸ Pravila so bila izdana v posebni izdaji *Male športne biblioteke*, Zagreb, 1924. Oktobra 1924 je objavilo tudi slovensko glasilo *Sport*, v dveh nadaljevanjih.

Mladi rod prihaja

dr. Marko ŠIBILA

PRESEDNIKU RZS, ČLANOM PREDSEDSTVA RZS

**Spoštovani g. predsednik RZS,
spoštovani člani predsedstva RZS**

Obveščam vas, da do nadaljnega kot predstavnik ZRTS ne bom več sodeloval pri delu predsedstva RZS. Odločitev je v meni zorela že dlje časa, dokončno pa je dozorela ob zadnjih dogodkih v zvezi z imenovanjem tki. Strokovnega sodelavca na RZS. Glavni razlog, da sem se tako odločil je slab odnos do slovenske rokometne stroke in s tem tudi do mene osebno, legitimno in legalno izvoljenega predsednika ZRTS s pravico zastopanja interesov tega združenja.

Svojo trditev o slabem odnosu bom skušal argumentirati z naslednjimi dejstvi:

⇨ ZRTS (takrat še TO) je pod vodstvom prvega predsednika g. V. Trofenika predlagala predsedstvu RZS sestavo novega Strokovnega sveta, ki ga je predsedstvo zaradi "neprimernosti nekaterih" (domnevno prof. T. Goršiča in mag. C. Pavčiča) zavrnilo in želelo vplivati na izbor. Samo zaradi nepopustljivega vztrajanja p. TO je p. RZS popustilo in sprejelo predlog po večkratnem "ping-pongu" med p. TO in p. RZS. Mag. C. Pavčič je svoje sodelovanje v SS pogojeval s predhodnjim razgovorom s predsednikom RZS g. M. Zupančičem. Ta je izrecno obljubil (pred vsemi člani SS na prvem zasedanju), da bo on iniciator tega srečanja. Do tega srečanja nikoli ni prišlo, mag. C. Pavčič pa se je umaknil. Tako

smo izgubili enega od vrhunskih rokometnih strokovnjakov, ki bi lahko s svojim znanjem in izkušnjami veliko pripomogel k skladnemu razvoju slovenskega rokometu.

- ⇨ v poosamosvojitvenem obdobju (l.1991 in 1992), ko smo na RZS skušali izdelati in prenoviti vse dokumente, ki naj bi urejali delo RZS je p. RZS imenovalo tudi skupino, ki naj bi pripravila Pravilnik o rokometnih reprezentancah Slovenije. V tej skupini smo bili mag. C. Pavčič, g. Š. Jug in jaz. Sam sem pripravil, na podlagi Pravilnika o reprezentancah YU in novonastalih razmer v Sloveniji, osnutek Pravilnika, ki sta ga pregledala tudi oba ostala člana skupine in podala svoje pripombe, ki sem jih vključil v Pravilnik. Pripombe na Pravilnik so dali tudi ostali člani p. RZS, tako da je bil pripravljen za sprejem na Skupščini 30. 9. 1993. Na zadnji seji p. RZS pred skupščino je bil Pravilnik ugodno ocenjen (ni bilo pripomb, ki bi jih tam lahko razčistili). Na skupščini pa je bil, po vztrajanju nekaterih ljudi, ki so nekaj dni prej še sedeli na seji p. RZS in se strinjali s tem, da je Pravilnik ustrezen, zavrnjen! Nihče od članov p. RZS (tudi sam predsednik ne) ni imel proti temu nič. Pozneje je bila imenovana nova komisija (vodil naj bi jo g. Šušterič), ki se je sestala le v Topolščici. Do danes tega izredno pomembnega pravnega dokumenta, ki naj bi urejal razmerja med igralci - kandidati za reprezentanco, klubi in RZS, še ni. Nadomešča ga nekakšen interni Pravilnik (sprejet na seji p. RZS 22. 4. 1995).
- ⇨ Registracijski pravilnik RZS je v prvem obdobju po osamosvojitvi dovoljeval registracijo največ dveh tujih igralcev za

- slovenske rokometne klube. To določilo je nastalo kot plod dotodanjih izkušenj, ki so kazale, da je ob optimalnem delu v klubu možno s takšnim številom tujcev doseči odmeven mednarodni rezultat v evropskih klubskih tekmovanjih, hkrati pa zagotoviti interes klubov za vzgojo lastnega igralškega kadra in možnost dokazovanja le-tega v težkih mednarodnih pokalnih tekmovanjih. Kljub izrecnemu nasprotovanju stroke (in mene osebno) je bilo kasneje sprejeto določilo, da je lahko registriran še en tujec (2+1), ki pa mora biti reprezentant države iz katere prihaja. Še nekoliko kasneje pa je bilo popolnoma neodgovorno (ponovno ob izrazitem nasprotovanju stroke) sprejeto določilo, da je za slovenske rokometne klube lahko registrirano neomejeno število tujcev, le da lahko v državnem prvenstvu nastopajo naenkrat le trije!
- ⇨ Prva slovenska moška članska reprezentanca je pod trenerskim vodstvom prof. T. Tislja v letih 1992, 1993 in 1994 dosegla vidne mednarodne tekmovalne rezultate (bronasta medalja na MI 1993 v Franciji, uvrstitev skozi težke kvalifikacije na EP 1994 na Portugalskem, 10 mesto na EP na Portugalskem in uvrstitev na SP na Islandiji). Delo in rezultate prof. T. Tislja je SS RZS ocenil kot dobre in nasprotoval njegovi menjavi. Kljub temu je p. RZS (ob mojem izrecnem nasprotovanju) odstavilo Tislja.
 - ⇨ p. ZRTS že vsa leta od osamosvojitve zahteva, prosi in roti p. RZS naj uredi pogodbeno razmerja med trenerji reprezentanc (predvsem mlajših starostnih kategorij) in RZS. Še danes noben trener reprezentanc ml. starostnih kategorij nima ustrezno rešenega statusa.
 - ⇨ V pripravi na spremembo pravnih dokumentov RZS je dejavno sodelovalo tudi p. ZRTS, ki je na svojih, prav temu namenu posvečenih sejah, dajalo pripombe na STATUT in ostale pravilnike RZS. Predvsem smo se orientirali na tiste dele predpisov, ki naj bi urejali strokovno delo na RZS. Naših pripomb ni nihče upošteval.
 - ⇨ ves čas obstoja samostojne države Slovenije sem se zavzemal za izdelavo globalnega večletnega načrta razvoja rokometna v Sloveniji. V takšnem načrtu bi opredelili večino parametrov, ki naj bi odražali raven razvitosti rokometna v Sloveniji, njegovo tradicijo in uspešnost. Na podlagi tega bi izdelali sveženj ukrepov s katerimi bi v nekaj letih pospešili razvoj rokometna. Vse moje ideje in pobude v tej smeri so bile preslišane.
 - ⇨ položaj pa je postal zame nesprejemljiv ob razvrednotenju sklepov, ki smo jih sprejeli na seji p. ZRTS 11. 5. 1996, ko smo podprli odprtje delovnega mesta Strokovnega sodelavca na RZS. Sam sem tudi, po razgovoru z ostalimi člani SS, napisal priporočilo za g. A. Praznika. P. RZS je na svoji seji 13. 5. 1996 sprejelo sklep o sprožitvi ustreznih postopkov za zaposlitev g. A. Praznika na mesto Strokovnega sodelavca na RZS. Kratek opis del in nalog sem sam zapisal v priporočilu (opis je tudi v Statutu). A. Praznik jer bil spoznan za primerne kandidata za opravljanje del in nalog Strokovnega sodelavca s strani stroke, p. RZS in MŠŠ. Po nekaj več kot dveh mesecih pa je novo p. RZS ugotovilo, da bi bilo poleg njega primerno nastaviti še g. M. Požuna, ki so ga odstavili z mesta trenerja državne članske reprezentance.

MNENJA - PREDLOGI - PROGRAMI

Od opisa del in nalog, ki naj bi jih opravljal Praznik bi mu pripadal pomemben del (koordinacija reprezentanc, imenovanje reprezentančnih trenerjev - tukaj se sploh ne strinjam ne z eno ne z drugo možnostjo, kar sem v svojih pripombah na Statut tudi jasno povedal). Vse to se je zgodilo brez pobude ali vednosti strokovnih krogov. Sam sem temu sklepu izrecno nasprotoval in bil preglasovan. Ker pa gre za izrazito strokovne rešitve se ne morem sprijazniti z nikakršnimi "kadrovskimi igricami".

Žaljiv položaj v katerem sem moral kot predstavnik slovenske rokometne stroke vztrajati v preteklosti (sklepi, ideje in pobude slovenske rokometne stroke so bili preglasovani) zame ni več sprejemljiv. Če želim ohraniti verodostojnost pred ljudmi, ki so me izvolili in zaupali pomembno funkcijo, se moram distancirati od vseh zgoraj omenjenih dejanj in do nadaljnjega ne nameravam sodelovati pri delu p. RZS.

Ko boste spoznali (če boste):

- ♦ da je avtonomija stroke (tudi ob upoštevanju določene doze pragmatizma) pomembno gonilo razvoja športne panoge

in da fizično preglasovanje pomembnega dejavnika športne panoge še ne pomeni, da so njegovi argumenti slabi;

- ♦ da nasveti tujih strokovnjakov ne morejo nikoli zamenjati dela in znanja domačih strokovnjakov, ki so v veliki meri tvorci uspehov slovenskega rokometna;
- ♦ da lahko samo dolgoročno in poglobljeno strokovno delo prinese tudi ustrezen in stabilen tekmovalni rezultat;
- ♦ da se ne moremo deliti na "naše in vaše", "črne in bele", "lene in pridne", ..., ker nas je premalo;
- ♦ da moramo izkoristiti vse rezerve, ki obstajajo v Sloveniji, če želimo tekmovali z rokometno razvitim svetom,

sem se kadarkoli in kjerkoli pripravljen dobiti in pogovoriti z vami.

P.S.

Predsedstvo ZRTS bo na svoji prvi seji obravnavalo mojo odločitev in določili bomo človeka, ki me bo na sejah predsedstva RZS nadomeščal.

Ljubljana, 15.10.1996

dr. Marko ŠIBILA

Predlog STRUKTURE IZOBRAŽEVANJA ROKOMETNIH TRENERJEV V SLOVENIJI

1.0 UVOD

Glede na težnje, ki se pojavljajo v nekaterih evropskih državah (predvsem v državah evropske skupnosti) je EHF ustanovila komisijo, ki skuša uskladiti programe in stopnje izobraževanja rokometnih trenerjev v celotni Evropi. Obstaja želja, da bi se izobraževalni programi v različnih evropskih državah verificirali na EHF in bi tako dobili enotne evropske trenerske licence. Tako bi se v prihodnje lažje (seveda glede na splošno delovno zakonodajo v posamezni državi ali skupini držav) ugotavljalo kdo je primerno usposobljen za določeno raven trenerskega dela v rokometu. To je zelo pomembno tako za razvoj rokometu v posamezni državi kot tudi v celotni Evropi, saj bi najsposobnejši in primerno izobraženi kadri imeli lažjo možnost dokazovanja svoje usposobljenosti po celotni Evropi. Ker sem član omenjene skupine EHF tudi sam, sem pripravil predlog strukture izobraževanja rokometnih trenerjev v Sloveniji. Pri tem sem se opiral na obstoječe stanje v slovenski rokometni praksi, na možnosti, ki jih imamo pri izobraževanju trenerjev in na zahteve, ki jih postavlja EHF.

2.0 OPIS DOSEDANJEGA NAČINA IZOBRAŽEVANJA ROKOMETNIH TRENERJEV IN OPREDELITEV POMENA ŽE PRIDOBLENE IZOBRAZBE

Kot vemo sta v preteklosti na področju izobraževanja rokometnih trenerjev v Sloveniji obstajala dva modela izobraževanja, ki sta bila kljub izraziti neenakosti študijskih zahtev in pridobljenega znanja v praksi obravnavana enako. Prva pot je bila preko tečaja za izobraževanje amaterskih strokovnih kadrov (tečaj 110 ur), druga pa preko fakultetnega (v preteklosti tudi višješolskega) študija na FŠ, če je študent usmerjal rokomet in diplomiral iz teme povezane z rokometno igro. Po obeh poteh si je študent pridobil naziv Trener rokometu ali

Trener rokometu 1. razreda. Višješolski strokovni študij za naziv Višji trener rokometu je bil razpisan samo enkrat (v sedemdesetih letih), kasneje pa zaradi različnih razlogov (tako kot v drugih športnih panogah) nič več. Takšen način izobraževanja pa po mojem mnenju že dolgo ne zadovoljuje potreb prakse in je ob tem še nepravilčen, saj ob izrazito neenakih programih zagotavlja enako končno oceno (naziv) usposobljenosti za obe poti izobraževanja. Ker pa z vzpostavitvijo novega načina izobraževanja rokometnih trenerjev, z vzpostavitvijo novega dodeljevanja nazivov usposobljenosti in izobraženosti ter z novim opisom kompetenc, ki jih posameznik glede na doseženo izobrazbo in izkušnje dobi, ne želimo posegati na področje že pridobljenih pravic trenerskega dela v roko-

MNENJA - PREDLOGI - PROGRAMI

3.0 STOPNJE IZOBRAZBE ROKOMETNIH TRENERJEV

	tečaj za naziv TRENER ROKOMETA	višješolski strokovni študij za TRENERJE ROKOMETA	visokošolski študij na Fakulteti za šport - smer športno treniranje (rokomet)
LICENCA C ali stopnja 1	- min. starost 18 let - tečaj 110 ur - diploma takoj po izpilih		- min. 18 let - matura - 105 ur - igralci z najmanj 2 letnim igralnim stažem registriranega igralca, če dobijo oceno 9 ali 10 na osnovnem programu rokometa
	- 2 l. trenerskih izkušenj		
LICENCA B ali stopnja 2		- min. 18 let - min. srednja šola IV. stopnje - 160 ur v dveh semestrih - 2 leti igralških izkušenj - diploma takoj po izpilih	
		- 2 leti trenerskih izkušenj	
LICENCA A (PRO) ali stopnja 3		- nadaljevanje študija v 3. in 4. semestru (skupaj 2 leti) - 240 ur v dveh semestrih - ostali pogoji kot pri stopnji 2 - diploma takoj po izpilih	- min. 18 let - matura - 2 leti igralnih izkušenj ali nadarjenost izkazana z visoko oceno na osnovnem programu (9 ali 10) - celoten študij na FŠ cca. 2700 ur od tega cca. 700 na smeri športno treniranje, specialno rokometa pa 300 ur
		- 2 leti trenerskih izkušenj	- 2 leti trenerskih izkušenj

metu (četudi je tudi to deloma nepravilno) bodo vsem, ki že imajo naziv Trener rokometna ostale vse pravice, ki so jih uživali že do sedaj. Vsi, ki tega naziva še nimajo, pa bodo morali z dnevom sprejetja nove strukture izobraževanja priti do nazivov in s tem povezanih pravic za delo v rokometu po novi poti.

Po mojem mnenju je smiselno napraviti izjemo samo pri delu z reprezentancami. Vsi trenerji, ki so imeli dosedaj opravljen le tečaj za naziv Trener rokometna in ki bi v prihodnje želeli kandidirati za delo z reprezentančnimi selekcijami, bi morali v treh letih dokončati višješolski strokovni študij.

4.0 OPIS KOMPETENC POVEZANIH S POSAMEZNIH NAZIVOM OZ. LICENCO

Vsak polnoleten državljan Slovenije lahko dobi licenco, za vodenje ekip mlajših starostnih kategorij ter ekip v 2A in 2B pri fantih ter 2 lige pri dekletih za obdobje 2 let na predlog kluba, kjer bo treniral. Po dveh letih mora izpolniti pogoj za pridobitev licence C. Trener, ki si pridobi licenco C lahko trenira in vodi ekipe mlajših starostnih kategorij ter članske ekipe v ligah 2A in 2B pri fantih in 2 lige pri dekletih.

Trener, ki si pridobi licenco B lahko samostojno trenira in vodi moštva, ki jih lahko vodi in trenira trener z licenco C ter moštva v 1B ligi pri moških.

Trener, ki si pridobi licenco A ali PRO lahko samostojno trenira in vodi moštva ne glede na starostno in kakovostno kategorijo. Po petih letih samostojnega trenerskega dela lahko kandidira tudi za reprezentančnega trenerja v različnih starostnih kategorijah.

5.0 OPIS DOSEDANJEGA NAČINA IZOBRAŽEVANJA ROKOMETNIH TRENERJEV IN OPREDELITEV POMENA ŽE PRIDOBLENE IZOBRAZBE

Kot vemo sta v preteklosti na področju izobraževanja rokometnih trenerjev v Sloveniji obstajala dva modela izobraževanja, ki sta bila kljub izraziti neenakosti študijskih zahtev in pridobljenega znanja v praksi obravnavana enako. Prva pot je bila preko tečaja za izobraževanje amaterskih strokovnih kadrov (tečaj 110 ur), druga pa preko fakultetnega (v preteklosti tudi višješolskega) študija na FŠ, če je študent usmerjal rokomet in diplomiral iz teme povezane z rokometno igro. Po obeh poteh si je študent pridobil naziv Trener rokometna ali Trener rokometna 1. razreda. Višješolski strokovni študij za naziv Višji trener rokometna je bil razpisan samo enkrat (v sedemdesetih letih), kasneje pa zaradi različnih razlogov (tako kot v drugih športnih panogah) nič več. Takšen način izobraževanja pa po mojem mnenju že dolgo ne zadovoljuje potreb prakse in je ob tem še nepravilno, saj ob izrazito neenakih programih zagotavlja enako končno oceno (naziv) usposobljenosti za obe poti izobraževanja. Ker pa z vzpostavitvijo novega načina izobraževanja rokometnih trenerjev, z vzpostavitvijo novega dodeljevanja nazivov usposobljenosti in izobraženosti ter z novim opisom kompetenc, ki jih posameznik glede na doseženo izobrazbo in izkušnje dobi, ne želimo posegati na področje že pridobljenih pravic trenerskega dela v rokometu (četudi je tudi to deloma nepravilno) bodo vsem, ki že imajo naziv Trener rokometna ostale vse pravice, ki so jih uživali že do sedaj.

Vsi, ki tega naziva še nimajo, pa bodo morali z dnevom sprejetja nove strukture izobraževanja priti do nazivov in s tem povezanih pravic za delo v rokometu po novi poti.

Po mojem mnenju je smiselno napraviti izjemo samo pri delu z reprezentancami. Vsi trenerji, ki so imeli dosedaj opravljen le tečaj za naziv Trener rokometna in ki bi v prihodnje želeli kandidirati za delo z reprezentančnimi selekcijami, bi morali v treh letih dokončati višješolski strokovni študij.

6.0 NOSILCI IZOBRAŽEVANJA IN UČNI NAČRTI

Tečaje za naziv Trener stopnje 1 ali licence C lahko organizira Inštitut za šport pri Fakulteti za šport. Splošni del se izvaja na Fakulteti za šport in ga vodijo ustrezno habilitirani učitelji FŠ. Specifičen del (cca. 60-70 ur) lahko vodijo strokovnjaki po različnih geografskih področjih. Pridobiti

pa si morajo ustrezno licenco (pogoji: visokošolska izobrazba športne smeri (eventuelno magisterij), dolgoletno uspešno delo v praksi, ustrezna publicistična in predavateljska dejavnost. Predlagam razdelitev na tri področja.

Višješolski strokovni študij za naziv Trener stopnje 2 ali licence B se organizira in izvaja na Fakulteti za šport v LJ. Izvajajo ga ustrezno habilitirani učitelji FŠ ob sodelovanju izkušenih in ustrezno izobraženih rokometnih trenerjev ter drugih strokovnjakov. Enako velja za nadaljevanje višješolskega študija v 3. in 4. semestru (naziv Trener stopnje 3 ali licence A (PRO).

Visokošolski študij za naziv Trener stopnje 3 ali licence A (PRO) se organizira in izvaja na FŠ. Izvajajo ga ustrezno habilitirani učitelji FŠ ob sodelovanju ustrezno usposobljenih strokovnjakov, ki delujejo na rokometnem področju.

Učne načrte bomo izdelali kasneje na podlagi že obstoječih (izboljšava in dodelava).

V obrambi je potrebno garati

MNENJA - PREDLOGI - PROGRAMI

PRILOGA:

Struktura izobraževanja, ki smo jo kot predlog izoblikovali na lektorskem srečanju v Antalyi (TUR)

	“korak za korakom”	naravnost na UNIVERZITETNE TEČAJE	naravnost na UNIVERZITETNI ŠTUDIJI
stopnja 1	- min. starost 16 let - tečaj min. 60 ur - diploma takoj po izpitih		
	2 leti trenerskih izkušenj		
stopnja 2	- min. starost 18 let - tečaj. min. 60 ur - diploma takoj po izpitih		
	2 leti trenerskih izkušenj		
stopnja 3	- min. starost 20 let - tečaj min. 180 ur - diploma takoj po izpitih		
	2 leti trenerskih izkušenj		
stopnja 4		- minimalna starost 18 let - tečaj min. 600 ur - po izpitih diploma stopnja 3	
stopnja 5		- po 2 letih trenerskih izkušenj diploma stopnja 4	
		- min. starost 21 let	- min. starost 18 let - tečaj min. 1200 ur (šp. zna.) + 1200 ur (spec. rok.) - po izpitih diploma stopnja 3
		- po 2 letih trenerskih izkušenj diploma stopnja 5	- po 2 letih trenerskih izkušenj diploma stopnja 4
			- po dodatnih 2 letih trenerskih izkušenj diploma stopnja 5

MNENJA - PREDLOGI - PROGRAMI

užitiek nedotaknjene narave

Z R E Č E

To je drugačno
zavetje •

Klimatski center ROGLA - najbolj opremljen turistični center Slovenije je s svojimi 1.517 m nadmorske višine in s čudovito lego sredi nepreglednih smrekovih gozdov, kar vse skupaj zagotavlja milo sredogorsko klimo, idealna destinacija za aktivne priprave športnikov. Ali veste, da ena sama smreka "pridelala" na uro več kisika, kot ga košarkarsko moštvo porabi ves dan ?

Namestitvenih možnosti je veliko: Hotel Planja A kat., hotel Planja B kat., depandanse Brinje in bungalovi, nudijo s svojimi 600 ležišči namestitev za vsak okus.

Športnikom je na voljo cela vrsta urejenih objektov, dobro pa smo poskrbeli tudi za igralce rokometu, nogometu, košarke, odbojke, badmintona, tenisa,... Prenovljena (PARKET) pokrita športna dvorana na 2.200 m² nudi idealne pogoje za priprave in treninge vrhunskih športnikov in ekip. Zunanja športna igrišča za košarko in rokomet ter nogometni stadion pa dopolnjujejo celovito športno ponudbo. H kvalitetnim in učinkovitim pripravam spada še cel niz ponudbe: fitness, trim steza, atletski stadion, sauna, vrsta objektov za sprostitvev,... Na voljo pa je tudi izkušena zdravniška ekipa.

V primeru poškodb pa je mogoče nemoteno nadaljevati s pripravami in istočasno izvajati rehabilitacijo v zdravilišču Terme Zreče, najmlajšem slovenskem zdravilišču, kjer se boste ob negi vrhunskih fizioterapevtov lahko sprostiti v akrototermalnih bazenih in SAUNA centru.

Seveda pa ni nujno, da ste vrhunski športnik. V želji za aktivnim oddihom in utrjevanjem zdravja, Vas vabimo na čudovite izlete v neokrnjeno naravo zreškega Pohorja, lov, ribolov, fotolov, konjenišvo, prireditve, piknike in vse tisto, kar je pri nas samo po sebi razumljivo: menjalnica, restavracije, aperitiv bar, ambientna "Stara kočica", seminarske in kongresne dvorane, diskoteka, igralnica, boutique, trgovina z živili, slaščičarna, pizzeria, vrtec, kozmetični salon, frizerski salon, solarij,... Za Vas smo pripravili posebne pakete, kjer bo zagotovo vsakdo našel natanko tisto, kar mu ugaja: Vikend na Rogli, Družinske počitnice, Boom počitnice, Tenis paket, Počitnice na konjskem hrbtu, Senior paket, Trekking paket, Aktivni oddih in v Termah Zreče Družinske počitnice in medicinsko obarvane programe.

Bi še kje našli tako izpopolnjeno kompleksno ponudbo v tako impozantnem naravnem okolju? Mi smo mnenja, da ne.

POKLIČITE NAS !!!

UNIOR TURIZEM,

tel. 063 768-20, 768-1105, 768-1117,

fax. 063 762-446

Predstavništvo Ljubljana

tel. 061 329-264, fax. 061/315-389

Marta Bon

ŽENSKI ROKOMET V SLOVENIJI - trenutno stanje in perspektive-

Pred vami je moj predlog dela s slovensko žensko reprezentanco. Glede na organizacijsko in "uspešnostno" stanje v kakršnem je (bila) slovenska ženska reprezentanca, predstavlja naloga selektorja (članske kot tudi ostalih reprezentanc) ogromno dela, še zlasti ker (še) nimamo strokovnega sodelavca (sodelavke) za ženski rokomet v Sloveniji. Menim, da je nekatera teoretična izhodišča na začetku pač potrebno postaviti. Predlagam, da pregledate moj predlog. Hkrati naprošam vse za sodelovanje - za nasvete, sugestije pa tudi nestrinjanja oz. boljše predloge.

OKVIRNI NAČRT DELA Z ŽENSKO REPREZENTANCO SLOVENIJE V ROKOMETU

Predstavljeno delo je moje videnje ženskega rokometu v Sloveniji. Dejstvo je, da je ženska reprezentanca v zadnjem obdobju iz močne reprezentance, konkurenčne vsem evropskim, padla na znano raven. Vzroke za to, za nazaj, so verjetno iskali moji predhodniki; moj namen je usmeriti se v prihodnost, v perspektive slovenskega ženskega rokometu.

Izhajala bom iz prepričanja, da ženska reprezentanca Slovenije lahko postane konkurenčna vsem najboljšim reprezentancam na svetu. Imamo vse možnosti postati najuspešnejša kolektivna športna panoga v Sloveniji. Ob sprememljivanju zadnjih večjih tekmovanj (npr. OI v Atlanti) je bilo opaziti, da se je sodobni model igre spremenil in sicer v smeri, ki bi si ji slovenski rokomet lahko povsem približal. Potrebno pa bo trdo delo - strokovno in organizacijsko. Predvsem pa menim, da se močna reprezentanca lahko razvije le iz močnega igralskega

zaledja. Mnogo slovenskih klubov je na zavidljivi organizacijski in kakovostni ravni. Le iz široke, organizirane baze bomo lahko izbirali prave reprezentantke. Slovenske reprezentantke se »gradijo« v klubih, v njih morajo igrati pomembne, odločilne vloge, kar je osnova, da postanejo sposobne »velikih iger«, ki jih od njih pričakujemo v slovenski reprezentanci. Če želimo močno reprezentanco slovenske igralke ne smejo biti le »podajalke žog«, kajti imamo izvrstne posameznice, ki znajo igrati - potrebno pa jim je dati priložnost in jim zaupati. V skladu s tem bo potreben postopen prehod na zmanjšanje števila tujk v slovenski ligi. Tuje igralke so smiselne, če s svojo igralno kvaliteto in odnosom do športa, kluba,... lahko dvigujejo raven slovenskega rokometu. Zaradi naštetih problemov in drugih težav slovenskega ženskega rokometu menim, da se je v prvem obdobju potrebno lotiti stvari celostno, potreben je sistemski pristop pri

MNENJA - PREDLOGI - PROGRAMI

postopnem dvigovanju kvalitetne in organizacijske ravni ženskega rokometu v Sloveniji. Če (ker) želimo to pot je nujno potrebno razmišljati v smeri, da bi tudi v ženski kategoriji oz. za mlajše selekcije v ženski kategoriji zaposlili strokovnega sodelavca/ko.

Menim, da v Sloveniji deluje veliko dobrih trenerjev, s katerimi bi si želela sodelovati. Prepričana sem, da bodo skrbeli za optimalno telesno in tehnično - taktično pripravo igralk. Kot našo (vodstva reprezentance) prvenstveno vlogo pa vidim v gradnji kulta reprezentance, odnosa do športa, do reprezentance, države,.... Menim, da je prav patriotizem področje, ki ga je potrebno najprej oblikovati in vzgajati. Pri tem pričakujem pomoč vseh ljudi, ki delajo v rokometu.

NALOGE NA PODROČJU ŽENSKEGA ROKOMETA V PRVEM OBDOBJU:

- ⇨ **OBLIKOVATI IN SKLICATI SESTANEK OŽJEGA VODSTVA REPREZENTANCE TER VODSTVA RZS (selektor, direktor reprezentance, generalni sekretar, predsednik RZS,...)**
-generalni sekretar-
- ⇨ **OBLIKOVATI VIZIJO RAZVOJA ŽENSKEGA ROKOMETA V SLOVENIJI**
-strokovni svet, strokovni sodelavec¹, selektor reprezentance-
- ⇨ **OBLIKOVATI STROKOVNO VODSTVO REPREZENTANCE**
-selektor-
- ⇨ **SPREMLJATI IGRALKE IN OBLIKOVATI ŠIRŠI IN OŽJI SPISEK REPREZENTANCE**
-selektor-

- ⇨ **PRIPRAVATI PLAN PRIPRAV REPREZENTANCE**
-selektor, direktor reprezentance-
- ⇨ **OBLIKOVATI OPIS NALOG, PRISTOJNOSTI IN DOLŽNOSTI POSAMEZNIH FUNKCIJ**
-generalni sekretar, direktor(?), strokovni sodelavec-

OKVIRNI PROGRAM DELA SLOVENSKE ŽENSKE REPREZENTANCE

- za obdobje od septembra 1996 do 2000 -

N A L O G E

SELEKTOR

- prevzema odgovornost za rezultatsko uspešnost reprezentance
 - izdela program dela za določen tekmovalni cikel
 - določi tekmovalne cilje reprezentance za posamezno obdobje
 - izbere strokovni team reprezentance
 - izbere igralke za širši in ožji izbor reprezentance
 - načrtuje in vodi priprave in posamezne akcije reprezentance
- ❖
- sodeluje s posameznimi strokovnimi službami
 - sodeluje pri koordinaciji dela z mlajšimi starostnimi kategorijami
 - usklajuje svojo delo z RZS (predstvom, strokovnim svetom, strokovnim sodelavcem in drugimi asociacijami)

MNENJA - PREDLOGI - PROGRAMI

- ❑ usklajuje svoje delo, dolžnosti in obveznosti v skladu z akti RZS in vodi reprezentanco v skladu z načeli športnih asociacij na ravni države

- ❑ spremlja tehnično-taktično raven reprezentantk skozi celotno tekmovalno obdobje
- ❑ spremljanje tekmovanj na najvišjih ravneh (svetovni rokomet)
- ❑ strokovno izpopolnjevanje

SELEKTOR S STROKOVNIM SVETOM

**IZBRATI IN OBLIKOVATI
USTREZEN MODEL IGRE,
ODGOVARJAJOČ ZAHTEVAM
SODOBNEGA ROKOMETA in
PIREJEN MODELNIM ZNAČILNO-
STIM SLOVENSКИH ROKOMETAŠIC**

SODELUJE S KLUBI OZ. KLUBSKIMI TRENERJI:

- ❑ pri oblikovanju (oz. pri preoblikovanju) "slovenskega modela" rokometu v skladu z zahtevami sodobnega modela rokometne igre,
- ❑ načrtovanju treningov, priprav in drugih akcij reprezentance,
- ❑ pri izboru igralck,
- ❑ pri usmerjanju posameznih igralck na posamezna igralna mesta in igralne vloge,
- ❑ pri usmerjanju igralck, oz. pri oblikovanju odnosa do države, reprezentance itd.

SODELOVANJE S STROKOVNIMI ASOCIJACIJAMI RZS

- ❑ sodelovanje pri oblikovanju tekmoval. sistemov
- ❑ sooblikovanje slovenske klubske politike, predvsem pri vprašanju števila tujk²
- ❑ pri načrtovanju dela in posameznih akcij reprezentance
- ❑ pri oblikovanju (oz. pri preoblikovanju) "slovenskega modela" rokometu v skladu z zahtevami sodobnega modela rokometne igre
- ❑ s strokovnim sodelavcem (-ko)
- ❑ z ZRTS
- ❑ s sodniško organizacijo

OKVIRNI TERMINSKI PLAN

REALIZIRANO

- september 1996

- ◆ spremljanje igralck, potencialnih kandidatck za širši izbor,
- ◆ razgovori s trenerji, predsedniki klubov
- ◆ ogled mladinskega evropskega prvenstva, na Poljskem.
- ◆ razgovori z eventualnimi člani strokovnega teama

oktober, november 1996

- ◆ razgovori
- ◆ priprava plana dela
- ◆ priprava programa
- ◆ planiranje posameznih akcij
- ◆ 16. 10. 1996:
PRVI ZBOR REPREZENTANCE
- predstavitevni sestanek

SLOVENSKA ŽENSKA ROKOMETNA REPREZENTANCA 1996 - 2000

SMERNICE IN CILJI

MNENJA - PREDLOGI - PROGRAMI

PLANIRANO

DECEMBER, JANUAR:

- ◆ 3x VIKEND PRIPRAVE, S TRENINIG TEKMAMI - že dogovorjeno: 7, 8., 9. december. Vikend priprave Šentjernej, Otočec: širši spisek reprezentantk
- ◆ ogled evropskega prvenstva na Danskem (od 4. do 14. decembra)
- ◆ 17. do 21. december 1996: turnir v Italiji, Sicilija (16 igralk)

JANUAR, FEBRUAR, MAREC, APRIL

- ◆ PREDKVALIFIKACIJE IN KVALIFIKACIJE ZA SVETOVNO PRVENSTVO - Nemčija, 2. 12. do 14. 12. 1997 - žrebanje 14. decembra 1996 (po EP na Danskem)

datum kvalifikacij:

29. 01. - 02. 02. 1997 - 1. in 2. krog

12. 03. - 16. 03. 1997 - 3. in 4. krog

23. 04. - 27. 04. 1997 - 5. in 6. krog

Velika verjetnost je, da bomo uvrščeni TUDI v predkvalifikacije, glede na to, da smo prejšnje obdobje zasedli zadnje mesto v predkvalifikacijah. Predkvalifikacije so planirane v začetku januarja.

PRED VSAKO KVALIFIKACJSKO TEKMO MORAMO ORGANIZIRATI USTREZEN CIKLUS PRIPRAV - PRED VSAKIM NASPROTNIKOM VSAJ DVAKRAT PO 4 DNI.

- ◆ TURNIR "TROFEJ MAKEDONIJE" OD 24. do 28. februarja 1996 v Skopju

MAJ

- ◆ TV TURNIR "ČETVEROBOJ" NARODOV - TURNIR ŠTIRIH REPREZENTANC, KONEC MAJA 1997, v organizaciji RZS. Vabila bomo poslali reprezentancam: Hrvatske, Danske, Koreje

(Avstrija, Francija, Norveška, Madžarska, Češka, Nemčija,....).

Četverboj bo namenjen tudi pripravam na sredozemske igre, junija 1997 v Bariju, Italija.

JUNIJ

- ◆ 13. 06 DO 25. 06 1997 : MEDITERANSKE IGRE, Italija, Bari

2 krat 7 dnevne priprave

Nadaljni podrobnejši plan bo narejen na osnovi izidov v kvalifikacijah, v skladu z globalnimi CILJI IN VIZIJO SLOVENSKEGA ŽENSKEGA ROKOMETA, predvsem pa na osnovi odločitve predsedstva RZS, ali predlagani plan oz. vizijo razvoja sprejme.

SISTEMSKI PREDLOG PA JE NASLEDNJI:

- ◆ REPREZENTANCI JE POTREBNO OMOGOČITI USTREZEN CIKLUS PRIPRAV (ustreznost naj preverja strokovni svet, strokovni sodelavec, predsedstvo, glede na planirana tekmovanja in akcije reprezentance v skladu s planom vodstva reprezentance).
- ◆ VODSTVO REPREZENTANCE JE DOLŽNO PRED VSAKIM TEKMOVALNIM OBDOBJEM PREDLOŽITI PLAN PRIPRAV IN DELA IN POROČILO O REALIZACIJI PLANA IN V PRVI VRSTI TEKMOVALNEGA REZULTATA. Direktor reprezentance, generalni sekretar, predsednik RZS so zadolženi za FINANČNO KONSTRUKCIJO.
- ◆ SPREJETJE PRAVILNIKA O REPREZENTANCAH (reprezentantke, klubi, Zveza,.....); Pravilnik naj zajema tudi pravilnik o denarnih nadomestilih za reprezentantke in strokovno vodstvo.

MNENJA - PREDLOGI - PROGRAMI

NALOGE RZS NA PODROČJU ŽENSKEGA ROKOMETA³ V SLOVENIJI

POSTOPNO DVIGOVATI KAKOVOSTNO, STROKOVNO IN ORGANIZACIJSKO RAVEN ŽENSKEGA ROKOMETA V SLOVENIJI

OBLIKOVANJE IN
KREPITEV MOČNE
IGRALSKÉ BAZE

ŠOLSKE EKIPE,
KLUBSKE SELEKCIJE
- REPREZENTANCA

mlajših deklic
starejših deklic
kadetinj
mladink
članic

USTREZNO Z MODELOM
SODOBNE IGRALKE
ROKOMETA, skrbeti za:

mini rokometa za najmlajše

rokometa v šole,
šolska tekmovanja

skrb za množičnost

ustrezen izbor in usmerjanje
na igralna mesta in vloge

oblikovanje odnosa do
rokometa, športa, kluba,
reprezentance, države;
patriotizem

- ◆ MNOŽIČNOST
- ◆ ATRAKTIVNOST
IN
PRILJUBLJENOST
- ◆ MEDIJSKA
PRISOTNOST

Zaradi aktualnega stanja v slovenskem ženskem rokometu, predvsem pa zaradi nujnosti strokovnega, sistemskega pristopa na področju športa, predlagam, da se zaposli STROKOVNEGA SODELAVCA(.KO) za področje ženskega rokometu.

Rokometna problematika je že tako razvejana, da en sodelavec ne more (ob moškem delu) "pokrivati" še ženski del.

MNENJA - PREDLOGI - PROGRAMI

OPOMBE

- ¹ Glede na poznavanje situacije, sem nekatere stvari, za katere menim, da so v domeni strokovnega sveta in strokovnega sodelavca oblikovala sama, zato so to LE predlogi, ki naj bi jih nadgradil strokovni sodelavec...
- ² Vprašanje števila tujk je potrebno na ustreznem nivoju (strokovni svet) natančno razdelati. Moje stališče: Število tujk v SLOVENSKI LIGI je potrebno postopno (dve leti max) zmanjšati na 1 (eno) tujo igralko
 - igralka mora kakovostno ustrezati, kar pomeni: biti mora vsaj na ravni slovenske najboljše igralko,
 - igralka mora biti reprezentantka svoje države,
 - klub, ki angažira tujo igralko mora biti na ustrezni organizacijsko - finančni ravni - kar pomeni, da se ne sme dogajati, da klub zaradi "nakupa tujke" (stroškov, prevelikega pričakovanja samo od tuje igralko,.....) zanemari delo z mlajšimi starostnimi kategorijami ipd.
 - ustrezen zdravstveni status igralko - UVESTI OBVEZEN SPECIALISTIČNI ZDRAVNIŠKI PREGLED ZA IGRALKO (RZS)
 - klubi morajo do tujk izpolnjevati svoje obveznosti, hkrati pa z igralko vspostaviti profesionalen odnos
 - klub mora nadzorovati tako igralkino psiho-fizično pripravljenost kot njeno socialno-vedenjsko-športno ravnanje
- ³ tudi priprava "Bele knjige" ženskega rokometu ni naloga selektorja, toda glede na trenutno stanje...

Obrambo je treba presenetiti na različne načine

ROKOMET

1. Organizacija:

Rokometno prvenstvo vodi Marko Primožič, član Odbora za šolska športna tekmovanja v sodelovanju z Rokometno zvezo Slovenije.

Informacije: Marko Primožič, Osnovna šola Ivana Groharja, Podlubnik 1, 4220 Škofja Loka, tel: 064 625-140, faks: 064 625-141

2. Termini

Občinska tekmovanja potekajo od **20. 9. 1996 do 31. 12. 1996**. Izvajalci občinskega tekmovanja pošljejo poročilo o tekmovanju (obrazec 3a) do 5. 1. 1997 organizatorju (vodji) tekmovanja.

Področna tekmovanja potekajo od **15. 1. 1997 do 1. 3. 1997**. Prireditelji področnega tekmovanja morajo poročilo o tekmovanju (obrazec 3a) poslati organizatorju (vodji) do 8. marca 1997.

Četrfinale:

učenke - 26. 3. 1997
učenci - 27. 3. 1997

Polfinale:

učenke - 16. 4. 1997
učenci - 17. 4. 1997

Finale:

učenke - 14. 5. 1997,
učenci - 15. 5. 1997.

3. Stopnje tekmovanja in prijave

Šolska tekmovanja organizirajo športni pedagogi na osnovnih šolah. Tekmovanje med posameznimi razredi naj poteka v ligah ali turnirjih. Priporočamo tudi organizacijo tekmovanja v mini rokometu za učence 4. in 5. razredov.

Po končanem tekmovanju prijavi športni pedagog ekipo na občinsko tekmovanje.

Občinska in medobčinska tekmovanja organizirajo športne zveze, agencije za šport ali športni pedagogi v sodelovanju z rokometnim klubom v okolju. Občinska in medobčinska tekmovanja so namenjena množični rokometni dejavnosti. Predlagamo lige ali turnirje jeseni, ko lahko igramo na asfaltnih rokometnih igriščih in pozimi, ko lahko uporabljamo tudi manjše šolske telovadnice.

Tekmovanje naj poteka posebej za letnik 1985 in mlajše v obliki mini rokometu ter za letnik 1984, kjer prav tako prilagodimo pravila (število igralcev, prepovedana conska obramba ipd.). Posebej naj poteka tekmovanje za starejšo kategorijo (letnik 1982 in mlajši).

Zmagovalno in drugouvrščeno ekipo prijavi športni pedagog ali trener na področno prvenstvo.

Na področnem tekmovanju sodeluje prva in drugouvrščena ekipa z občinskega ali medobčinskega prvenstva.

Tekmovanje naj poteka v ligah ali turnirjih, in sicer za:

mlajše dečke in deklice - letnik 1984 in mlajši,

starejše dečke in deklice - letnik 1982 in mlajši.

Za mlajše se tekmovanje na tej stopnji konča.

Če območno tekmovanje iz razumljivih razlogov še ni končano do predpisanega roka, se upošteva izide jesenskega tekmovanja.

Področna tekmovanja organizirajo zmagovalne ekipe iz občin, ki so v seznamu področij naštet kot prve (npr. področje

ŠOLSKA TEKMOVANJA

Dolenjske - Novo mesto). Kontaktne osebe so našteje pri področjih. Če določen organizator nima možnosti za izvedbo tekmovanja, ga pripravi zmagovalna ekipa drugoimenovane občine v posameznem področju.

Področja

MARIBOR - Maribor, Lenart, Pesnica

Kontaktna oseba:

deklice: Rado Wutej, OŠ Limbuš
tel. 062 631 105

dečki: Marjan Sekolonik,
RK Angel Besednjak, tel. 062 31 502

KOROŠKA - Ravne, Radlje, Slovenj Gradec, Dravograd

Kontaktna oseba: Anton Spanžel (deklice, dečki): Športna zveza Slovenj Gradec, Kopalniška 27, tel. 0602 41 553

POMURJE - Murska Sobota, Lendava, Gornja Radgona, Ljutomer

Kontaktna oseba:

deklice: OŠ Gornja Radgona, ga. Jožica Zah, tel. 069 61 417
dečki: OŠ Videm ob Ščavnici, Marko Kraner, tel. 069 68 030

OBDRAVJE - Ptuj, Ormož, Slovenska Bistrica

Kontaktna oseba:

dečki: Anton Lah, OŠ Velika Nedelja, tel. 062 718 420
deklice: Športni Zavod Ptuj, Marjan Lenarčič, tel. 062 771 745

CELJE - Celje, Žalec, Laško, Šentjur, Šmarje

Kontaktna oseba:

dečki: Športna zveza Celje, Bogdan Povalej, tel. 063 412 102

deklice: Športna zveza Žalec, Franc Kralj, tel. 063 714 138

VELENJE - Velenje, Mozirje, Slovenske Konjice

Kontaktna oseba:

dečki, deklice: Nataša Stevančević, Športna zveza Velenje, p.p. 28, tel. 063 854 824

POSAVJE - Krško, Sevnica, Brežice

Kontaktna oseba:

dečki, deklice: Franc Ernestl, RK Lisca Sevnica, tel. 0608 82 778

ZASAVJE - Trbovlje, Litija, Hrastnik, Zagorje

Kontaktna oseba:

dečki, deklice: Martin Koncilija, OŠ Ivana Skvarče, tel. 0601 61 008

LJUBLJANA I. mesto

Kontaktna oseba:

Jože Peterka, Agencija za šport, tel. 061 302 804, 302 830

DOLENJSKA - Novo Mesto, Črnomelj, Metlika, Trebnje

dečki, deklice: Miran Jerman, Agencija za šport Novo mesto, tel. 068 322 267

GORENJSKA - Škofja Loka, Kranj, Radovljica, Tržič, Jesenice

Kontaktna oseba:

dečki, deklice: Marko Primožič, OŠ Ivana Groharja, tel. 064 625 145

LJUBLJANA II. - Kamnik, Domžale

Kontaktna oseba:

dečki, deklice: Milan Kerec, OŠ Marije Vere, tel. 061 813-979

OBALA - KRAS - Koper, Izola, Piran, Sežana, Ilirska Bistrica

Kontaktna oseba:

ŠOLSKA TEKMOVANJA

dečki: Konrad Božeglav,
OŠ Sežana, tel. 067 31 362
deklice: Dušanka Čuk,
RK Marina Izola tel. 066 73 401

GORIŠKA in NOTRANJSKA - Logatec,
Vrhnika, Cerknica, Postojna, Ajdovščina,
Nova Gorica, Tolmin, Idrija
Kontaktna oseba:
dečki, deklice: Ilija Blanuša,
Športna zveza Ajdovščina, 5. maja 14,
tel. 065 62 346

RIBNICA - Ribnica, Kočevje, Grosuplje
Kontaktna oseba:
ZDENKO MIKULIN
RK Ribnica, p.p. 53, tel. 061 862 000

Ker sistem tekmovanja omogoča, da na območnem prvenstvu sodeluje več ekip (po dve iz nekdanjih občin), predlagamo vsaj dva turnirja.

V četrtfinale se uvrstita prva in druga ekipa območja, razen z območja (LJUBLJANA I.), kjer nadaljujejo tekmovanje štiri prvouvrščene ekipe.

Vodja ekipe, ki bo vodil ekipo v četrtfinalu, mora poslati tekmovalni karton s slikami (obrazec 2) organizatorju tekmovanja (Marku Primožiču) **do 18. 3. 1997.**

Na četrtfinalnem tekmovanju sodeluje 32 ekip, ki so razvrščene v 8 skupin. Vsaka ekipa igra dve tekmi.

Izvajalce posameznih četrtfinalnih, polfinalnih in finalnega turnirja bomo izbrali na osnovi ponudb (obrazec v reviji Šport Mladih 15-16), ki jih pošljite na naslov Ministrstva za šolstvo in šport, Celovška c. 25, Odbor za šolska športna tekmovanja do **10. 3. 1997.**

SKUPINA A:
Koroška 2 : Maribor 1
Obdravska 2 : Pomurje 1
Nato pri vseh ČF turnirjih igrata med sabo poraženca in nato še zmagovalca

SKUPINA B:
Koroška 1 : Maribor 2
Obdravska 1 : Pomurje 2

SKUPINA C:
Velenje 2 : Celje 1
Zasavje 2 : Posavje 1

SKUPINA D:
Velenje 1 : Celje 2
Zasavje 1 : Posavje 2

SKUPINA E:
Ljubljana II. 1 : Ljubljana I. mesto 3
Dolenjska 2 : Gorenjska 1

SKUPINA F:
Ljubljana II. 2 : Ljubljana I mesto 1
Dolenjska 1 : Gorenjska 2

SKUPINA G:
Obala - Kras 2 : Ljubljana I. mesto 2
Ribnica 2 : Goriška in Notranjska 1

SKUPINA H:
Obala - Kras : Ljubljana I. mesto 4
Ribnica 1 : Goriška in Notranjska 2
V polfinale se uvrstita prvo in drugouvrščeni ekipi iz četrtfinalnih skupin.
Če v četrtfinalni skupini ni štirih ekip, ker na nekaterih območjih ni bilo območnih tekmovanj, lahko organizator tekmovanja in komisija za tekmovanje mladih določita v to skupino tretje in četrtouvrščeno ekipo z območja, kjer je nastopilo največ ekip ali

ŠOLSKA TEKMOVANJA

se jih določi na podlagi poročil z območnih tekmovanj in ocene kakovosti.

Če na turnir ne pridejo vse štiri ekipe, igrajo ostale ekipe vsaka z vsako.

V polfinalu sodeluje v štirih skupinah 16 ekip.

Ponudbe za izvedbo PF turnirjev pošljite na naslov **MŠŠ do 4. 4. 1997**.

Za prvo mesto igrata zmagovalca med seboj, ravno tako igrata za tretje mesto poraženca.

1. SKUPINA:	2. SKUPINA:
1. iz A : 2. iz C	1. iz C : 2. iz A
1. iz B : 2. iz D	1. iz D : 2. iz B
3. SKUPINA:	4. SKUPINA:
1. iz E : 2. iz G	1. iz G : 2. iz E
1. iz F : 2. iz H	1. iz H : 2. iz F

Če katera izmed ekip ne nastopi igrajo druge tri med sabo vsaka z vsako. V finale se uvrsti prvouvrščena ekipa.

V finalu sodelujejo štiri ekipe. Razpored tekem določi žreb, ki bo v četrtek **24. 4. 1997** ob 14.00 uri v prostorih Ministrstva za šolstvo in šport, Sektor za šport, Celovška 25, kamor so vabljeni predstavniki sodelujočih ekip.

Vrstni red tekem:

1. tekma: ekipi določi žreb
2. tekma: ekipi določi žreb
3. tekma: poraženca med seboj
4. tekma: zmagovalca med seboj

Prireditelj finala bo izbran na osnovi ponudb, ki jih morate na (obrazec 6) poslati na naslov **MŠŠ do 24. 4. 1997**.

Razpis je bil objavljen tudi v reviji Šport mladih št. 15-16.

4. Osnovna pravila

Ekipa šteje največ 16 učenk in učencev. Na posa-mezni tekmi jih lahko nastopi 12. Igralni čas je od četrtfinala naprej 2 x 20 minut s petminutnim odmorom in deset minutnim med zaporednima tekmama. Če je izid neodločen, je treba od četrtfinala naprej streljati sedemmetrovke, vsaka ekipa po pet. Če je rezultat še zmeraj neodločen, pa izmenično po eno.

Domačin - organizator mora poskrbeti vse za tekmo (po možnosti dvorano, igrišče, garderobe, zdravnika, zapisnikarje, zapisnikarsko mizo, časo-merilce ipd.). Finalna turnirja morata potekati v dvoranah.

Na vseh tekmah so v veljavi mednarodna pravila. V vseh primerih, ki niso zajeti, se upošteva pravilnike RZS.

Sodniki

Šolska tekmovanja lahko sodijo usposobljeni učenci ali učenke ter športni pedagogi. Enako je lahko tudi na občinskih tekmovanjih, razen če ni dogovorjeno drugače. Sodnike za področna tekmovanja določi zbor rokometnih sodnikov na zahtevo prireditelja. Sodnike za četrtfinale in polfinale določi zbor rokometnih sodnikov po predhodnem obvestilu organizatorja ter na zahtevo prireditelja tekmovanja. Za finale izbire sodnike komisija za delegiranje pri RZS v sodelovanju z organizatorjem.

RAZPIS DRŽAVNEGA PRVENSTVA V MINI ROKOMETU

za učenke in učence osnovnih šol,
letnik 1986 in mlajših

1. ORGANIZACIJA

Šolsko državno prvenstvo v mini rokometu za učenke in učence razredne stopnje, se lahko igra tudi v manjših telovadnicah.

Tekmovanje vodi ODBOR ZA ŠOLSKA ŠPORTNA TEKMOVANJA in njegov član Marko Primožič z OSNOVNE ŠOLE IVANA GROHARJA, PODLUBNIK 1, 4220 ŠKOFJA LOKA

(Telefon: 064 625 -140 faks: 064 625-141).

2. STOPNJE TEKMOVANJA, KOORDINACIJA

2.1. Šolska tekmovanja

Organizirajo jih lahko športni pedagogi, razredne učiteljice in ostali zainteresirani na šoli. Tekmovanje med posameznimi razredi naj poteka v ligah ali turnirjih.

2.2. Občinska in medobčinska tekmovanja

Organizirajo jih športni pedagogi, razredne učiteljice z osnovnih šol, Športne zveze, Agencije za šport, roketni klub in ostali. V primeru, da so posamezne občine izpeljale tekmovanje naj rezultate skupaj z lestvico ekip pošljejo na naslov vodje tekmovanja.

2.3. Področna tekmovanja

Za sodelovanje na področnem tekmovanju **ni pogoja** izpeljava šolskega in medobčinskega tekmovanja. Prijavo za to stopnjo tekmovanja (Obrazec 2 in 2A, brez slik) **pošljite organizatorju na posameznem območju in vodji osnovnošolskih rokometnih tekmovanj.**

Organizatorje določimo z dogovorom med pooblaščenim organizatorjem na posameznem področju in šolami, ki izpolnjujejo pogoje. Poblaščeni organizatorji bodo v sodelovanju z vodjem osnovnošolskih tekmovanj na posameznih področjih organizirali tekmovanje za prijavljene šolske ekipe. V primeru premajhnega števila prijav bomo območja združevali.

Organizator mora pri pošiljanju razporeda tekmovanja navesti dimenzije igrišča, vratarjevega prostora in vrat.

Področja:

Področje A

Organizacija: **Anton Buzeti**,
OŠ BAKOVCI, Poljska ulica 2,
9000 Murska Sobota, tel. - 069 43 099

Občine: Murska Sobota, Gornja Radgona, Radenci, Cankova-Tišina, Rogašovci, Kuzma, G. Petrovci, Hodoš-Šalovci, Puconci, Moravske Toplice, Beltinci, Kobilje, Lendava, Črenšovci, Turnišče, Odranci, Beltinci, Sv. Jurij

Področje B

Organizacija: **Anton Lah**,
OŠ VELIKA NEDELJA,
2274 Velika Nedelja,
tel. - 062 718 420, 718 101

Občine: Ormož Ruše, Maribor, Pesnica, Šentilj, Lenart, Duplek, Desternik-Trnovska

ŠOLSKA TEKMOVANJA

vas, Juršinci, Dornava, Gorišnica, Zavrč, Ptuj, Videm, Majšperk, Rogatec, Slovenska Bistrica, Kidričevo, Ptuj, Starše, Duplek, Rače-Fram

Področje C

Organizacija: **Nataša Stevančević,**
Aleš Jug, ŠZ VELENJE,
p.p. 28, 3320 Velenje, tel. - 063 854 824

Občine: Slovenj Gradec, Velenje, Luče, Črna na Koroškem, Mežica, Ravne-Prevalje, Dravograd, Muta, Radlje ob Dravi, Podvleka-Ribnica, Mislinja, Šoštanj, Šmartno ob Paki, Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Ljubno, Vuzenica

Področje D

Organizacija: **Bojan Bajec, Tone Goršič**
ŠŠ CELJE, Dečkova 1, 3000 Celje,
tel. - 063 412 106

Občine: Celje, Žalec, Laško, Šentjur pri Celju, Kozje, Podčetrtek, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice, Štore, Vojnik, Zreče, Vitanje

Področje E

Organizacija: **Franč Ernestl,**
RK LISCA p.p. 37, 8290 SEVNICA,
tel. - 0608 82 778

Občine: Sevnica, Krško, Brežice, Škocijan, Radeče, Trbovlje, Zagorje ob Savi, Litija, Trebnje, Lukovica, Moravče, Hrastnik

Področje F

Organizacija: **Mikulin Zdenko,**
RK RIBNICA, p.p. 53, 1310 Ribnica,
tel. - 061 862 000

Občine: Ribnica, Loški Potok, Osilnica, Kočevje, Črnomelj, Metlika, Semič, Novo mesto, Dobro-polje, Grosuplje, Ivančna Gorica, Šentjernej

Področje G

Organizacija: **Jože Peterka**
AGENCIJA ZA ŠPORT, Staničeva 41,
1000 Ljubljana, tel. 061 320 830, 302 804
Občine: Ljubljana, Dol pri Ljubljani, Dobrova-Horjul-Polhov Gradec, Vrhnika, Logatec, Borovnica, Brezovica, Cerknica, Loška dolina Velike Lašče, Ig, Škofljica

Področje H

Organizacija: **Marija Zadnik, Marko Primožič,** OŠ IVANA GROHARJA,
Podlubnik 1, 4220 Škofja Loka,
tel. - 064 625 140

Občine: Kamnik, Domžale, Mengeš, Vodice, Cerklje na Gorenjskem, Medvode, Šenčur, Preddvor, Tržič, Jesenice, Kranjska Gora, Bled, Bohinj, Radovljica, Naklo, Kranj, Železniki, Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane, Žiri

Območje I

Organizacija: **Ilija Blanuša,**
Športna zveza Ajdovščina, tel. 065 62346

Občine: Bovec, Kobarid, Tolmin, Kanal, Brda, Miren-Kostanjevica, Komen, Vipava, Ajdovščina, Nova Gorica, Idrija, Cerkno

Področje J

Organizacija: **Dušanka Čuk,**
RK MARINA IZOLA, tel. 066 73 401

Občine: Sežana, Divača, Pivka, Ilirska Bistrica, Hrpelje-Kozina, Koper, Izola, Piran

2.4. Zaključno tekmovanje

Izvajalec zaključnega turnirja bo izbran na osnovi ponudb, ki jih lahko zainteresirani klubi, šole in drugi pošljete na Zavod za šport, Odbor za šolska športna tekmovanja do **25. 4. 1997.**

ŠOLSKA TEKMOVANJA

Na zaključnem turnirju sodelujejo prvo in drugouvrščena ekipa iz posameznega področja (20 ekip). Pogoj za organizatorja: 4 igrišča. Sistem na finalu bo določen po končanih področnih tekmovanjih.

3. TERMINI IN PRIJAVE

Občinska ali medobčinska tekmovanja naj potekajo od 1. 12. 1996 do 15. 2. 1997.

Področna tekmovanja od 16. 3. 1997 do 20. 4. 1997.

Prijave ekip za področno tekmovanje morajo šole poslati na OBRAZCU 2 in 2A - brez slik (obrazec je bil objavljen v reviji Šport mladih 15/16), ki je namenjen šolskim tekmovanjem v športnih igrah, pooblaščenemu organizatorju in vodji osnovnošolskih rokometnih tekmovanj do 4. marca 1997. **Razpisov za področna tekmovanja ne bomo več pošiljali ampak velja ta razpis.**

Pooblaščen organizatorji pa morajo nato na OBRAZCU 3A, poslati vodji poročilo o izvedenem tekmovanju na posameznem področju do 25. 4. 1997.

4. PRIZNANJA, NAGRADE

Nagrade in priznanja za zaključno tekmovanje sofinancira Ministrstvo za šolstvo in šport, praktične nagrade pa zagotovi organizator.

5. STROŠKI

- ⇒ sodniške stroške na zaključnem tekmovanju pokrije Ministrstvo za šolstvo in šport
- ⇒ stroške prevozov in prehrane ekip krijejo šole same
- ⇒ stroške organizacije (finalni bilten, ozvočenje) sofinancira MŠŠ

Mini rokomet je vse bolj priljubljen

PRAVILA

Pravila temeljijo na pravilih Mednarodne rokometne zveze, Rokometne zveze Slovenije in izkušnjah slovenskih strokovnjakov. Nekatera pravila za sedaj še niso strogo določena in dajejo organizatorjem mini rokometu možnost prilagajanja okoliščinam v katerih se bo tekmovanje odvijalo (znanje igralcev, velikost igrišč itd.) Pravila bomo na osnovi letošnjih izkušenj še dopolnjevali.

1. Igrišče

šolske telovadnice v izmeri od 12m x 20m do 16m x 32 m

- ⇨ v dvoranah (3 igrišča prečno): 13,33m x 20 (22)m
- ⇨ na zunanjih igriščih - 28m x 16m (vrata so postavljena na črto vratarjevega prostora)

2. Vrtarjev prostor

Začrtamo dva loka z notranje strani vrat 1 m od vratnice. Tako je oddaljenost od vrat na sredini igrišča 5m, na krilu pa 4m.

3. Vrata

Običajna rokometna vrata znižamo za 20 cm z letvijo 5 x 8 cm ali z 8 cm širokim elastičnim ali navadnim trakom.

4. Igralni čas

Igralni čas je razdeljen v tretjine po 8 minut, z vmesnim dvominutnim odmorom. Če posamezne ekipe na turnirju igrajo več kot 2 tekmi se igralni čas zmanjša na 6 minut v posamezni tretjini.

5. Sestava ekip

Na tekmovanju lahko nastopajo le učenci in učenke iz iste šole. Ni dovoljeno združevati ekip iz dveh ali več šol.

Šolsko ekipo sestavljajo **učenke in učenci**.

- ⇨ Ekipa lahko nastopi na tekmi, če je pri-

sotnih in sposobnih za igro **najmanj 5 učenk in najmanj 5 učencev**. V prvi tretjini igrajo samo učenke, v drugi tretjini samo učenci. V zadnji tretjini lahko trener poljubno sestavi ekipo iz učencev in učenk. Največje število učenk in učencev, ki so še lahko prijavljeni za posamezno tekmo je 8.

Izključitev igralke/ca je 30 sekund.

6. Število igralcev

Igrajo 4 igralci/ke in vratar/ka. Po dogovoru se lahko igra tudi (3 + 1), kar pa je seveda odvisno od velikosti igrišča na katerem se bo igralo.

7. Žoga

Igra se z žogami obsega od 48 - 50 cm.

8. Ostala posebna pravila

- ⇨ "Dvojna žoga" se ne sodi, če je bila storjena zaradi nerodnosti igralke/ca in se zato ni direktno ustvarila priložnost za strel, npr. po prestreženi podaji igralec prime žogo z obema rokama ali žoga mu pade iz rok in jo še enkrat prime z obema rokama.

- ⇨ Vzdolžne meje lahko v telovadnicah predstavlja stena telovadnice.

- ⇨ Kazenski strel se izvaja z oddaljenosti 6 m od vrat.

- ⇨ V primeru neodločenega rezultata se takoj strelja šestmetrovke.

ŠOLSKA TEKMOVANJA

- ⇨ Po zadetku se igra nadaljuje brez začetnega meta s centra igrišča.
- ⇨ Če igralec po nerodnosti oz. zaradi neznanja poda vratarju v vratarjev prostor, se žogo dosodi nasprotnikom in igralce opozori, da bo prihodnjič dosojen kazenski strel (6m).
- ⇨ Pri izvajanju prostega meta je igralec, ki ga izvaja oddaljen vsaj 2 m od vratarjevega prostora in mora podati nazaj v polje. Ostali napadalci stojijo pred igralcem (pomaknjeni so proti svojemu vratarju), ki izvaja prosti met.
- ⇨ Obvezna je osebna obramba, ki se prepozna po tem, da branilci ob začetku napada ne stojijo ob črti 5 m, vsaj en branilec mora biti postavljen pred ostalimi. V primeru, da se ekipa tega ne drži sodnik branilce opomni, drugič pa izključi enega igralca za 30 sekund.
- ⇨ Razne napake igralcev pri neupoštevanju pravil se lahko dopustijo, če niso bistveno vplivale na potek igre oz. na

dosego zadetka ali na ustvarjanje priložnosti za strel. Npr. razni prestopi pri izvajanju stranskega meta, kota, pri menjavah.

OSTALA OBVESTILA

- ⇨ Tekme lahko **sodijo učenci in učenke sedmih in osmih razredov**, športni pedagogi, zunanji mentorji - trenerji, na zaključnem tekmovanju pa sodnik skupaj z učencem.
- ⇨ Pri uvajanju učenk in učencev v MINI ROKOMET si lahko pomagate s knjižico IGRAJMO ROKOMET - MINI ROKOMET IGRA ZA VSAKEGA avtorja prof. Toneta Goršiča iz Celja z leta 1991. Knjižico lahko dobite na Rokometni zvezi Slovenije.
- ⇨ Informacije dobite tudi pri prof. Marti Bon na Fakulteti za šport.
- ⇨ Za vse ostale informacije se lahko obrnete na vodjo osnovnošolskih rokometnih tekmovanj.

Igrati za reprezentanco je velika čast

AKTI ZRTS

Dne 20. 12. 1996 smo iz Upravne enote Ljubljana dobili odločbo, da smo registrirani kot društvo. Kljub dolgemu usklajevanju ustanovnega akta ZRTS smo torej postali samostojno društvo znotraj RZS, kot to opredeljuje statut, ki je objavljen v nadaljevanju.

Prav tako objavljamo pravilnik o kriterijih za udeležbo na oblikah izobraževanja, ki ga je sprejelo predsedstvo ZRTS 11. 5. 1996.

Na podlagi Zakona o društvih (Uradni list RS, št. 60/95) je Združenje roketnih trenerjev Slovenije (v nadaljevanju ZRTS) na svojem ustanovnem zboru dne 6. 1. 1996 sprejelo

ROKOMETNIH TRENERJEV, v sredini pa znak Rokometne zveze Slovenije in pod njim napis LJUBLJANA, kjer je sedež društva.

STATUT

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Združenje roketnih trenerjev Slovenije, kratica ZRTS, je prostovoljna, samostojna, nepridobitna organizacija roketnih trenerjev, profesionalnih in amaterskih, ki se ukvarjajo s treniranjem rokometna ali imajo v svojo širšo dejavnost vključen rokometni šport na območju RS.

2. člen

ZRTS je pravna oseba. Sedež Združenja je v Ljubljani, Celovška 25. Deluje na območju R Slovenije.

3. člen

Pečat ZRTS je okrogle oblike s premerom 3,7 cm, ob robu je napisano ROKOMETNA ZVEZA SLOVENIJE ZDRUŽENJE

4. člen

ZRTS je sprejeto v članstvo RZS in sprejme enotna pravila delovanja v okviru RZS, ki se nanaša na organiziranost, disciplino in tekmovanja.

5. člen

ZRTS zastopa interese trenerjev - profesionalnih in amaterskih, ki so prostovoljno včlanjeni v ZRTS.

6. člen

Svoje člane obvešča društvo:

- s pravico vpogleda članov v zapisnike organov društva,
- preko društvenega glasila,
- preko sredstev javnega obveščanja.

Širšo javnost obvešča društvo o svojem delu tako, da so seje organov društva javne, da organizira okrogle mize, tiskovne konference, na svoje seje vabi predstavnike zainteresiranih organov, ustanov, organizacij ter predstavnike sredstev javnega obveščanja.

Za zagotovitev javnosti dela in dajanje točnih informacij o delu društva je odgovoren predsednik združenja.

II. NAMEN, CILJI IN NALOGE ZRTS

7. člen

Člani ZRTS sprejemajo statut ZRTS z namenom, da bodo skupaj organizirano in strokovno delovali v okviru rokometne organizacije. Aktivnosti ZRTS bodo usmerjene v:

1. strokovno delo na področju rokometna za:

- športno rekreativne namene,
- tekmovalni rokometni šport,
- vrhunski rokometni šport.

2. razvojne in izobraževalne naloge, s področja rokometna za:

- usklajen razvoj rokometna,
- popularnost rokometna,

3. pravno zaščito svojih članov z:

- enotno dogovorjenim urejanjem pogojev delovanja in pravicah, ki izvirajo iz opravljanja trenerskega dela v klubih,
- nudenjem celovite pravne zaščite svojim članom.

8. člen

Združenje ima naslednje cilje:

- prizadevanje za strokovno raven dela Združenja,
- spodbujanje članov za strokovno izpopolnjevanje,

- sodelovanje s tujimi strokovnjaki s področja delovanja Združenja
- sodelovanje z organizacijami in institucijami, ki se stalno ukvarjajo z razvojem rokometna ter Fakulteto za šport,
- sodelovanje pri oblikovanju slovenskega modela rokometne igre in razvoj slovenskega rokometna

9. člen

Namen in cilje uresničuje Združenje z naslednjim načinom delovanja:

- organizira strokovno izobraževanje članov v obliki seminarjev, tečajev in športnih šol,
- organizira javne predstavitve dejavnosti Združenja v obliki predavanj, seminarjev in simpozijev,
- izdaja in zalaga strokovno literaturo s področja rokometna in sorodnih uporabnih ved,
- izdaja bilten Združenja z naslovom TRENER,
- organizira srečanje s podobnimi Združenji iz tujine,
- za svoje člane organizira srečanja z domačimi in tujimi trenerji.

III. ČLANSTVO

10. člen

Članstvo v ZRTS je prostovoljno. Član ZRTS lahko postane vsak državljan Republike Slovenije, ki sprejme statut združenja in vsako tekmovalno sezono poravna članarino.

Združenje ima redne in častne člane.

Članstvo preneha s prostovoljnim izstopom, izključitvijo ali s črtanjem. Član pros-

tovoljno izstopi iz društva, če predsedstvu pošlje pisno izjavo o odstopu. Člana črta iz članstva predsedstvo, če ta kljub opominu ne plača članarine v tekočem letu.

O izključitvi člana iz društva odloča častno razsodišče s sklepom. Sklep mora biti v skladu z disciplinskim pravilnikom RZS.

11. člen

Člani ZRTS imajo naslednje dolžnosti:

- da spoštujejo statut in sklepe organov ZRTS, ki so v skladu s statutom in drugimi akti ZRTS,
- da uresničujejo dogovorjene naloge in cilje ZRTS,
- da skrbijo za varstvo interesov in razvoj rokometnega športa v okviru RZS,
- da upoštevajo enakost in suverenost vseh ustanoviteljev ZRTS ob upoštevanju enakega varovanja pravic,
- dobronamernega izpolnjevanja obveznosti, mirnega reševanja sporov, nevmešavanja v zadeve, ki ne sodijo v njihovo pristojnost,
- da čuvajo in skrbijo za lastnino ZRTS,
- da se stalno in sprotno izobražujejo (permanentno skrbijo za svoje strokovno izobraževanje).

12. člen

Člani ZRTS imajo naslednje pravice:

- da volijo in so voljeni v organe ZRTS,
- da samostojno urejajo svoje notranje zadeve v skladu s statutom ZRTS,
- da dajejo svoja mnenja pred sprejemom odločitev, za katere sta pristojna zbor in predsedstvo,
- da so informirani o delu in sklepih ZRTS in da informirajo klube o svoji dejavnosti,

- da prejemajo od ZRTS strokovno pomoč v skladu z dogovorjenimi nalogami,
- da predlagajo obravnavanje vprašanj skupnega interesa,
- da postavljajo vprašanja odgovornosti članov in organov ZRTS
- da so seznanjeni s programom in poslovanjem društva ter njegovim finančno materialnim poslovanjem.

IV. ORGANI

13. člen

Organi ZRTS so:

- ZBOR
- PREDSEDSTVO
- NADZORNI ODBOR
- ČASTNO RAZSODIŠČE
- DRUGE KOMISIJE, KI JIH PO POTREBI IMENUJE PREDSEDSTVO ZRTS

Mandatna doba vseh organov je 2 leti. Volitve organov so praviloma tajne. Zbor ZRTS lahko določi, da so volitve javne.

IV./1. ZBOR

14. člen

Zbor je najvišji organ ZRTS. Zbor je lahko reden ali izreden. Zboru so za svoje delo odgovorni vsi organi ZRTS.

15. člen

Redni zbor ZRTS sklicuje predsedstvo vsaj enkrat letno, najmanj 15 dni pred dnevom sklica, z objavo dnevnega reda.

Vsaki 2 leti se skliče volilni zbor.

16. člen

Zbor ZRTS sestavljajo vsi člani ZRTS (redni in častni).

17. člen

Člani zbora ZRTS so lahko polnoletni člani, ki izpolnjujejo pogoje za članstvo v ZRTS.

18. člen

Člani organov ZRTS so za svoje delo odgovorni zboru ZRTS, ki jih je volil. Njihove pravice in dolžnosti so:

- uresničevanje sprejetih sklepov organov ZRTS,
- predlagati zboru ZRTS v obravnavo vprašanja, ki se nanašajo na delo ZRTS in njihovih organov,
- zagotoviti si pred sejo zbora ZRTS mnenje in stališča svoje baze, vezane na delo ZRTS,
- odločati o vseh zadevah in predlogih, ki so na dnevnem redu.

19. člen

Zbor je sklepčen, če je ob predvidenem času navzočih več kot 1/2 članov društva. Če ob napovedanem času zbor ni sklepčen, se pričetek preloži za pol ure. Po preteku pol ure zbor sklepa polnoveljavno, če je prisotnih vsaj 10 članov društva.

Zbor ZRTS praviloma sprejema sklepe soglasno. V primeru, ko ni bilo doseženo soglasje, odoča zbor ZRTS z običajno večino glasov prisotnih članov.

Redni zbor:

- sklepa o dnevnem redu,

- sprejema statut, spreminja statut, pravilnik o licenciranju, kodeks obnašanja roketnih trenerjev, pravilnik o priznanjih in nagradah, ter poslovnik o delu zbora ZRTS,
- voli in razrešuje predsednika, podpredsednika, člane predsedstva, nadzorni odbor in častno razsodišče, sekretarja in blagajnika,
- sprejema finančni načrt in zaključni račun,
- določa višino članarine in licenčnine,
- odloča o programu dela,
- odloča o vprašanjih, ki so pomembna za razvoj trenerske organizacije in rokometu,
- odloča o pritožbah zoper sklepe predsedstva, nadzornega odbora in častnega razsodišča,
- sklepa o prenehanju združenja,
- odloča o vključevanju in sodelovanju z drugimi sorodnimi organizacijami,
- dokončno odloča o izključitvi člana iz društva.

Člani organov so osebno odgovorni zboru za izpolnjevanje sprejetih sklepov in obveznosti.

20. člen

Izredni zbor ZRTS se sklicuje v naslednjih primerih:

- po sklepu predsedstva ZRTS,
- na zahtevo nadzorne komisije,
- na zahtevo najmanj 10 članov ZRTS.

Izredni zbor ZRTS sklicuje predsedstvo ZRTS najmanj 10 dni pred dnevom sklica in to najkasneje v 5 dneh od dneva, ko je bila dana pismena zahteva na sklic. V kolikor predsedstvo ZRTS ne skliče izredne seje zbora v določenem roku, jo lahko

skličejo predlagatelji, ki morajo predložiti dnevni red z ustreznimi materiali.

Izredni zbor ZRTS sklepa o vprašanjih, zaradi katerih je bil sklican.

O delu zbora se vodi zapisnik, ki ga podpišejo predsedujoči, zapisnikar in dva overitelja.

IV./2. PREDSEDSTVO

21. člen

Predsedstvo je izvršilni organ zbora, ki opravlja organizacijska, strokovno tehnična in administrativna dela ter vodi društvo med dvema zboroma po programu in sklepkih sprejetih na zboru.

Predsedstvo je za svoje delo odgovorno zboru.

Pristojnosti in odgovornosti predsedstva ZRTS so:

- sklicuje zbor in pripravlja gradivo za njegovo zasedanje,
- predlaga zboru sprejem, spremembe in dopolnitve aktov ZRTS, katere sprejema zbor,
- sprejema druge akte ZRTS, za katere ni pristojen zbor ZRTS,
- skrbi za finančno in materialno poslovanje društva,
- upravlja s premoženjem društva,
- poroča zboru ZRTS o svojem delu,
- uresničuje sklepe zbora ZRTS,
- obravnava in določa delo komisij,
- pripravlja in oblikuje predloge za strokovni svet RZS in ostale predloge, ki so vezani na sodelovanje z RZS,

- pripravlja poročila o finančnem poslovanju,
- vodi politiko ZRTS,
- potrjuje licence,
- ustanavlja in ukinja komisije društva,
- skrbi za zaščito interesov trenerjev in se v njihovem interesu dogovarja za enotno urejanje njihovih pravic,
- opravlja druge zadeve v skladu s statutom in akti ZRTS.

22. člen

Predsedstvo sestavlja 11 članov.

Člani predsedstva so:

- predsednik,
- podpredsednik,
- sekretar,
- 8 članov.

Predsedstvo se sestaja po potrebi najmanj dvakrat letno.

Mandatna doba članov predsedstva je 2 leti. Predsedstvo dela na sejah, ki jih sklicuje predsednik društva, v njegovi odstotnosti pa sekretar društva.

Predsedstvo je sklepčno, če je na seji navzočih več kot polovica članov. Veljavne sklepe sprejema z večino glasov prisotnih.

Predsedstvo lahko za izvajanje posameznih nalog imenuje komisije. Naloge, število članov in predsednika komisij določi predsedstvo. Člani komisije so lahko le člani društva. Za svoje delo so komisije odgovorne predsedstvu. Izjemoma lahko društvo povabi k sodelovanju pri delu komisije zunaje sodelovce.

IV./3. PREDSEDNIK

23. člen

Predsednik ZRTS je istočasno predsednik predsedstva ZRTS, ki:

- zastopa in predstavlja ZRTS,
- vodi zasedanje zbora ZRTS,
- sklicuje in vodi seje predsedstva ZRTS,
- skrbi za izvrševanje sklepov zbora ZRTS in predsedstva ZRTS,
- opravlja druge naloge v okviru ZRTS.

IV./4. NADZORNA KOMISIJA

24. člen

Nadzorna komisija ima 3 člane, ki jih izvoli zbor ZRTS. Na svoji prvi seji izvoli iz svoje sredine predsednika. Nadzorna komisija spremlja celotno poslovanje ZRTS in njegovih organov, zlasti še finančnomaterialno poslovanje, ter o svojih ugotovitvah in sklepih poroča zboru ZRTS, po potrebi pa tudi predsedstvu ZRTS.

Člani nadtorne komisije ne morejo biti obenem člani predsedstva. Lahko sodelujejo na sejah predsedstva, ne morejo pa odločati. Nadzorna komisija je sklepčna, če so na seji prisotni vsi trije člani. Veljavne sklepe sprejema z večino prisotnih.

Mandat članov je 2 leti.

IV./5. ČASTNO RAZSODIŠČE

25. člen

Častno razsodišče ima 3 člane, ki jih izvoli zbor ZRTS. Na svoji prvi seji izvoli iz svoje sredine predsednika. Častno razsodišče vodi postopek in izreka kazni na podlagi disciplinskega pravilnika RZS, kodeksa ZRTS in drugih pravilnikov RZS.

Disciplinski ukrepi, ki jih po izvedenem postopku v skladu z disciplinskim pravilnikom izreče častno razsodišče:

- opomin,
- javni opomin,
- izključitev.

Zoper sklep, ki ga izda častno razsodišče ima prizadeti pravico pritožbe na zbor, kot drugostopenjski organ.

Mandat članov je 2 leti in za svoje delo odgovarjajo zboru ZRTS.

V. DRUGE DOLOČBE

V./1. VOLITVE PREDSEDNIKA, PODPREDSEDNIKA IN DRUGIH ORGANOV

26. člen

- predlog za predsednika, podpredsednika, člane predsedstva, člane nadzorne komisije in častnega razsodišča lahko poda vsak član ZRTS. Predlogi se zbirajo v pisni obliki do 5 dni pred zasedanjem zbora ZRTS.
- kandidaturo za posamezno funkcijo mora podpreti najmanj 5 članov ZRTS,
- za predsednika in podpredsednika je izvoljen kandidat, ki dobi večino glasov na zboru ZRTS prisotnih članov,
- člani predsedstva, častnega razsodišča in nadzornega odbora se volijo na odprtih listah,
- za člana predsedstva častnega razsodišča in nadzornega odbora so izvoljeni kandidati, ki so dobili največ glasov.

V./2. SEKRETAR, BLAGAJNIK

27. člen

- ZRTS ima sekretarja in blagajnika, ki ju izvoli zbor ZRTS, za dobo 2 let.
- sekretar-blagajnik opravlja delo neprofesionalno,
- pravice, obveznosti in odgovornosti sekretarja - blagajnika opredeli predsedstvo ZRTS.

Opravljanje administrativno - tehničnih in finančnih zadev ZRTS se lahko pogodbeno uredi z drugo pravno osebo.

28. člen

ZRTS ima svoj žiro račun pri Novi Ljubljanski banki d.d.. Javnost finančno - materialnega poslovanja se zagotavlja s pravico članov ZRTS do vpogleda v zadevno dokumentacijo, na osebno zahtevo, ob navzočnosti člana nadzorne komisije.

V./4. VARSTVO ZAKONITOSTI

29. člen

Zoper vsak dokončen sklep predsedstva ZRTS je mogoče vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti. Zahtevo za varstvo zakonitosti mora prizadeti vložiti najkasneje v roku enega meseca po vročitvi dokončnega sklepa.

O zahtevi za varstvo zakonitosti zoper sklep predsedstva ZRTS, razen, če gre za sklep v zvezi z zahtevo o varstvu zakonitosti, o kateri je odločalo predsedstvo ZRTS v okviru svoje pristojnosti, odloča zbor ZRTS, v vseh ostalih primerih pa predsedstvo ZRTS. Predsedstvo ZRTS je dolžno sodelovati in se aktivno vključiti v postopek varstva zakonitosti, kadar gre za uveljavljanje

interesov njegovih članov pred organi RZS ali drugimi organi.

V./5. PRIZNANJA, POHVALE IN ZAHVALE

30. člen

ZRTS podeljuje priznanja, pohvale in zahvale organizacijam, trenerjem in rokometnim delavcem za uspešno izpolnjevanje postavljenih nalog ali pa za dosežene uspehe pri organizaciji in razvoju trenerske organizacije.

Priznanja se podeljujejo na podlagi Pravilnika o nagrajevanju in proglasitvi nauspešnejših trenerjev Slovenije.

31. člen

Najvišje priznanje za uspešno in požrtvalno delo v trenerski organizaciji je imenovanje člana za častnega člana ZRTS. Častnega člana ZRTS imenuje zbor ZRTS. Ostala priznanja so: diploma, priznanje, zahvala.

Diplome in priznanja podeljuje predsedstvo ZRTS.

V./6. FINANCIRANJE ZRTS

32. člen

ZRTS pridobiva sredstva za svoje delovanje:

- s članarino, licenčnino
- iz naslova materialnih pravic in dejavnosti društva,
- z darili in volili,
- s prispevki donatorjev,
- iz javnih sredstev,
- iz drugih virov.

33. člen

Če ZRTS pri opravljanju svoje dejavnosti ustvari presežek prihodkov nad odhodki, ga mora porabiti za izvajanje dejavnosti, za katero je bilo ustanovljeno.

Vsaka delitev premoženja ZRTS med njegove člane je nična.

34. člen

Društvo razpolaga s finančnimi sredstvi v skladu s programom in letnimi finančnimi plani, ki jih sprejme zbor. Na rednem zboru člani vsako leto obravnavajo in sprejemajo zaključni račun.

35. člen

Finančne in materialne listine podpisujeta predsednik in sekretar društva.

Finančno in materialno poslovanje mora biti v skladu z veljavnimi predpisi s tega področja.

Blagajnik vodi finančno in materialno poslovanje v katerem društvo tudi določi način vodenja in izkazovanja podatkov o finančno materialnem poslovanju društva, ki mora biti v skladu z računovodskimi standardi za društva.

36. člen

Združenje ima premično in nepremično premoženje, ki je kot last vpisana v inventarno knjigo.

Premično premoženje se lahko kupi ali odtuji le na podlagi sklepa predsedstva ZRTS.

Nepremično premoženje pa se lahko kupi ali odtuji le na podlagi sklepa zbora.

37. člen

Delo blagajnika je javno.

Vsak član društva ima pravico vpogleda v finačno in materialno dokumentacijo in poslovanje društva. Za pomoč pri urejanju finančno materialnih zadev lahko zaposli društvo finančnega strokovnjaka v skladu z veljavno zakonodajo s področja delovnega prava.

38. člen

Društvo ima lahko tudi sponzorje. Sponzorji so lahko fizične ali pravne osebe, ki društvu materialno ali kako drugače pomagajo. Sponzorji lahko sodelujejo in razpravljajo na sejah zbora, nimajo pa pravice odločanja.

VI. KONČNE DOLOČBE

39. člen

ZRTS preneha s svojim delovanjem, če tako sklene zbor ZRTS ali po samem zakonu. V primeru prenehanja društva preide premoženje na Rokometno zvezo Slovenije, Celovška c. 25, Ljubljana.

40. člen

Statut prične veljati z dnem sprejetja na zboru ZRTS.

V Ljubljani, dne 6. 1. 1996

Sekretar:
Marko Primožič

Predsednik:
dr. Marko Šibila

Na podlagi določb 7. in 10. člena Statuta Združenja rokometnih trenerjev Slovenije (v nadaljevanju ZRTS) je PREDSEDSTVO ZRTS na svoji seji dne **11. 5. 1996** sprejelo

PRAVILNIK

O KRITERIJIH ZA UDELEŽBO NA OBLIKAH IZOBRAŽEVANJA

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta Pravilnik ureja in določa kriterije ter postopek v zvezi z vlogo, prijavo ali prošnjo za udeležbo članov ZRTS na seminarjih, izobraževanjih, tekmovanjih doma in v tujini (v nadaljevanju: oblike izobraževanja).

2. člen

Določbe tega Pravilnika veljajo za člane ZRTS, ki imajo na osnovi poravnane članarine v tekočem letu pravico sodelovati in podati prijavo za udeležbo na oblikah izobraževanja.

3. člen

Namen tega Pravilnika je določitev kriterijev za udeležbo na oblikah izobraževanja članov ZRTS s ciljem strokovnega izpopolnjevanja, napredovanja, ter prenašanja tako pridobljenih znanj na vse ostale člane ZRTS.

V ta namen je udeleženec oblike izobraževanja dolžan objaviti vsebino oblike izobraževanja v reviji ROKOMET.

4. člen

Predsedstvo ZRTS objavi razpis za udeležbo na oblikah izobraževanja. Ob

razpisu je priloženo gradivo in tema oblike izobraževanja. V razpisu je določen rok, v katerem je potrebno predložiti prijavo in rok, v katerem bo predsedstvo ZRTS obvestilo prijavljene kandidate o izbranih udeležencih na oblikah izobraževanja. V razpisu je določen kraj in čas zasedanja Predsedstva ZRTS.

2. KRITERIJI

5. člen

Kriteriji, ki jih upošteva predsedstvo so :

1. Trener reprezentance
2. Izobrazba trenerja
3. Znanje tujih jezikov
4. Tekmovanja mladih
5. Perspektivnost trenerja
6. Udeležba, kot nagrada za pomemben rezultat
7. Zasluge, trenerski staž

6. člen

Kot trenerje reprezentanc se razume prve trenerje in njihove pomočnike v obeh kategorijah - moški in ženski, prav tako pa trenerje in pomočnike mlade, mladinske in kadetske reprezentance, ter trenerje reprezentanc starejših dečkov in deklic.

7. člen

Izobrazba trenerjev kot eden od kriterijev pomeni, da imajo prednost trenerji z visoko ali višješolsko izobrazbo.

8. člen

Poznavanje tujega jezika pomeni, da se kot kriterij upošteva znanje enega izmed svetovnih jezikov, ki je uradni jezik oblike izobraževanja.

9. člen

Prednost pri udeležbi na oblikah izobraževanja, ki so namenjene trenerjem mladih kategorij imajo trenerji, ki v tekmovalni sezoni vodijo ekipe mlajših kategorij.

10. člen

Perspektivnost trenerja pomeni, da imajo prednost pri udeležbi na posameznih oblikah izobraževanja mladi trenerji, ki so pri svojem delu že dosegli dobre rezultate in se izkazali z delom v svojih klubih in reprezentancah, kar se pričakuje od njih tudi v prihodnje.

11. člen

Udeležba kot nagrada za pomemben rezultat pomeni, da predsedstvo odobri udeležbo na oblikah izobraževanja trenerju, ki je s svojo ekipo dosegel pomemben rezultat na tekmovanjih doma ali v tujini.

12. člen

Zasluge pri trenerskem delu in trenerski staž kot kriterij pomenita, da imajo trenerji, ki so imeli zasluge pri treniranju ekip, nudili pomoč pri treniranju drugim trenerjem, ter pripomogli k dvigu kvalitete rokometu, pravico udeležiti se oblik izobraževanja.

3. POSTOPEK UGOTAVLJANJA KRITERIJEV

P R E D S E D S T V O

13. člen

Postopek ugotavljanja vodi Predsedstvo ZRTS.

14. člen

Naloga Predsedstva je, da obravnava vloge, prošnje in prijave ter odloča o le-teh.

15. člen

Predsedstvo sklepa in odloča na seji, kateri prisostvuje več kot polovica članov Predsedstva.

Predsedstvo odloči s sklepom o podani prošnji. Sklep je sprejet, če zanj glasuje večina članov.

16. člen

Član Predsedstva se mora izločiti pri odločanju v primeru, če sam kandidira za udeležbo pri oblikah izobraževanja.

PRIJAVA IN POTEK POSTOPKA

17. člen

Prijava za udeležbo pri obliki izobraževanja se vloži v pisni obliki na sedežu ZRTS. Posameznik poda pisno prijavo za udeležbo na oblikah izobraževanja. Oblike izobraževanja so z navedbo časa in kraja določene in objavljene v biltenu ZRS.

18. člen

O kraju in času zasedanja mora Predsedstvo obvestiti vlagatelja, ki ima pravico prisostvovati zasedanju in obrazložiti svojo vlogo.

O D L O Č I T E V

19. člen

Po izvedenem postopku izda Predsedstvo pisni sklep z obrazložitvijo, s katerim odloči, kdo in katere kriterije izpopolnjuje,

AKTI ZRTS

višino odobrenih sredstev, ter razloge zaradi katerih je vlogo kandidata zavrnila.

20. člen

Predsedstvo ZRTS je za namen izobraževanja trenerjev odobrilo 30% celotnega letnega proračuna ZRTS.

21. člen

Predsedstvo odobri sredstva iz prejšnjega člena, ki so potrebna za bivanje in prevoz kandidata na obliki izobraževanja.

22. člen

Predsedstvo odobri sredstva po naslednjem ključu:

- v kolikor je vrednost oziroma cena stroškov na obliki izobraževanja v višini do 500 DEM ZRTS lahko odobri in nameni kandidatu, kot pomoč pri udeležbi na obliki izobraževanja sredstva do največ 60% (300 DEM) vrednosti predvidenih stroškov bivanja in prevoza;
- v kolikor je vrednost oziroma cena stroškov na obliki izobraževanja v višini do 1000 DEM lahko ZRTS odobri in nameni kandidatu, kot pomoč pri udeležbi na obliki izobraževanja sredstva do največ 50% (500 DEM) vrednosti predvidenih stroškov bivanja in prevoza;
- v kolikor je vrednost oziroma cena stroškov na obliki izobraževanja v višini 1000 do 2000 DEM, lahko ZRTS odobri in nameni kandidatu, kot pomoč pri udeležbi na obliki izobraževanja sredstva do največ 40% vrednosti predvidenih stroškov bivanja in prevoza.
- v kolikor je vrednost oziroma cena stroškov na obliki izobraževanja večja od višine 2000 DEM, lahko ZRTS odobri in

nameni kandidatu, kot pomoč pri udeležbi na obliki izobraževanja sredstva do največ 30% vrednosti predvidenih stroškov bivanja in prevoza.

23. člen

Kandidat, ki je uspel na razpisu in kateremu je Predsedstvo odobrilo sredstva za udeležbo na obliki izobraževanja, je dolžan ravnati v skladu z 2. odstavkom 3. člena tega Pravilnika.

24. člen

Kot oblike izobraževanja po tem Pravilniku veljajo vse tiste, ki so določene s koledarjem predavanj, seminarjev in drugih oblik izobraževanja, ki sta ga izdala Mednarodna rokometna zveza (IHF) in Evropska rokometna zveza (EHF).

4. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

25. člen

Ta pravilnik začne veljati dne 11. 5. 1996.

Ljubljana, dne 11. 5. 1996

ZRTS:
predsednik
dr. MARKO ŠIBILA

TEKMOVANJA REPREZENTANC SLOVENIJE

MEDNARODNA TEKMOVANJA ROKOMETNIH REPREZENTANC SLOVENIJE

MOŠKI:

Kadetsko evropsko prvenstvo

✦ Pravica nastopa	igralci rojeni leta 1978 in mlajši
✦ Plačilo pristojbnine in depozita	7. Oktober 1996 (skupno 3000 CHF)
✦ Datum kvalifikacij	od 30. maja do 1. junija 1997
✦ Finalni turnir EP/ datum	od 22. do 31. avgusta 1997
✦ organizator EP	Tallinn/Estonia
✦ Pristojbnina	80 CHF po osebi na dan

Mladinsko Svetovno Prvenstvo

✦ Pravico nastopa	igralci rojeni leta 1976 in mlajši
✦ Plačilo pristojbnine in depozita	7. Oktober 1996 (skupno 3000 CHF)
✦ Finalni turnir SP/datum	od 22. 8. do 5. 9. 1997
✦ Organizator SP	Trabazon - Turčija
✦ Pristojbnina	80 CHF po osebi na dan

Člansko Evropsko Prvenstvo 1998 / Italija

Določeni udeleženci so:	Rusija (EP prvak 1996 Španija)
Italija(organizator EP 1998)
termini kvalifikacij	1. in 2. tekma - 24. 9. 97 - 28. 9. 97
3. in 4. tekma - 29. 10. 97 - 2. 11. 97
5. in 6. tekma - 26. 11. 97 - 30. 11. 97
žreb za finalni turnir	december 1997
finalni turnir	27. 5. do 7. 6. 1998 - Italija

TEKMOVANJA REPREZENTANC SLOVENIJE

ŽENSKE:

Kadetsko Evropsko Prvenstvo

- ✦ Pravico nastopa igralke rojene leta 1979 in mlajše
- ✦ Plačilo pristojbnine in depozita 7. Oktober 1996 (skupno 3000 CHF)
- ✦ Datum kvalifikacij od 23. maja do 1. junija 1997
- ✦ Finalni turnir EP od 15. do 23. avgusta 1997
- ✦ Organizator EP Dornbirn, Feldkirch / Avstrija
- ✦ Pristojbnina 80 CHF po osebi na dan

Mladinsko Svetovno Prvenstvo

- ✦ pravica nastopa igralke rojene leta 1977 in mlajše
- ✦ Finalni turnir predlog EHF - 28. 08. - 07. 09. 1997
- ✦ Organizator Abidjan in Yamassoukro / Slonokoščena obala
- ✦ Pristojbnina 120 CHF po osebi na dan

Na Mladinskem Svetovnem Prvenstvu ima Evropa naslednja mesta:

- ✦ od 1. do 5. z EP 1996 Poljska 5 mest
- ✦ iz Evropskih kvalifikacij junija 1997 8 mest
- ✦ kvalifikacijska tekma Evropa - Oceanija 1 mesto

Člansko Svetovno Prvenstvo

- ✦ Plačilo depozita 8. November 1996, (5000 CHF)
- ✦ Žreb finalnega turnirja IHF še ni odločil
- ✦ finalni turnir 02. 12. 97 - 14. 12. 97 - Nemčija

Pripravil: Polde Kalin